

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 8^{ης} Φεβρουαρίου 2024

Ωρα έναρξης: 4.24 μ.μ.

Αρ. 16

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλό απόγευμα!

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία και να δηλώσουμε την παρουσία μας. Δηλώνουμε την παρουσία μας λοιπόν και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Το 2017 η 9^η Φεβρουαρίου, ημέρα θανάτου του σπουδαιότατού μας ποιητή Διονυσίου Σολωμού, θεσπίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ως η Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας.

Τιμούμε λοιπόν αύριο τη γλώσσα μας, που οι ρίζες της φτάνουν στα βάθη των αιώνων και παρ' όλα αυτά παραμένει ενιαία, πλούσια και πάντα ζωντανή. Η ελληνική έτεκεν και έθρεψε τον ελληνικό πολιτισμό και κατ' επέκταση και τον σύγχρονο δυτικό πολιτισμό. Στην ελληνική δημιουργήθηκαν και εν τέλει κληροδοτήθηκαν σε όλη την ανθρωπότητα τα μεγίστης σημασίας έργα του αρχαίου πολιτισμού, τα έργα της λυρικής ποίησης, τα ομηρικά έπη, το αρχαίο δράμα. Στην ελληνική έχουν διατυπωθεί κάποιες από τις σπουδαιότερες φιλοσοφικές και πολιτικές ιδέες και μέσω αυτής διαδόθηκαν στα πέρατα της οικουμένης αξίες πανανθρώπινες και διαχρονικές.

Χρέος μας λοιπόν να φανούμε αντάξιοι της βαριάς και πολύτιμης κληρονομιάς που μας δόθηκε, της ελληνικής γλώσσας, διαφυλάσσοντας πάντα στην ψυχή μας τα λόγια του Σολωμού: «Μήγαρις έχω άλλο στον νου μου πάρεξ ελευθερία και γλώσσα;»

Κυρίες και κύριοι,

Ως Παγκόσμια Ημέρα Συγγενών Καρδιοπαθειών έχει καθιερωθεί διεθνώς η 14^η Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, περίπου εννέα στα χίλια παιδιά παγκοσμίως γεννιούνται με καρδιακή πάθηση. Σήμερα, χάρις στη μεγάλη πρόοδο της ιατρικής επιστήμης και της τεχνολογικής εξέλιξης των απεικονιστικών εξετάσεων, οι ασθενείς με συγγενή καρδιοπάθεια απολαμβάνουν βελτιωμένες και εξειδικευμένες ιατρικές υπηρεσίες, οι οποίες συμβάλουν στην εξασφάλιση καλύτερης ποιότητας ζωής και τους επιτρέπουν να αντικρίσουν το μέλλον με αισιοδοξία.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζουμε τη συμπαράστασή μας σε όλους τους ασθενείς με καρδιοπάθειες και τις οικογένειές τους και δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε τη διαχρονική προσπάθεια στήριξης των καρδιοπαθών, ενισχύοντας συνεχώς το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Επ' ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Συγγενών Καρδιοπαθειών, το κτίριο της Βουλής θα φωταγωγηθεί με κόκκινο χρώμα την Τετάρτη 14 Φεβρουαρίου.

Παρακαλώ τώρα τον γραμματέα να αναγνώσει τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 31^{ης} Ιανουαρίου και 2 Φεβρουαρίου 2024 ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, αντιπρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), πραγματοποίησε συναντήσεις στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη υπό την ιδιότητα του ειδικού αντιπροσώπου της Συνέλευσης για την Νοτιοανατολική Ευρώπη. Στις συναντήσεις του με κρατικούς και άλλους αξιωματούχους ο κ. Χατζηγιάννης υπογράμμισε τον καίριο ρόλο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ ως πλατφόρμας διαλόγου και συνεργασίας προς επίτευξη της ειρήνης και της ασφάλειας, καθώς και στην ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών, συμβάλλοντας έτσι στη συμφιλίωση των λαών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και ειδικότερα των Δυτικών Βαλκανίων. Εξέφρασε δε την ετοιμότητα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ να παράσχει κάθε δυνατή στήριξη, προκειμένου να διευκολύνει τις πολιτικές διαδικασίες στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ηλία Μυριάνθους)

Ναι, κύριε Μυριάνθους. Για το πρώτο θέμα;

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, κυρία Πρόεδρε, είναι προ ημερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Να πω ότι, επειδή είχατε κάνει αναφορά σχετικά με την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας, να πω ότι στις 26 Φεβρουαρίου του 2022, όταν η αντιπροσωπία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας είχε επισκεφθεί το Μιλάνο για τις εργασίες της, είχαμε φέρει επιστολή, ώστε η δική μας η Βουλή να εντάξει με τον ίδιο τρόπο την ελληνική παγκόσμια ημέρα ως μέρα τιμής και από την κυπριακή Βουλή. Έχουμε στείλει επιστολή, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουμε πάρει οποιαδήποτε απάντηση, και θα παρακαλούσα να εξετάσουμε κατά πόσον αυτό μπορεί να προχωρήσει και να εγκριθεί από το κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το δω. Ευχαριστώ πολύ. Να το δούμε. Δεν είμαι σίγουρη για το τι ακριβώς εισηγείστε, αλλά πολύ ευχαρίστως να το δούμε και βεβαίως να το εξετάσουμε.

Προχωράμε λοιπόν τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης που είναι η νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2024 Νόμος του 2024».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας για το οικονομικό έτος 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2024 Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης
Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Άριστος Δαμιανού

Χρίστος Χριστοφίδης
Σταύρος Παπαδούρης
Μη μέλη της επιτροπής:
Μάριος Μαυρίδης
Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 2024. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας για το έτος 2024 είναι ελλειμματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €12.671.722 και έσοδα ύψους €11.502.510, τα οποία αναμένεται να προέλθουν από την έκδοση και ανανέωση αδειών κυνηγιού και κατοχής κυνηγετικών όπλων (€3.680.000), από επιβολή προστίμων και χρηματικών ποινών (€495.000), από διάφορα άλλα έσοδα, όπως δωρεές και εισφορές (€827.510), καθώς και από κρατική χορηγία η οποία παραχωρείται μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών (€6.500.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, η εν λόγω χορηγία θα χρησιμοποιηθεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας που απορρέουν από την Οδηγία 2009/147/ΕΕ περί της Διατηρήσεως των Άγριων Πτηνών.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας για το έτος 2023 αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€3.712.600).
2. Εισφορά για συνταξιοδοτικά ωφελήματα και συντάξεις (€1.061.010).
3. Ωρομίσθιο προσωπικό (€3.925.932).
4. Συντήρηση μηχανοκίνητων οχημάτων (€200.000).
5. Αγορά καυσίμων και/ή λιπαντικών (€380.000).
6. Βελτίωση βιοτόπων (€200.000).
7. Αγορά διπλοκάμπινων οχημάτων (€390.000).
8. Ευρωπαϊκά προγράμματα (€940.000).
9. Διάφορες άλλες δαπάνες (€1.487.180).

Κατά την πρώτη συνεδρία της επιτροπής ο εκπρόσωπος του ταμείου ανέλυσε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και δήλωσε ότι το έλλειμμα του προϋπολογισμού (€1.169.212) θα καλυφθεί από το αποθεματικό του ταμείου, το οποίο αποτελείται από συσσωρευμένα πλεονάσματα των τελευταίων ετών.

Στο στάδιο της εξέτασης του προτεινόμενου προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η διατήρηση και η ανάπτυξη θηράματος και βιοτόπων.
2. Τα αιτήματα του ωρομίσθιου προσωπικού που εργοδοτείται από το ταμείο.
3. Η κατάργηση του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας.

Σχετικά με τη διατήρηση και την ανάπτυξη των βιοτόπων και του θηράματος, ο εκπρόσωπος του ταμείου δήλωσε ότι με επερχόμενη νομοθετική ρύθμιση τα έσοδα του ταμείου από τις άδειες θα αξιοποιούνται αποκλειστικά για την ανάπτυξη του θηράματος και των βιοτόπων.

Αναφορικά με τα αιτήματα του ωρομίσθιου προσωπικού, ο εκπρόσωπος του ταμείου δήλωσε ότι η διαχειριστική επιτροπή του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές έχουν ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο, καθώς και σχέδια υπηρεσίας με τα οποία προβλέπεται η μισθολογική αναβάθμιση του εν λόγω προσωπικού, ενώ παράλληλα βρίσκεται εν εξελίξει και η διαδικασία αναβάθμισης του εξοπλισμού του προσωπικού του ταμείου.

Σε σχέση με τον Ουλαμό Πάταξης Λαθροθηρίας, ο εκπρόσωπος του Ταμείου Θήρας ανέφερε ότι έχει συσταθεί ειδικό κλιμάκιο στη Μηχανοκίνητη Μονάδα Άμεσης Δράσης (ΜΜΑΔ), το οποίο ενεργεί υπό τις οδηγίες της Αστυνομίας σε συνεργασία με την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα όσα δήλωσε ο ίδιος, τα περιστατικά της περιστασιακής λαθροθηρίας έχουν μειωθεί, αλλά η οργανωμένη λαθροθηρία με σκοπό το οικονομικό όφελος συνεχίζεται, παρά τις συνεχόμενες καταγγελίες και τα επιβληθέντα πρόστιμα.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος κατατέθηκε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η μισθοδοτική ανέλιξη των μόνιμων υπαλλήλων και των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου του ταμείου στις μισθολογικές Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii), κατ' αντίστοιχο τρόπο ως περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024 για τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2023, καθώς και πρόνοια που αφορά την απαγόρευση συνεισφοράς του οργανισμού σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού με πλειοψηφία των μελών της αποφασίστηκε όπως, πέραν των πιο πάνω τροποποιήσεων, στο κείμενο ενσωματωθεί και πρόνοια βάσει της οποίας ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση υφιστάμενες συμβάσεις για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγούμενως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής και επί της τροπολογίας;

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Είναι από τις ελάχιστες φορές που θα καταχραστώ τον χρόνο του σώματος, επειδή φέτος υπάρχουν πολλά που πρέπει να ακουστούν και θεωρώ ότι το πρώτο που πρέπει να κάνω είναι να πω κάποια πράγματα δημόσια, εφόσον μέχρι στιγμής δεν έχουμε ανταπόκριση από την κυβερνητική πλευρά.

Στην πατρίδα μας υπάρχουν περίπου πενήντα χιλιάδες κυνηγοί. Άρα, αυτός ο προϋπολογισμός επηρεάζει έναν πολύ σημαντικό αριθμό συνανθρώπων μας. Οι σαράντα τρεις χιλιάδες που ανανεώνουν τις άδειές τους τα τελευταία χρόνια έχουν κάποια συγκεκριμένα αιτήματα, τα οποία έχουν οδηγήσει πάρα πολύ κόσμο το τελευταίο διάστημα στο να έχει τρομερά παράπονα και ανησυχίες από το κράτος.

Ο προϋπολογισμός λοιπόν της Υπηρεσίας Θήρας θα έπρεπε να διασφαλίζει τουλάχιστον ότι αυτό που εξ ορισμού η Υπηρεσία Θήρας είναι υπόχρεη να πράττει θα ήταν τουλάχιστον πραγματοποιήσιμο. Η Υπηρεσία Θήρας λοιπόν έχει την ευθύνη για την προστασία των βιοτόπων, την ενίσχυση του ενδημικού θηράματος και ταυτόχρονα την προστασία του, την πάταξη της λαθροθηρίας και είναι υπόχρεη να προβαίνει σε μία σειρά από φιλοθραματικά έργα.

Υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο αναμένουμε εδώ και αρκετούς μήνες να έρθει στη Βουλή και οφείλω να πω ότι θα δημιουργήσει σειρά ανησυχιών και προβλημάτων. Αυτό που ούτε ο νόμος ούτε και οποιαδήποτε άλλη οδηγία αυτού του κράτους ορίζει και βλέπουμε να συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, όμως θα πρέπει επιτέλους να σταματήσει. Και αναφέρομαι και φέτος στην παράνομη δράση των δήθεν «ακτιβιστών».

Έχω αποφασίσει να μιλήσω από το βήμα της ολομέλειας, επειδή πλέον η κατάσταση δεν είναι ούτε σε φυσιολογικά όρια ούτε αυτά που βλέπουμε καθημερινά μπορούν να αιτιολογηθούν ή να δικαιολογηθούν. Και θα γίνω πολύ συγκεκριμένος.

Φέτος η δράση των ακτιβιστών έχει οργιάσει από τον Γενάρη και μετά. Η δήθεν «δικαιολογία» που είχαν ήταν ότι ήθελαν να πατάσουν την παράνομη θήρευση των αμπελοπουλιών. Τον Γενάρη και τον Φλεβάρη όχι μόνο δεν υπάρχουν αμπελοπούλια, αλλά δεν είδα πούποτε γραμμένο να έχει κάποιος την εξουσιοδότηση να παραβιάζει καθημερινά ιδιωτικές περιοχές. Ούτε πουθενά αλλού, είτε στο Σύνταγμα μας είτε ακόμα και στα διατάγματα που εκδίδει το Υπουργείο Εσωτερικών, υπάρχει καταγεγραμμένο ότι δικαιούται ο οποιοσδήποτε αυτοαποκαλούμενος «προστάτης των πουλιών», όπως οι ίδιοι λένε, να καταγράφει παράνομα, να παρενοχλεί και να φτάνει στο σημείο να απειλεί ή να εξυβρίζει νόμιμους κυνηγούς. Επειδή, όταν μιλούμε για κυνηγετική περίοδο, νόμιμους κυνηγούς που πληρώνουν την άδειά τους και νόμιμες περιοχές κυνηγιού δεν μπορεί όποιος θέλει να αποφασίζει ότι όχι μόνο θα σταματήσει τον άλλον να κάνει αυτό που πρόκειται να κάνει, αλλά θα φτάνει στο σημείο ακόμα και να τον απειλεί.

Και επειδή πλέον υπάρχουν καταγγελίες σε διάφορους αστυνομικούς σταθμούς από το Παραλίμνι μέχρι την Πάφο, καλώ τον Υπουργό Δικαιοσύνης -και τον καλούμε ως κόμμα, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις- να δει τις επιστολές που του έχουμε στείλει, να δει ότι έχουμε μέσω δικηγόρου αποστείλει τα ποινικά αδικήματα στα οποία προβαίνουν καθημερινά αυτοί οι άνθρωποι και να αποφασίσει εάν σε αυτό το κράτος θα συνεχίσουμε να επιτρέπουμε στον οποιονδήποτε να αντικαθιστά τις υπηρεσίες ασφαλείας αυτού του κράτους ή εάν αυτοί οι ίδιοι θα γίνουν από μόνοι τους αστυνόμοι και θηροφύλακες.

Και επειδή, επαναλαμβάνω, η Υπηρεσία Θήρας οφείλει να σταματήσει τη λαθροθηρία, θα πρέπει να το πράξει η ίδια. Αν εγώ αύριο αποφασίσω ότι θα αντικαταστήσω την Αστυνομία, για να πατάξουμε το φαινόμενο των ναρκωτικών, για παράδειγμα, δεν έχω ούτε το δικαίωμα ούτε και μου ορίζει κάποιος αυτή την αυτόκλητη εξουσία.

Θα τελειώσω με το εξής παράδοξο: Δεκάδες θηροφύλακες ακολουθούν, προστατεύουν -ή όπως θέλει κάποιος να το ονομάσει- αυτούς τους ανθρώπους. Και, επειδή ο κάθε ξένος υπήκοος που έρχεται στην πατρίδα μας, θα έπρεπε τουλάχιστον να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για το ποιος είναι, τι κουβαλά το παρελθόν του, γιατί πηγαينοέρχεται καθημερινά στα κατεχόμενα και στη συνέχεια να προβαίνει σε εκθέσεις που ντροπιάζουν την ίδια μας την πατρίδα... Θα έπρεπε να μας εξηγήσουν πώς οι εντελώς ελάχιστες περιπτώσεις που καταγγέλλονται δικαιολογούν τη δράση τους. Εάν υπήρχε έξαρση της λαθροθηρίας, θα μπορούσε κάποιος να το δικαιολογήσει. Ούτε αυτό συμβαίνει. Γι' αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο Υπουργός Εσωτερικών και η κυβέρνηση γενικότερα πρέπει να αντιμετωπίσουν το εν λόγω ζήτημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Να δω τους ομιλητές. Ο κ. Σαββίδης.

Είπα να αφήσω τελευταίο τον κ. Λεωνίδα.

Θέλετε τώρα, κύριε Λεωνίδα; Ελάτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εντάξει, δεν πειράζει.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι, συναδέλφισσες,

Το κυνήγι υπάρχει σχεδόν από την αρχή που ο άνθρωπος συνειδητοποίησε πως η επιβίωσή του εξαρτάται άμεσα από αυτό. Στην αρχή ατομικά και έπειτα οργανωμένα. Σε όλη την ιστορική διαδρομή το κυνήγι ήταν μία ιδιαίτερα προσφιλής ενασχόληση, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξεως, αλλά και ιδιαίτερα αγαπητό σε ανθρώπους των γραμμάτων, των τεχνών, σε πολιτικά πρόσωπα, σε βασιλιάδες, γεγονός που αποδεικνύει έμμεσα και την αξία του.

Για όλους εμάς τους κυνηγούς το κυνήγι αποτελεί μία ευχάριστη και υγιή δραστηριότητα, που περνά συνήθως από γενιά σε γενιά και εμπεριέχει την ανάγκη για επαφή με την φύση. Είναι, θα λέγαμε, μία στάση ζωής. Κάθε κυνηγετική εξόρμηση αποτελεί μία ιεροτελεστία. Εκείνο το οποίο παρατηρούμε είναι ότι οι λόγοι της ενασχόλησης με το κυνήγι στις μέρες μας ποικίλλουν. Για πολλούς το κυνήγι θεωρείται άθλημα, για μερικούς ενασχόληση και για άλλους επάγγελμα. Δυστυχώς, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που αυτή την όμορφη δραστηριότητα την αμαυρώνουν κάποιοι, κυνηγώντας ενάντια στο εφαρμοσμένο νομικό δίκαιο.

Παρ' όλο που η νέα νομοθεσία είναι ιδιαίτερα αυστηρή απέναντι στην παράνομη θήρευση, με τα πρόστιμα να είναι ιδιαίτερα τσουχτερά, ωστόσο η λαθροθηρία στη χώρα μας καλπάζει. Αναμφισβήτητα, πιστεύουμε ότι, εάν ο Ουλαμός Πάταξης Λαθροθηρίας επανδρωθεί με περισσότερα άτομα και όχι όπως είναι σήμερα, με μόλις δέκα, δώδεκα άτομα, θα συμβάλει ουσιαστικά στη μείωση της λαθροθηρίας, αλλά φυσικά δεν αρκεί μόνο αυτό. Θα πρέπει να υπάρχει αγαστή συνεργασία με το Ταμείο Θήρας, καθώς από δικές μας πληροφορίες η συνεργασία αυτή στην ουσία δεν υφίσταται.

Επίσης, μια πολύ σημαντική παράμετρος είναι η παιδεία του καθενός. Ο σεβασμός απέναντι στη φύση πρέπει να θεωρείται δεδομένος και να μην είναι προϊόν καμίας τιμωρίας. Ένα σημαντικό ζήτημα που αντιμετωπίζουν οι κυνηγοί είναι ότι δυστυχώς τα τελευταία χρόνια το θήραμα έχει μειωθεί δραματικά σε κάθε επαρχία και αυτό φυσικά συνεπάγεται και μειωμένη κάρπωση κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει σωστή διαχείριση και εμπλουτισμός των θηραμάτων, πέρα από τις πέρδικες και τους λαγούς.

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι το θέμα της αύξησης του θηράματος σε κλειστές περιοχές, με αποτέλεσμα οι γεωργοί μας να ταλαιπωρούνται άσχημα. Έχουμε αποταθεί στο Ταμείο Θήρας, για να δώσει

λύση. Να το ερμηνεύσω απλοϊκά· σε κλειστές περιοχές ή σε χαμηλές περιοχές, υπάρχει μεγάλος αριθμός φασσών, κορακοειδών και κάνουν τεράστιες ζημιές στη γεωργία.

Απευθυνόμενοι στο Ταμείο Θήρας, μας είπαν ότι ούτε καμία αποζημίωση μπορεί να δοθεί αλλά ούτε ελεγχόμενο κυνήγι. Γι' αυτό και εμείς πήραμε την πρωτοβουλία και καταθέσαμε πρόταση νόμου για τη λεγόμενη «ιερακοθηρία». Η ιερακοθηρία είναι μια τεχνική η οποία εφαρμόζεται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, στην Ισπανία, στην Ελλάδα, όπου εκπαιδευμένα γεράκια, και αφού εφαρμόζεται στην Ελλάδα... Τα χρησιμοποιούν, για να διασπούν τους πληθυσμούς παραδείγματος χάριν των φασσών. Ελπίζω αυτή η πρόταση νόμου... Το Ταμείο Θήρας θέλει να ετοιμάσει, λέει, νομοσχέδιο αλλά, άσε, να μην περιμένουμε. Θεωρώ ότι θα βοηθήσει τους γεωργούς. Ως ΔΗΚΟ είμαστε στη διάθεση για αναγέννηση του κυνηγιού, επιθυμώντας ένα κυνηγετικό σύστημα ευέλικτο και λειτουργικό για όλους. Γι' αυτό θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πάρα πολύ.

Να σας αφήσω μετά, κύριε Λεωνίδου, ή θέλετε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Πανίκο Λεωνίδου)

Ωραία.

Ο κ. Κέττηρος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πρέπει να σημειώσουμε το γεγονός ότι, ενώ τα τελευταία χρόνια, τα τελευταία πολλά χρόνια, υπάρχει μια μεγάλη συζήτηση σε σχέση με τη λαθροθηρία και τους τρόπους για πάταξη της λαθροθηρίας, πρέπει να αναγνωρίσουμε το γεγονός ότι, ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, με προτάσεις της η ομοσπονδία των κυνηγών -τις οποίες έχει καταθέσει και έχει παρουσιάσει, εάν έχω σωστή ενημέρωση, στα περισσότερα από τα κόμματα και έχει φέρει και ενώπιον της Βουλής- φαίνεται να βρίσκει κάποιους τρόπους για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού της λαθροθηρίας. Παράλληλα, θέτει και ένα θέμα, ένα ζήτημα, το οποίο πολλές φορές είχε απασχολήσει όλους τους φορείς που ασχολήθηκαν με το θέμα της πάταξης της λαθροθηρίας για την εκπαίδευση των νέων κυνηγών. Η εκπαίδευση των νέων κυνηγών και η ευαισθητοποίησή τους στα περιβαλλοντικά ζητήματα είναι κάτι το οποίο βεβαίως και σίγουρα θα βοηθήσει. Επίσης, βάζουν οι ίδιοι οι κυνηγοί, η ομοσπονδία των κυνηγών, ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, ένα πολύ σημαντικό θέμα -το οποίο προνοεί -οι ίδιοι προτείνουν- όταν κάποιος καταγγέλλεται για οποιοδήποτε παράπτωμα, όχι μόνο να του αφαιρείται η άδεια, αλλά να περνά και από σειρά μαθημάτων, για να μπορεί να εξασφαλίσει ξανά την άδειά του. Αυτές οι προτάσεις και πολλές άλλες σίγουρα είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Αυτό το οποίο θα πρέπει να απαντήσει το Ταμείο Θήρας, κάθε φορά που φέρνει τον προϋπολογισμό του ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων, και αυτό το οποίο καλείται από την κοινωνία να απαντήσει είναι γιατί υπάρχει η λαθροθηρία. Περιορίστηκε με τους νόμους τους οποίους εψηφίσαμε πριν από λίγα χρόνια; Περιορίστηκε. Αλλά, συνάδελφοι, να μην κοροϊδεύουμε τον κόσμο. Ξέρουμε όλοι, ξέρουν και οι ίδιοι οι κυνηγοί, ξέρουν οι πάντες, οι πολίτες, ότι η λαθροθηρία υπάρχει, αλλά η ευθύνη για το γιατί υπάρχει λαθροθηρία δεν βαρύνει οπωσδήποτε τη Βουλή. Εβάλαμε τέτοιου ύψους πρόστιμα στην τελευταία νομοθεσία την οποία εψηφίσαμε, που εκινδυνεύσαμε να παρεξηγηθούμε ότι, φόνο αν κάμεις, θα πληρώσεις σε πρόστιμο πολύ λιγότερα από τον αν παίξεις λαγό· ένας, ο οποιοσδήποτε παράνομα το κάμει αυτό το πράγμα!

Οι νόμοι είναι αυστηροί, αλλά η ευθύνη βαρύνει πλέον, όπως είπα, μόνο το Ταμείο Θήρας. Ούτε τους νόμιμους κυνηγούς ούτε τη Βουλή, αλλά το Ταμείο Θήρας και τους λαθροθήρες. Είναι γι' αυτό που θα πρέπει η Υπηρεσία Θήρας να έρθει εκείνη τη νομοθεσία που της εψηφίσαμε για τη σχολή των θηροφυλάκων να τη φέρει, τους κανονισμούς, για να την εφαρμόσει στην πράξη. Τότε επροειδοποιούσαν ότι, αν δεν εψηφίσαμε τη νομοθεσία, πάνω-κάτω θα χαλούσε ο κόσμος. Έχει τρία χρόνια, συνάδελφοι, τρία χρόνια που τους εψηφίσαμε νομοθεσία και κανονισμούς και ακόμα να καταθέσουν ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επομένως, να αναλογιστούν και να αναλάβουν οι ίδιοι τις δικές τους τις ευθύνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Όπως θα θυμάστε, στην περασμένη συνεδρίαση είχα ζητήσει την αναβολή του θέματος, γιατί είχαμε κάποιες απορίες ή κάποιες πληροφορίες οι οποίες ενδεχομένως να μας οδηγούσαν στο να μην ψηφίσουμε ακόμα κα τον προϋπολογισμό. Φαίνεται ότι οι πληροφορίες που έχουμε πάρει είναι ορθές. Ως εκ τούτου, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, αλλά μέσα από αυτή την έρευνα που έχουμε κάμει έχουμε διαπιστώσει τρία πράγματα, τα οποία οφείλω να μεταφέρω στο σώμα και να ακούσουν και οι ιθύνοντες.

Το πρώτο είναι ότι σίγουρα θέλουμε να προστατεύσουμε το περιβάλλον πάνω απ' όλα, γιατί ξέρουμε όλοι τις αρνητικές συνέπειες που επισυμβαίνουν. Όμως, από την άλλη, σε κάθε κράτος -και στο δικό μας το κράτος- υπάρχει η ευχέρεια, η δυνατότητα, ο νόμος έχει προβλέψει -και ο νομοθέτης και το κράτος- να υπάρχουν και οι κυνηγοί. Άρα, μέσα σ' ένα σύστημα κοινό θα πρέπει να συμβιώσουν και οι μεν και οι δε.

Ως εκ τούτου, η θέση μας είναι ότι ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσονται κάποιες διαδικασίες, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα, αποβαίνει εις βάρος των κυνηγών, με την έννοια ότι στην υπερπροσπάθεια να προστατεύσουμε το περιβάλλον, ιδιωτικοί φορείς, ακτιβιστές ή ακόμα και μη κυβερνητικές οργανώσεις προβαίνουμε σε διαδικασίες τις οποίες ο νόμος ουσιαστικά δεν τις επιτρέπει. Και δυστυχώς υπάρχει μία ανοχή σε αυτό το ζήτημα και οφείλουμε να το επισημάνουμε, για να υπάρξει ακριβώς αυτή η σύζευξη του ιδιωτικού τομέα και του κράτους. Θα πρέπει ο ιδιωτικός τομέας να αντιληφθεί τα όριά του και οι ιδιωτικοί αυτοί οργανισμοί δεν μπορούν να παρεμβαίνουν και να ασκούν εξουσία, δημόσια εξουσία, επειδή έχουν μια ευαισθησία. Το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι, ναι, πρέπει να παταχθεί η λαθροθηρία, για να μην πω για ποιο λόγο, πέραν του ότι απαγορεύεται. Για να απαγορεύεται ένα θέμα, σημαίνει θέλεις να προστατεύσεις κάποια δικαιώματα ή κάποια αγαθά. Εν πάση περιπτώσει, στην προκειμένη περίπτωση θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντική η εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος στην Πάφο -αν δεν με απατά η μνήμη μου- είχε εξαγγείλει την επανασύσταση του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας. Ως εκ τούτου, είναι δύο σημεία τα οποία θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικά και το γεγονός ότι οφείλουμε να συμπαρασταθούμε στο κράτος, γιατί και τα οικονομικά του δεν είναι απεριόριστα, για να δούμε με ποιο τρόπο μπορεί να προσλάβει περισσότερους θηροφύλακες, για να μπορέσει ακριβώς να επιτελέσει το έργο και τον ρόλο που θέλει.

Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, θα προσπαθήσουμε, με τις ιδέες μας και με τους εκπροσώπους μας στις επιτροπές Περιβάλλοντος και Γεωργίας, να συνδράμουμε θετικά σε αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Εννά προσπαθήσω να δώσω τον αντίλογο σε όλα τούτα που άκουσα, γιατί πραγματικά ανησύχησα.

Το πρώτο πράγμα είναι ότι δεν γίνεται οι κυνηγοί να λένε ότι δεν γίνεται να μπαίνει ένας σε μια ιδιωτική περιουσία τζιαι να αφαιρεί τα δίκτυα ή τα βερκά μιας παράνομης δράσης. Να θυμίσω ότι τζιαι οι κυνηγοί μπαίνουν σε ιδιωτικές περιουσίες τζιαι κυνηγούν μες στα χωράφκια. Έντζιε πκιάννεις άδεια 'πού τον ιδιοκτήτη, για να πιά' να κυνηγήσεις. Τούτο έν' το ένα τζιαι γι' αυτό πρέπει να προσέχουμε είντα μ' που λαλούμε. Εγώ δέχουμαι να το κάμουμε όπως γίνεται στο εξωτερικό, ιδιαίτερα στην Αγγλία που περιφράσσεις το τεμάχιό σου τζιαι πρέπει να σε πληρώσει, για να περάσει μέσα να κυνηγήσει. Έν' έτσι που θέλουμε να κάμουμε; Πρέπει να το σκεφτούν τούτοι που φωνάζουν.

Το δεύτερο πράγμα, φωνάζουν για τους ακτιβιστές, δκυό ειδών ακτιβιστές. Τζιέινου που πάν' τζιαι βρίσκουν τα βερκά τζιαι τα δίχτυα έχουν παράπνο, γιατί βρίσκουν τα βερκά τζιαι τα δίχτυα. Δηλαδή προσπαθούμε τωρά να εμποδίσουμε την εφαρμογή του νόμου; Μπαίνουν σε ιδιωτική περιουσία; Φυσικά μπαίνουν, όπως μπαίνουν τζιαι οι κυνηγοί οι ίδιοι στην ιδιωτική περιουσία, για να κυνηγήσουν. Γιατί εκαταλήξαμεν να 'ρκεται ξένος κόσμος τζιαι να βρίσκει τα βερκά 'πού την Ελβετία; Έρκουνται τζιαι βρίσκουν τα, αλλά οι Κυπραίιο εν ιμπόρουν να τα βρουν. Τούτο γιατί εν το απαντά κανένας; Γιατί ένας άνθρωπος που ήταν εις το εξωτερικό εμπήκεν μες στο αεροπλάνο, ήρτεν Κύπρο, ξέρει πού έν' τα βερκά, ξέρει πού έν' τα δίχτυα, αλλά εμείς οι Κυπραίιο εν ιξέρουμε!

Το πιο σημαντικό πράγμα που πρέπει να γινεί με το κυνήγι τζιαι δεν τολμά κανένας να το ζητήσει είναι ότι πρέπει να δούμε, να κάμουμε μία μελέτη βιωσιμότητας. Δεν γίνεται μετά 'πού εκπαίδευση ή ό,τι θέλετε

βάλετε, να αυξάνεται συνέχεια ο αριθμός των κυνηγών τζιαι να μεν έχουμε περιορισμό. Στες άλλες χώρες, όταν το κυνήγι είναι λίγο τζιαι οι κυνηγοί πολλοί, έχουν συγκεκριμένες ημέρες που βκαίνουν για κυνήγι ορισμένοι. Δεν γίνεται όσους ιγράφεις να δικαιούνται να βκαίνουν έξω να κυνηγήσουν, όταν το κυνήγι είναι ανύπαρκτο. Πρέπει να έσει βιωσιμότητα, για να μπορεί να αντέξει, να αναγεννηθεί, να ζήσει, να εμπλουτιστεί. Δεν γίνεται ό,τι έσεις να βκαίνουν όλοι έξω τζιαι να το κυνηγούν.

Τζιαι να πω ότι, ναι, όσον αφορά τον Ουλαμό Πάταξης Λαθροθηρίας, εχαρήκαμεν που ξεκίνησεν να λειτουργεί, αλλά θέλουμε να δούμε δράσεις, πρέπει να συσταθεί, να ξεκινήσει, να λειτουργήσει. Δεν γίνεται να έχουμε τούντη ταλαιπωρία ούλλην όσον αφορά το κυνήγι. Καταλαβαίνω τα προβλήματα που έχουν οι κυνηγοί, είμαι σε συνεχή συζήτηση μαζί τους, αλλά έσει ορισμένα πράγματα που πρέπει να 'μαστε προσεκτικοί.

Να πω ένα πράμα τζιαι να κλείσω, Πρόεδρε. Πηαίννω με το ποδήλατό μου σ' έναν χωματόδρομο. Είναι ημέρα κυνηγιού. Εγώ πάω με το ποδήλατο. Αν τζιείντην ώραν έσει έναν που κυνηγά τζιαιμαί, εννά θεωρήσει ότι είμαι ακτιβιστής τζι εννά με κατηγορήσει, γιατί εμποδίζω το κυνήγι; Δηλαδή ποιος θα ανήκει στην κατηγορία του ακτιβιστή τζιαι να κατηγορείται; Εγώ, επειδή επήαινα με το ποδήλατο, εν δικαιούμαι να πάω, γιατί εν' περιοχή που κυνηγούν; Δηλαδή πρέπει να 'μαστε πάρα πολλά προσεκτικοί, άμα συζητούμεν τούντα πράματα. Αν έρουν με λεπτομέρεια τζιαι μπορούν να αποδείξουν ότι δεν θα κάμω τον οποιοδήποτε κυνηγό ή λαθροθήρα να κατηγορεί κόσμο τζιαι να μπαίνει φυλακή, να το συζητήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συζητάμε τον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας ή πρόταση νόμου για τον ακτιβισμό τζιαι για τα αμπελοπούλια; Για να καταλάβουμε, γιατί νομίζω είμαστε παντελώς εκτός διαδικασίας. Πρέπει να περιοριστούμε στο αντικείμενο που έχουμε μπροστά μας, που είναι ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας, κατά την ταπεινή μου άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Αυτό θα έπρεπε, όντως, να επικεντρωθούμε σε αυτό, αλλά μπορεί οποιοσδήποτε βουλευτής, αν θέλει, που γίνεται συνηθώς σε όλα τα επίμαχα τέτοια θέματα -που δεν είναι η πρώτη φορά που γνωρίζουμε το ενδιαφέρον γι' αυτό το θέμα- να εκφέρει τις απόψεις του, στις οποίες μπορεί να παρεισφρέουν και άλλες θεματικές και συσταμένες. Δεν μπορώ να αφαιρέσω τον λόγο.

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Θεμιστοκλέους έχει τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα ξεκινήσω από αυτά τα οποία έχει πει ο κ. Θεοπέμπτου. Οι καλύτεροι, οι αποτελεσματικότεροι υπερασπιστές και φύλακες του περιβάλλοντος είναι πρώτ' απ' όλα οι κυνηγοί. Γιατί είναι; Διότι είναι οι μόνοι που εκ των πραγμάτων, εξ ορισμού, γνωρίζουν το τι συμβαίνει στην ύπαιθρο, στην κυπριακή ύπαιθρο.

Λέει ο κ. Θεοπέμπτου ότι ξύπνησεν μία ημέρα, Τετάρτη ή Κυριακή, άρπαξε το ποδήλατο -χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα- και ο άνθρωπος πήγε σε μια περιοχή που ξέρει ότι είναι επιτρεπόμενη για το κυνήγι. Και επιμένει ότι θα έπρεπε οι κυνηγοί 'που το χάραμαν του φου να ξέρουν 'που πριν ότι ο κ. Θεοπέμπτου, επειδή είναι ένας θαρραλέος προσάτης του περιβάλλοντος, εννά πάει κάπου τζιαιμαί τζιαι η έγνοια τους, αντί να είναι στους λαγούς τζιαι στες πέρδικες, να είναι πάνω στον κ. Θεοπέμπτου. Δηλαδή ευτυχώς που δεν εβρέθηκε κανένας να του την αντινάξει, να τον γεμώσει σκάγια!

(Γέλια)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Γιατί γελάτε, συνάδελφοι; Έν' αστειό;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αφού γελά και ο ίδιος!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Το δεύτερο...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ!

Κύριε Θεμιστοκλέους, ελάτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Το δεύτερο. Είπε επίσης ο κ. Θεοπέμπτου να βάλουμε ανώτατο όριο κυνηγών, να τους χωρίζομε σε κατηγορίες. Εσείς οι Παραλιμνίτες θα τζυνηάτε, ας πούμε, για παράδειγμα, Τετάρτη, Λεμεσός-Πάφος την Κυριακή. Υπάρχει οποιοσδήποτε σ' αυτή την αίθουσα, που να διαθέτει δκυό κουτσιά νουν και μπορεί να ισχυριστεί ότι μπορεί να δουλέψει τούτος ο ρατσιστικός περιορισμός στην τάξη των κυνηγών της Κύπρου;

Διερωτώνται πολλοί «μα, γιατί υπάρχει η λαθροθηρία;». Γιατί υπάρχει η λαθροθηρία; Είναι σαν να ρωτάτε την κυπριακή κοινωνία ή τους ιστορικούς γιατί υπήρχε η πορνεία, γιατί υπήρχε ο τζόγος, γιατί η κυβεία. Δεν υπάρχει απάντηση σε αυτό το ερώτημα. Το ερώτημα έν' απλό. Γρήγορο και εύκολο κέρδος! Να αφαιρέσουμε την τάση ορισμένων, αλλά σας λέω ότι όντως η λαθροθηρία τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί.

Να πάμε και στον κανονισμό τζιαι τον νόμο που λέει ο κ. Παπαδόπουλος. Η Υπηρεσία Θήρας έχει δημιουργήσει μια εφαρμογή στα κινητά των κυνηγών, για να γνωρίζουν οι κυνηγοί αν βρίσκονται ή όχι εντός επιτρεπομένων περιοχών. Η καταγγελία που κάμνω δημόσια, και είναι η πρώτη φορά, είναι ότι η Υπηρεσία Θήρας χρησιμοποιεί αυτή την εφαρμογή και γνωρίζει, γνωρίζει οποιαδήποτε στιγμή της Κυριακής όλη μέρα και της Τετάρτης όλη μέρα πού ευρίσκειται ο κάθε κυνηγός! Αυτό το πράγμα είναι παράνομο, είναι ανήθικο, είναι απαράδεκτο! Δεν μπορεί κάποιος να κάθειται στα γραφεία στη Λευκωσία ή στη Λεμεσό και να ξέρει ανά πάσα στιγμή πού ευρίσκειται για παράδειγμα ο άλφα κυνηγός, ο βήτα κυνηγός, ο γάμα κυνηγός. Δεν γίνεται! Τζιαι θα πρέπει να προσεχθεί τούτο το πράγμα! Βεβαίως, άμα τους ρωτήσετε δημοσίως, θα σας το αρνηθούν, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι το γνωρίζουν. Και τι γίνεται, επειδή το γνωρίζουν; Επιλεκτικές, επιλεκτικές διώξεις.

Σε ό,τι αφορά τον κανονισμό, κυρία Πρόεδρε, βλέπω τρία προσόντα για προαγωγές στη θέση Α13. «Ευθυκρισία», αυτονόητο δεν είναι; Είναι η ευθυκρισία... Ούτε καν, ούτε καν τα στοιχειώδη. «Ακεραιότητα χαρακτήρα, διοικητική και οργανωτική ικανότητα, υπευθυνότητα και πρωτοβουλία». Αν αυτά είναι τα προσόντα για θέσεις Κλιμάκων Α13, αυτή η Δημοκρατία, κύριε Κυπριανού, δεν έχει μέλλον! Είναι φωτογραφικές διατάξεις, για να ικανοποιήσει το κάθε κόμμα τους δικούς του θηροφύλακες! Υπενθυμίζω ότι κάποιος δημόσιος υπάλληλος, για να γίνει Α13 -στους εκπαιδευτικούς, ας πούμε- θα πρέπει να φτύσει αίμα! Ικανοποιούν το σώμα; Ικανοποιούν αυτά τα κριτήρια το σώμα; Τρία χρόνια εμπειρία, η ευθυκρισία, η ακεραιότητα, λέει, η διοικητική ικανότητα; Μα, ποιος τα έλεγξε τούτα τα πράματα;

Γι' αυτό, κύριε Λεωνίδου, κακώς μεταنيώσετε που θα τον ψηφίσετε τον προϋπολογισμό. Έπρεπε να παραμείνετε στην αρχική σας άποψη να μην τον ψηφίσετε, διότι μόνο αν μία φορά αυτή η Βουλή καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας, μόνο τότε κάποιος θα προβληματιστούν ότι δεν πηγαίνουν καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι σίγουρα θεμιτό να ενασχολούμαστε πάντοτε με ένα θέμα ισοπεδώνοντάς το και βλέποντας μόνο την αρνητική πτυχή. Πραγματικά, έχουμε μια εξειδίκευση πάνω σε αυτό το θέμα. Και σε όλα μας τα προβλήματα στο τέλος της ημέρας παίρνουμε την αρνητική διάσταση και στο τέλος της ημέρας ισοπεδώνουμε τις επιτυχίες και τη συμβολή όλων εκείνων οι οποίοι πήραν μια δραστηριότητα, πριν σαράντα, πενήντα χρόνια, παραδοσιακή, ιστορία παράδοσης σε αυτό τον τόπο και την έφεραν σήμερα με αρκετά σημαντική πρόοδο. Αυτό δεν θέλει κανένας να το αναγνωρίσει. Ωσάν και των ομοσπονδιών των κυνηγών και των οργανώσεων τους τόσα ολόκληρα χρόνια με αυτό τον ζήλο και την υπέρμετρη πραγματικά προσπάθεια πρέπει να τους τα εκμηδενίζομε. Δεν έχουν επιτελέσει έργο;

Θυμάστε ποια ήταν η κουλτούρα του κυνηγίου πριν τριάντα, σαράντα, πενήντα χρόνια και ποια είναι σήμερα; Που βγαίνει ο οικογενειάρχης, βγαίνει ο κυνηγός πλέον με συναίσθημα ευθύνης, αλλά και με κώδικα κυνηγίου στα βουνά και με τη συμβολή στο περιβάλλον; Θέλουμε πραγματικά να κάνουμε ένα σχέδιο διαχείρισης πάνω σε ποια βάση; Από εβδομήντα τόσες χιλιάδες έχουν μείνει τριάντα πέντε χιλιάδες. Θέλετε να εγκαταλείψουμε και εδώ, όπως οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τα ορεινά και σήμερα η φωτιά κάνει περίπατο

από την μια άκρα του βουνού στην άλλη; Άρα λοιπόν, ας αναγνωρίσουμε τη θετική συμβολή των κυνηγών και του κυνηγίου, αλλά και την αναγκαιότητα όχι μόνο ως χόμπι, αλλά και ως ιστορία και παράδοση σ' αυτό τον τόπο. Θέλω να είμαι ιδιαίτερα ευαίσθητος πάνω σ' αυτό το θέμα και να το κεντρίσω.

Επίσης μιλάμε για προϋπολογισμό σήμερα. Άκουσα κάποιες προτάσεις οι οποίες με ανησυχούν. Για να λειτουργήσει ορθά η διαχείριση, θα πρέπει οι πόροι αυτού του προϋπολογισμού ή κάποιοι απ' αυτούς τους πόρους να περισσεύουν πέραν του ανθρώπινου δυναμικού. Γιατί, αν θα πάμε σε προσλήψεις, πρόσθετες καινούργιες προσλήψεις, ξέρετε τι μας λέτε; Αυξήστε το τέλος για τους κυνηγούς! Γιατί στο τέλος της ημέρας είναι ο κυνηγός ο οποίος χρηματοδοτεί όλο αυτό το εγχείρημα. Άρα λοιπόν, πολύ προσεκτικά, νομίζω θα πρέπει να εγκύψουμε πάνω στην ευαισθησία και την υπευθυνότητα των κυνηγών μας, που, δόξα τω Θεώ, είναι αρκετά μεγάλη, για να πετύχουμε πολύ καλύτερα πράγματα. Δεν συμφωνώ σε καμιά περίπτωση ότι θα πρέπει να μπορούμε σε μια λογική διαχείρισης του κυνηγίου στη βάση που έχει αναφερθεί προηγουμένως.

Η πορεία των πραγμάτων οδηγεί σε ορθολογική διαχείριση του κυνηγίου σε αυτή τη χώρα, όμως από την άλλη δεν μπορούμε σε καμιά περίπτωση να μην υπογραμμίσουμε κάτι το απαράδεκτο: Ενώ υπάρχουν προγράμματα καταπολέμησης της λαθροθηρίας στο πλαίσιο Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη συμβολή μέσων μαζικής ενημέρωσης, με τη συμβολή ακτιβιστών κ.λπ., υπάρχει μια προσπάθεια διαρκής αυτή η χώρα να μένει εκτεθειμένη σε όλο τον κόσμο από συγκεκριμένα περιστατικά, στο όνομα κάποιων εξαιρέσεων οι οποίες έχουν τη λαθροθηρία ως επάγγελμα. Δεν είναι το κυνήγι και δεν ταυτίζεται η λαθροθηρία με το κυνήγι. Αυτά τα δύο τα πράγματα θα πρέπει να τα ξεκαθαρίσουμε και είναι καιρός να σταματήσουμε να δίνουμε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης στον διεθνή χώρο αφορμές, για να αδικούν το κυνήγι αυτής της χώρας. Είναι μια δραστηριότητα για τους νέους μας ιδιαίτερα σημαντική, ιδιαίτερα αναγκαία! Και στο τέλος της ημέρας όλα τα καταργούμε, γιατί γίνεται κάτι. Ε, όχι, δεν γίνεται αυτό το πράγμα! Δεν μπορεί να καταργήσουμε το κυνήγι, όπως δεν μπορεί να καταργήσουμε το ψάρεμα! Αυτές είναι δραστηριότητες που ανήκουν στο DNA μας, είμαστε Κύπριοι, είμαστε Έλληνες αυτής της χώρας, παραδοσιακά τις είχαμε και δεν μπορούμε να φύγουμε, να παραιτήσουμε όλη αυτή τη δραστηριότητα και να πάμε ή να στέλλουμε κυρίως τους νέους προς άλλες κατευθύνσεις! Είναι αυτό το οποίο θέλουμε;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, συνάδελφε.

Η κ. Ατταλίδου.

Είναι για δευτερολογία ο κ. Παπαγιάννης. Βλέπω που κοιτάζετε.

Ελάτε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Λοιπόν, χαίρομαι που πολλοί διακηρύσσουν ότι οι κυνηγοί είναι περιβαλλοντιστές και προστατεύουν το περιβάλλον και πράγματι θεωρώ ότι υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι που κυνηγούν, που αγαπούν τη φύση και δεν θα κάνουν καταστροφές. Υπάρχουν όμως και πάρα πολλοί... Και εγώ έχω ένα ολόκληρο αρχείο με φωτογραφίες, διαλυμένες ταμπέλες 'που κυνηγούς, στοίβες από τα απορρίμματα που αφήνουν και αρκετές καταστροφές σε καλλιέργειες, γιατί, όπως είπατε και εσείς, μπαίνουν σε ιδιωτικές περιουσίες καλλιεργημένες τζιαι τες ποδοπατούν. Και, ναι, υπήρχε το κυνήγι, εγώ τουλάχιστον, επειδή κατάγομαι και από ορεινό χωριό... Ήταν μέρος της οικιακής οικονομίας των παππούδων μας, δηλαδή εσυμπληρώνναν το φαγητό πάνω στο τραπέζι τους, για να φάν' τα παιδιά τους.

Αυτό που γίνεται σήμερα όμως δεν είναι το ίδιο πράγμα και νομίζω ότι όσοι το επικαλούνται θεωρούν ότι οι υπόλοιποι είμαστε βλάκες. Πενήντα χιλιάδες κυνηγοί σε έναν πληθυσμό του ενός εκατομμυρίου, αν αφαιρέσεις και τα παιδιά και τους ηλικιωμένους, μιλούμε για ένα περίπου 10% του πληθυσμού, το οποίο κάθε Κυριακή είναι στα άρματα και στις στολές παραλλαγής. Δικαίωμά τους! Πληρώνουν άδεια, τους επιτρέπεται το κράτος, δικαίωμά τους! Αλλά δικαίωμα και όλων των υπολοίπων από μας να θέλουμε να εφαρμόζεται ο νόμος, να κυνηγούν στο πλαίσιο που δεν καταστρέφουν τη βιοποικιλότητα, δεν μειώνονται τα είδη... Ακούμε τώρα ότι πρέπει να εκτρέφουμε είδη. Συγγνώμη, άμα έχει πενήντα χιλιάδες που τρέχουν τα πουλιά τζιαι τους λαγούς, για να τους σκοτώσουν, εννιά μείνει τίποτε σε τούτο τον τόπο; Θα αναπαράγουμε ζώα; Ακούσαμε και για την ιερακοθηρία. Ελπίζω να ξέρετε πώς πιάνουν τα μικρά γεράκια και τι τα κάνουν, για να τα κάμουν να είναι θηρευτές. Εγώ τουλάχιστον αυτό το πράγμα θα το καταψηφίσω, γιατί θεωρώ ότι έχουμε ξεπεράσει πάρα πολύ τα όρια στο τι... Αναγνωρίζω ότι πενήντα χιλιάδες κυνηγοί είναι διακόσιες χιλιάδες ψήφοι πολλές φορές. Αναγνωρίζω την έγνοια πολλών και ειδικά σε κάποιες συγκεκριμένες περιοχές.

Παράδωσα στον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα βίντεο, επαράδωσα προσωπικά βίντεο που κάποιος δέρνει τον αστυνομικό και τον κουντά και του λέει: «Εγώ είμαι υπόκοσμος, εγώ είμαι μαφίας, εγώ είμαι φονιάς τζιαι θα σε σκοτώσω!». Γιατί επήγαν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Με συγχωρείτε, εγώ δεν σας εδιάκοπτα. Σας παρακαλώ να μη διακόπτετε!

Και τον απείλησε ότι θα τον σκοτώσει! Εσπάσαν κεφαλές ακτιβιστών.

Αποφασίσαμε εδώ μέσα στη Βουλή ότι εμείς θα αποφασίζουμε ποιοι δικαιούνται να είναι κοινωνία των πολιτών, να είναι ακτιβιστές. Όχι! Όπως έχουν δικαιώματα οι κυνηγοί, έχουν δικαιώματα και όλοι οι άλλοι οι οποίοι υπερασπίζονται και αυτοί αυτά που πιστεύουν. Όταν είναι μέσα στον νόμο, δεν θα αποφασίσει ο καθένας ότι θα τον κάνει έκνομο με το «έτσι θέλω»!

Και επίσης πρέπει να σας πω ένα πράγμα, να αποφασίσετε επιτέλους όλοι. Η Κύπρος φέτος κλείνει είκοσι χρόνια που μπήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όποιους εν τους αρέσουν οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να κάμουν εισήγηση να βγάλουν την Κύπρο 'πού την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να το κάμουν αλώνι, να κάνουν ό,τι θέλουν και να εφαρμόζουν όσους νόμους θέλουν. Αλλά τούτη η υπόθεση να νομίζετε ότι η Ευρώπη είναι «α λα καρτ» και ό,τι σας αρέσει θα το παίρνετε και ό,τι δεν σας αρέσει θα θεωρείτε ότι είναι εις βάρος της Κύπρου, διότι κάποιος ακτιβιστής μπορεί να είναι 'πού άλλες χώρες της Ευρώπης, με συγχωρείτε πάρα πολύ, αυτά τα πράγματα δεν γίνονται, είναι τριτοκοσμικά, όπως και η προσέγγιση ότι πενήντα χιλιάδες κυνηγοί θα κάμουν ό,τι θέλουν και οι υπόλοιποι την Κυριακή θα μπαίνουμε σπίτι, για να μην μας σκοτώνουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ελάτε, κύριε Γεωργιάδη.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Ο κ. Σαββίδης είναι για δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξαναμιλήσατε;

Συγγνώμη, κύριε Σαββίδη.

Ελάτε, κύριε Γεωργιάδη, ελάτε.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα να υποδείξω, παρ' όλο που είναι δικαίωμα του κάθε βουλευτή να ψηφίσει όπως κρίνει, ότι η καταψήφιση του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας, όπως εισηγείται η κ. Ατταλίδου, τους μόνους που θα ευχαριστήσει είναι τους λαθροθήρες. Επειδή η καταψήφιση του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Δεν είπα έτσι πράγμα.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Έτσι ακούσαμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ πάρα πολύ!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Εν εκαταλάβετε καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ένα συγκεκριμένο πράγμα έχουμε ενώπιόν μας.

Ελάτε, κύριε Γεωργιάδη, τοποθετηθείτε.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Επειδή, κυρία Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να δευτερολογήσετε, αν θέλετε.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

...συμφωνώ και με τον κ. Παπαδόπουλο ότι πράγματι σήμερα έχουμε τον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας, όχι οποιαδήποτε... Ούτε την ιερακοθηρία ή οτιδήποτε άλλο. Και να υποδείξω πολύ απλά ότι η έγκριση του προϋπολογισμού είναι το μόνο εργαλείο που μπορούμε να δώσουμε ως πολιτεία για τη νόμιμη και ρυθμιζόμενη ενάσκηση του αθλήματος του κυνηγίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή συμφωνώ απόλυτα με το τι έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος και επειδή θεωρώ ότι στην τοποθέτησή μου έμεινα αποκλειστικά στα θέματα που σχετίζονται με τον προϋπολογισμό της Υπηρεσίας Θήρας και επειδή, όταν απασχολούνται σε εβδομαδιαία βάση περίπου σαράντα θηροφύλακες, για να συνοδεύουν ή να προστατεύουν αυτούς τους ανθρώπους, τότε έχει άμεση σχέση -τουλάχιστον αυτό πιστεύω- οφείλω να απαντήσω σε ό,τι έχει ακουστεί. Οποιοσδήποτε είναι παράνομος κυνηγός -ή αν θέλει να ονομάζεται παράνομος κυνηγός, που για εμάς οι λαθροθήρες δεν είναι κυνηγοί και το λέω ξεκάθαρα- δεν ανανεώνει την άδεια κυνηγίου, πρώτον. Δεν συγκαταλέγεται σε όσους ανανεώνουν την άδεια κυνηγίου, επειδή κυνηγά είτε τη νύχτα είτε σε απαγορευμένες περιοχές είτε οτιδήποτε άλλο.

Το δεύτερο, οι κυνηγοί, είτε το θέλουμε είτε όχι, έχουν από μόνοι τους κατηγοριοποιηθεί. Άλλοι κυνηγούν μόνο τα ενδημικά θηράματα, άλλοι κυνηγούν την μπεκάτσα, άλλοι κυνηγούν μόνο τη φάσσα, άλλοι κυνηγούν μόνο τις τζίκλες, άλλοι μόνο τις τρασίλες. Ελάχιστοι είναι αυτοί που κυνηγούν περισσότερα από δύο είδη. Αυτό από μόνο του δημιουργεί νέες κατηγορίες, οι οποίες σε καμία περίπτωση... Δεν κυνηγούν ταυτόχρονα πενήντα χιλιάδες κυνηγοί το ενδημικό θήραμα για παράδειγμα. Όλες οι ανάλογες υπηρεσίες θήρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και το «όλες» είναι οριζόντιο και κάθετο, έχουν ως έναν μοναδικό και κύριο σκοπό τη λειτουργία τους.

Καταρχάς, θέλω να ψάξετε σε ποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα ισχύει το ίδιο με αυτό που ισχύει στην Κύπρο για τις άδειες κυνηγίου. Δεύτερον, η Υπηρεσία Θήρας οφείλει να προστατεύει το ενδημικό θήραμα ειδικά της Κύπρου, επειδή η Κύπρος είναι νησί και δεν έχει τη δυνατότητα το θήραμα να μεταναστεύσει σε άλλες χώρες, όπως στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση. Και το ενδημικό θήραμα που έχουμε στην Κύπρο θα έπρεπε να ήταν η κορωνίδα όλων εμάς που θεσπίζουμε τους νόμους. Και, με τους νόμους που θεσπίζουμε, θα έπρεπε να δίνουμε τα κατάλληλα όπλα στην Υπηρεσία Θήρας, για να μπορέσει ακριβώς να υπηρετήσει αυτό τον σκοπό.

Και θα καταλήξω με το εξής, που είναι πλέον ανησυχητικό: Άκουσα ότι μας ενοχλεί -και αντιλαμβάνομαι ότι για μένα είναι η κατηγορία- ότι δεν θέλουμε τους ακτιβιστές, επειδή μπαίνουν σε περιοσίες και κατεβάζουν τα βερκιά ή τα δίχτυα. Το είπα και στην ομιλία μου, θα το ξαναπώ με απλά ελληνικά, επειδή φαίνεται ότι μιλούμε άλλη γλώσσα ή άλλοι δεν θέλουν να καταλάβουν τι λέμε. Τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο δεν υπάρχουν θηρευτές αμπελοπουλιών, επειδή δεν υπάρχουν αμπελοπούλια. Όταν κάποιος σήμερα δέχεται επίθεση, επειδή κυνηγά την τζίκλα, τότε αυτό δεν μπορεί να παρεξηγηθεί. Δεν είναι ούτε με το ποδήλατο, δεν είναι ούτε κάτι άλλο. Και, επειδή βλέπουμε καθημερινά από το Παραλίμνι μέχρι την Πάφο, ιδιαίτερα στην Αμμόχωστο και στη Λάρνακα, ανθρώπους που έχουν κριθεί άρρωστοι ψυχιατρικά - μόλις τον περασμένο μήνα ή και πριν τρεις μήνες έναν από αυτούς που λέμε «ακτιβιστές» και τον έχουν διώξει οι υπηρεσίες της πατρίδας μας- ε, δεν μπορούμε να αφήνουμε τον κάθε προβληματικό να αλωνίζει μέσα σε περιφραγμένα ιδιωτικά τεμάχια γης και να θεωρούμε ότι είναι το ίδιο, που στο τέλος της ημέρας ο κυνηγός νομιμοποιείται να μπαίνει σε περιοχές που είναι για νόμιμο κυνήγι.

Και το τελευταίο: Ακούμε ότι αμφισβητείται από κάποιους η πλειοψηφία των κυνηγών για το αν είναι ή όχι περιβαλλοντιστές. Σας λέω ότι οι ώρες που αφιερώνουμε έξω στη φύση είναι δεκάδες κάθε εβδομάδα. Είναι δεκάδες και σε αυτό δεν δέχομαι κουβέντα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Σαββίδης.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, υπάρχει παρεξήγηση της έννοιας κυνηγός; Ο κυνηγός δεν έχει κατά τη δική μας τη φιλοσοφία... Δεν πάει με στόχο να κτυπήσει μια πέρδικα, να κτυπήσει δέκα λαγούς ή να κτυπήσει...

Για μας ολόκληρη η διαδικασία στο να βγούμε έξω, στο να γίνει συνάθροιση με φίλους, στο να καθίσουμε κάτω, στο να απολαύσουμε τη φύση, αυτό είναι για εμάς το κυνήγι. Κάποιοι έχουν παρεξηγήσει τον ρόλο του κυνηγιού.

Όσον αφορά την ιερακοθηρία, η κ. Ατταλίδου έχει το δικαίωμά της ως επιστήμονας επί θεμάτων κυνηγιού να έχει την άποψή της. Η ιερακοθηρία είναι μια παγκόσμια πατέντα, κ. Ατταλίδου. Αν δεν σου αρέσει, μην το ψηφίσεις. Είναι παγκόσμιος τρόπος αντιμετώπισης υπερπληθυσμού θηράματος. Απ' εκεί και πέρα, εσείς έχετε κάθε δικαίωμα να ψηφίσετε ό,τι θέλετε. Αν ο καθένας παίρνει τον νόμο στα χέρια του, ο κάθε ιδιώτης, τι να σας πω; Ε, να σταματήσουμε και την Αστυνομία, να βάλουμε τροχονόμους, να λύσουμε το πρόβλημα!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Προχωράμε τώρα με την τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2024 Νόμος του 2024»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 14 του πιο πάνω νομοσχεδίου με τη διαγραφή από αυτό της φράσης «από φυσικά πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή).

Σημείωση:

Ρύθμιση που απαγορεύει τη διενέργεια δαπάνης για αγορά υπηρεσιών τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα από το Ταμείο Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οχτώ. Υπέρ είκοσι δύο, εναντίον είκοσι πέντε, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε*.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι πέντε εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας ποσού που δεν υπερβαίνει τα €12.671.722 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από την ίδια ομάδα ή το ίδιο Κεφάλαιο δαπανών. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, ωρομίσθιου προσωπικού και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας προσωπικού για κάλυψη έκτακτων ή εποχικών αναγκών. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 8.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης για απασχόληση με οποιονδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 10.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Μισθοδοτική ανέλιξη στις κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii). Άρθρο 12.

Απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων. Άρθρο 13.

Αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Υπέρ σαράντα τέσσερις, εναντίον δύο και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2024 Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα με βάση το τι έχετε πατήσει. Δεν δείχνει κάτι άλλο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οχτώ. Υπέρ σαράντα επτά, εναντίον μία ψήφος και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το δεύτερο θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το οικονομικό έτος 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Ηλίας Μυριάνθους

Σάβια Ορφανίδου

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Κωστής Ευσταθίου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Εναντίον: Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου, καθώς και στις 5 Φεβρουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΛΚ για το έτος 2024 είναι πλεονασματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €34.407.606 και έσοδα ύψους €35.116.200, τα οποία προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των λιμανιών (€14.406.000), την εκμίσθωση των λιμανιών Λεμεσού και Λάρνακας (€15.200.000), κονδύλια από ευρωπαϊκά ταμεία (€2.790.200), καθώς και από επενδύσεις, τόκους τραπεζών και διάφορα χρηματοοικονομικά έσοδα (€2.000.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προβλεπόμενες δαπάνες της ΑΛΚ για το 2024 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Τακτικές δαπάνες (€16.306.046), οι οποίες αφορούν κυρίως:
  - α. αποδοχές προσωπικού (€9.654.516),
  - β. έξοδα λειτουργίας γραφείου (€1.135.500),
  - γ. έξοδα συντήρησης (€1.576.010) και
  - δ. άλλα λειτουργικά έξοδα (€3.860.000).
2. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€17.101.560), οι οποίες αφορούν κυρίως:
  - α. απόκτηση γης και βελτίωση κτιρίων (€4.498.000),
  - β. θαλάσσιες κατασκευές (€6.890.030),
  - γ. αγορά και αναβάθμιση μηχανημάτων (€2.077.010) και
  - δ. γραφειακό και μηχανογραφικό εξοπλισμό (€1.900.010).
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€1.000.000).

Στο στάδιο της συζήτησης του θέματος ο γενικός διευθυντής της ΑΛΚ δήλωσε ότι οι προτεραιότητες της ΑΛΚ για το 2024 συνοψίζονται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Κατασκευή αγκυροβολίου στη λιμενική περιοχή Ζυγίου.
2. Διενέργεια μελέτης για την επέκταση του λιμανιού Λατσιού.
3. Διενέργεια μελέτης για την κατασκευή νέου εμπορικού λιμανιού στο Βασιλικό.
4. Κατασκευή υποδομών για εγκατάσταση σταθμού παρακολούθησης ναυσιπλοΐας στη λιμενική περιοχή Ζυγίου.
5. Σχεδιασμός και λειτουργία δικτύου συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων στο νέο λιμάνι Λεμεσού.
6. Αναβάθμιση και διαμόρφωση του υφιστάμενου κτιρίου της ΑΛΚ στην περιοχή αντενών BBC στη λιμενική περιοχή Ζυγίου.
7. Αναβάθμιση του συστήματος λιμενικής κοινότητας για εφαρμογή του EU Single Window.
8. Επέκταση υφιστάμενου νότιου κυματοθραύστη για προστασία της εισόδου του λιμανιού Πάφου.
9. Έργα ψηφιακού μετασχηματισμού της ΑΛΚ.

Κατά την εξέταση του προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων στην επισκεψιμότητα στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, στις λιμενικές χρεώσεις, στο κτίριο επιβατών στο νέο λιμάνι Λεμεσού, στην κατασκευή αγκυροβολίου στη λιμενική περιοχή Ζυγίου, στην επέκταση του λιμανιού Λατσιού, στις επιπτώσεις από το αποτέλεσμα της διαίτησής μεταξύ της εταιρείας «DP World» και της Δημοκρατίας, στην αγορά υπηρεσιών φύλαξης των λιμανιών, καθώς και στο οργανόγραμμα της ΑΛΚ.

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα ο πρόεδρος της ΑΛΚ δήλωσε ότι οι κόροι καθαρής χωρητικότητας των πλοίων που αφίχθησαν στο λιμάνι Λεμεσού παρουσίασαν σημαντική αύξηση μεταξύ των ετών 2020 και 2021. Κατά τα επόμενα έτη παρουσιάστηκε μείωση, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην πανδημία του COVID-19 και στις γεωπολιτικές εξελίξεις που σημειώθηκαν με τη ρωσοουκρανική κρίση, καθώς και την κρίση στη Μέση Ανατολή.

Επιπροσθέτως των όσων ανέφερε ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΛΚ, ο γενικός διευθυντής της Αρχής δήλωσε ότι η ΑΛΚ βρίσκεται σε δικαστική διαδικασία (διαιτησία) με τον κατασκευαστή για την αίθουσα επιβατών στο νέο λιμάνι Λεμεσού, καθότι το κόστος του έργου κρίθηκε ιδιαίτερα υψηλό.

Σε σχέση με τη διαδικασία κατασκευής του αγκυροβολίου στη λιμενική περιοχή Ζυγίου, ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε ότι η ΑΛΚ, κατόπιν διαγωνισμού, έχει καταλήξει στον προσφοροδότη που θα αναλάβει την αποπεράτωση του έργου.

Τέλος, αναφορικά με την επέκταση του λιμανιού Λατσιού, ο ίδιος αρμόδιος δήλωσε ότι η ΑΛΚ έχει λάβει τα αποτελέσματα της σχετικής μελέτης εμπειρογνομώνων που καταδεικνύουν ότι το κόστος κατασκευής είναι ιδιαίτερα υψηλό. Ως εκ τούτου, η ΑΛΚ επεξεργάζεται τρόπους για μείωσή του.

Όσον αφορά το οργανόγραμμα της ΑΛΚ, η εκπρόσωπος της ΑΛΚ δήλωσε ότι αρκετές θέσεις της παλιάς δομής της Αρχής που αφορούν σε τεχνικά επαγγέλματα έχουν αντικατασταθεί με θέσεις επιστημονικής δομής, ωστόσο παρατηρείται κάποια καθυστέρηση στην πλήρωσή τους, λόγω της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορά στην αποπαγοποίηση θέσεων πρώτου διορισμού και της συνακόλουθης εξέτασης τέτοιων αιτημάτων εκτός από το αρμόδιο υπουργείο και από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Αναφορικά με την αγορά υπηρεσιών φύλαξης των λιμανιών, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι αυτή αφορά κυρίως στο παλιό λιμάνι Λεμεσού, καθότι δεν υπάρχει διαθέσιμο μόνιμο προσωπικό της ΑΛΚ, για να ασκεί τα καθήκοντα του λιμενοφύλακα.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι όσον αφορά στις χρεώσεις που επιβάλλονται από τους ιδιώτες διαχειριστές του νέου λιμανιού Λεμεσού αυτές αναπροσαρμόζονται βάσει συγκεκριμένων δεικτών, όπως σχετικά προβλέπεται στη σύμβαση παραχώρησης του λιμανιού.

Ως προς τις επιπτώσεις από το αποτέλεσμα της διαιτησίας ανάμεσα στην DP World και τη Δημοκρατία, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε ότι στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να γίνει ασφαλής πρόβλεψη για τις μελλοντικές αποζημιώσεις. Το ύψος της αποζημίωσης που έχει αποφασιστεί από το διαιτητικό δικαστήριο υπολογίζεται κατά μέσο όρο στο 2,1% επί των συνολικών εσόδων του κράτους από τις συμβάσεις παραχώρησης του λιμανιού Λεμεσού.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων απέστειλε σχετικό υπόμνημα, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2024, στο οποίο περιλαμβάνονται συγκριτικά στοιχεία αναφορικά με την επισκεψιμότητα στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, καθώς και οι αυξήσεις που επιβλήθηκαν στις χρεώσεις στο νέο λιμάνι Λεμεσού από τους ιδιώτες διαχειριστές.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού, με πλειοψηφία των μελών της, αποφασίστηκε όπως στο κείμενο ενσωματωθεί πρόνοια βάσει της οποίας ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί εκ μέρους της ΑΛΚ για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση υφιστάμενες συμβάσεις για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Επιπροσθέτως, η επιτροπή αποφάσισε όπως στο κείμενο του υπό αναφορά προϋπολογισμού περιληφθούν ανάλογες ρυθμίσεις με αυτές που περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024 για τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα αναφορικά με τη μισθολογική ανέλιξη μόνιμων υπαλλήλων και εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου που υπηρετούν στις Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii), σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2023. Συναφώς, το κείμενο του υπό εξέταση προϋπολογισμού τροποποιήθηκε αναλόγως, ώστε να περιληφθούν σε αυτό οι εν λόγω ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εδώ υπάρχει η ίδια τροπολογία, αντιλαμβάνομαι, από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Είναι το ίδιο σκεπτικό. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε πει πάρα πολλές φορές ο κατάλογος των πρωτομιλητών να είναι κλειστός. Δεν γίνεται να βιώνουμε κάθε φορά αυτό που βιώσαμε στο προηγούμενο θέμα. Ξεκινήσαμε με τρία άτομα πρωτομιλητές, για να φτάσουμε δεκαπέντε. Και να επαναλαμβάνονται τα ίδια πράγματα. Ή θα κλείνει ο κατάλογος από την αρχή, για να ξέρουμε ακριβώς τι γίνεται, ή, αν δεν θα κλείνει ο κατάλογος, να γνωρίζουμε τι γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουραία. Νομίζω δεν έχει ομιλητές έτσι κι αλλιώς εδώ, οπότε αν προχωράμε. Αλλά καλό θα ήταν από την αρχή όντως όποιοι θέλουν να μιλήσουν να το δηλώνουν, για να μην έχουμε αυτό το θέμα κάθε φορά. Σωστή επισήμανση.

Ομιλητές, ομιλήτριες λοιπόν επί θέματος αρχής για αυτό το θέμα, για τον συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Να πούμε για την τροπολογία μας ότι επαναλαμβάνεται σε όλους τους προϋπολογισμούς που έχουμε ενώπιόν μας σήμερα. Την έχετε αναγνώσει προηγουμένως, κυρία Πρόεδρε, δεν χρειάζεται να πούμε κάτι περαιτέρω. Σε ό,τι αφορά στην ουσία των προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων Κύπρου, θέλουμε να πούμε καταρχήν ότι εκ του αποτελέσματος η ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού δεν έχει μετατρέψει το λιμάνι της Λεμεσού σε ανταγωνιστικό και περιφερειακό κόμβο, όπως ισχυριζόταν η προηγούμενη κυβέρνηση, η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δυστυχώς, έχει επιφέρει τεράστιο πλήγμα στο εμπόριο και την αγορά με αλυσιδωτές επιβαρύνσεις στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις. Αυτά είναι τα αποτελέσματα που μετρούμε από την κάκιση συμφωνία της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού της Λεμεσού. Και κατά τη συζήτηση και εξέταση των προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων, κυρία Πρόεδρε, στην επιτροπή ζητήσαμε κάποια στοιχεία τα οποία επιβεβαιώνουν τα όσα έχω αναφέρει. Δύο απ' αυτά τα στοιχεία που έχουμε ζητήσει αφορούν στο εξής:

Πρώτον, ζητήσαμε να ενημερωθούμε για το ποσοστό αύξησης της ταρίφας στο νέο λιμάνι Λεμεσού κατά τα τελευταία χρόνια και έχουμε ενώπιόν μας τα στοιχεία. Θα σταθώ μόνο στα τελευταία δύο-τρία χρόνια, κυρία Πρόεδρε. Από το 2021 στο 2022 είχαμε μια αύξηση 22% και από το 2022 στο 2023 μια αύξηση 28%. Αυτά είναι τα στοιχεία που έχουμε ενώπιόν μας και επιβεβαιώνουν την κάκιση συμφωνία, η οποία, σε ό,τι αφορά στο συγκεκριμένο σημείο, οδηγεί σ' αυτές τις αυξήσεις, γιατί η αύξηση στις χρεώσεις προκύπτει και υπολογίζεται με βάση τον δείκτη τιμών της βιομηχανίας, κάτι που αξιοποιούν στο απόλυτο οι διαχειρίστριες εταιρείες και έχουμε τούτες τις τιμές.

Και υπάρχει ακόμα ένα στοιχείο, είναι ένα παράδειγμα που θέλω να θέσω στην ολομέλεια, που αφορά στα αποτελέσματα της διαιτησίας ανάμεσα στην DP World και τη Δημοκρατία. Εξανακάμαμεν τούτη τη συζήτηση. €6,4 εκατομ. η αποζημίωση προς την DP World. Ο λογαριασμός που πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος. Και ρωτήσαμε να μας εξηγηθούν, να μας δοθούν στοιχεία, να μας δώσουν εξηγήσεις σε σχέση με το τι να περιμένουμε απ' εδώ και πέρα σ' αυτό το σημείο της συμφωνίας. Η απάντηση που πήραμε είναι ότι δεν μπορούν να γίνουν εκτιμήσεις για μελλοντικές αποζημιώσεις που θα κληθεί ο Κύπριος φορολογούμενος να πληρώσει, να καταβάλει γι' αυτή ακριβώς την κάκιση συμφωνία, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Υποτίθεται ότι έγινε η ιδιωτικοποίηση της Αρχής σε ένα μεγάλο μέρος και έμεινε η Αρχή στον εποπτικό και ρυθμιστικό της ρόλο. Διαφαίνεται όλα αυτά τα χρόνια ότι οι συμφωνίες είναι τρύπιες και δίνουν το δικαίωμα στο να υποβάλλονται τα όποια τέλη, τα όποια, να γνωρίζει ο κυπριακός λαός, έντζιε πκιερώννει τα η εταιρεία εκεί. Τα επιβάλλουν, τα αναπροσαρμόζουν στις τιμές των προϊόντων που πληρώνουν οι Κύπριοι φορολογούμενοι.

Όσον αφορά τη συμφωνία και την απόφαση της διαιτησίας, τα €6,4 εκατομ., τελικά πρέπει να αποφασίσουμε η όποια συμφωνία γίνει σε αυτό τον τόπο, η όποια επένδυση γίνει σε αυτό τον τόπο πρέπει να έχει είτε μίζες είτε σκάνδαλο είτε θα μας παίρνουν σε διαιτησία ενάντια στην Κυπριακή Δημοκρατία. Εγώ αναμένω από τον αρμόδιο υπουργό, ναι, επληρώσαμε τα, όση ήταν η συμβατική υποχρέωση να τα πληρώσουμε, αλλά αναμένω τη διερεύνηση για το ποιος ευθύνεται για αυτή τη σύμβαση και πληρώσαμε €6,4 εκατομ. Και απευθύνομαι και στον αρμόδιο υπουργό, αλλά και στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος για ό,τι ζητήσουμε μέσα σε δημοσιονομική πειθαρχία καθηκόντως θα απαντήσει, είτε για τους αναπήρους είτε για τα άτομα με προβλήματα, για να μην επεκταθώ. Άρα, πρέπει το κράτος, η πολιτεία, για όποια απόφαση ληφθεί για ελλιπή σύμβαση εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, να πηγαίνει να τα παίρνει απ' αυτούς που την υπέγραψαν! Έτσι θα είμαστε σωστοί τζαι να βλέπουμε κατάματα τον κυπριακό λαό· για όποιον αφορά.

Επιπρόσθετα, κυρία Πρόεδρε, εδώ και αρκετό καιρό ένα αόρατο χέρι κρατούσε αρκετές θέσεις της Αρχής Λιμένων, οι οποίες θα ενίσχυαν το οργανόγραμμα της Αρχής, για να ασκεί τον εποπτικό και ρυθμιστικό της ρόλο για έλεγχο των εταιρειών που αναλάβαν τα λιμάνια. Χρειάστηκε μια και δυο και τρεις και δέκα η παρέμβαση της επιτροπής Οικονομικών, και πολλών συναδέλφων ομολογουμένως, για να κινηθεί η διαδικασία να απελευθερωθούν αυτές οι θέσεις από τα δαιδαλώδη υπουργεία μας, γιατί θα ενισχύετον η Αρχή Λιμένων, για να κάμνει τη δουλειά της προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σημειώνοντας αυτά, για να ακούν οι αρμόδιοι, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, για να στηρίξουμε την Αρχή Λιμένων και τον εποπτικό και ρυθμιστικό της ρόλο προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θυμώμαι τις υποσχέσεις, τις δεσμεύσεις, τις εξαγγελίες και τα επιχειρήματα όσων είχαν ταχθεί τότε υπέρ της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού. Από μόνο του το λιμάνι είναι φυσικό μονοπώλιο. Δεν μπορεί να υπάρξει ανταγωνισμός υγιής στα λιμάνια, στα αεροδρόμια κτλ. Ήρθε το κράτος και ένα φυσικό μονοπώλιο που ήταν κρατικό απλώς το μετέτρεψε μέσα σε μία νύχτα σε ένα μονοπώλιο ιδιωτικό. Πέρασαν τα χρόνια. Αποτέλεσμα; Πάρα πολλές εταιρείες διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων σάλπαραν για τα ξένα.

Δεύτερη συνέπεια. Παλαιότερα, λόγω της μεγάλης κινητικότητας, τα προϊόντα της Κύπρου, ιδιαίτερα τα εσπεριδοειδή, τα σταφύλια κ.ά., που πήγαιναν για εξαγωγές έφευγαν από το λιμάνι Λεμεσού, πήγαιναν στο Λονδίνο, πήγαιναν στην Αυστρία, στον Πειραιά και μετά στην Αυστρία και σε άλλες χώρες. Σήμερα, ξέρετε πού πηγαίνουν; Πηγαίνουν και σταθμεύουν στην Αίγυπτο για τέσσερις-πέντε μέρες και από εκεί θα πάνε στους τελικούς προορισμούς τους.

Τρίτη συνέπεια. Μιλήστε με δικούς σας φίλους, εισαγωγείς και εξαγωγείς, να δείτε πού ακούμπησε το κόστος για κάθε εμπορευματοκιβώτιο. Ισχυρίζεται το κράτος ότι εισπράτουμε χρήματα. Ερώτημα; Η αύξηση του κόστους ελλιμενισμού, η αύξηση του κόστους των εξαγωγών, των εισαγωγών, ποιόν τελικά κτυπούν κατακέφαλα; Τον απλό πολίτη, τον καταναλωτή, τον φορολογούμενο! Δηλαδή, αυτά που γλιτώνει, που ισχυρίζεται ότι παίρνει το κράτος, στην ουσία από πού βγαίνουν; Από την τσέπη του φορολογούμενου και του καταναλωτή! Μπορεί να διορθωθεί η κατάσταση; Η κατάσταση θα μπορούσε να διορθωνόταν, εάν εκείνοι που υπέγραψαν τη συμφωνία έμπαιναν πέντε-έξι μήνες φυλακή ο καθένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Ορφανίδου.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Ακούμε εδώ και αρκετά χρόνια το ΑΚΕΛ να επαναλαμβάνει μονότονα...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Και τους υπόλοιπους όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη διακόπτετε παρακαλώ!

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

...ότι η συμφωνία για την εμπορικοποίηση και ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού ήταν μια ετεροβαρής, κατά τη δική τους άποψη, συμφωνία. Και προέκυψαν εν τω μεταξύ και τα επίσημα στοιχεία που είχαμε ενώπιόν μας, που ήταν στοιχεία που δόθηκαν από αυτή τη νέα κυβέρνηση, που καταδεικνύουν ότι η Αρχή Λιμένων Κύπρου απ' αυτή τη συμφωνία λαμβάνει μίσθωμα ετησίως €12,5 εκατομ., ούτως ώστε να μην έχει απώλειες στα έσοδα και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να έχει και ετησίως κέρδη γύρω στα €10 με €12 εκατομ. Αλλά το πιο σημαντικό από τα στοιχεία που έχουμε δει -που είναι επίσημα στοιχεία εκεί καταγεγραμμένα και γεγονότα- είναι ότι τα κρατικά ταμεία κατά την περίοδο 2017-2022 έχουν λάβει έσοδα, επιπρόσθετα έσοδα, από αυτή τη συμφωνία €364,1 εκατομ. Αυτά είναι επιπρόσθετα έσοδα στα ταμεία του κράτους από αυτή τη συμφωνία. Οπότε, το επιχείρημα ότι είναι ετεροβαρής η συμφωνία νομίζω δεν υφίσταται πλέον. Τώρα έχει γυρίσει το τροπάριο από το ΑΚΕΛ και μιλάνε ότι δεν έχει καταστεί ανταγωνιστικό το λιμάνι, ότι δεν έχει εξελιχθεί σε έναν κόμβο για το διεθνές εμπόριο. Να επισημάνουμε και εμείς ότι τα τελευταία χρόνια έχουμε περάσει διεθνείς κρίσεις, οι οποίες έχουν αγγίξει όλα τα λιμάνια του κόσμου. Κρίσεις οι οποίες είχαν χαρακτηριστικό μια πρωτόγνωρη, παγκόσμια, υγειονομική κρίση, αλλά και κρίσεις που επηρέασαν σε πολύ άσχημο βαθμό και το διεθνές εμπόριο. Συνεπώς, εμείς θεωρούμε ότι θα διαψευστούν ακόμα μια φορά τα λεγόμενα του ΑΚΕΛ και όλων των υπολοίπων που λένε αυτά τα επιχειρήματα.

Επιπρόσθετα, να τονίσω ότι την ίδια ευαισθησία που δείχνει είτε το ΑΚΕΛ είτε κάποιο άλλο κόμμα για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού δεν φαίνεται να είναι εκεί και δεν φαίνεται να υπάρχει όσον αφορά την εξεύρεση ενός ιδιώτη επενδυτή για την αξιοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας. Εκεί είναι ένα καθολικό αίτημα από όλες τις πολιτικές δυνάμεις να αξιοποιηθεί και να γίνει μια τεράστια επένδυση εκεί προς όφελος της Λάρνακας. Εμείς θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικές αυτές οι συμφωνίες, κυρία Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, συμφωνίες που στόχο έχουν να ενισχύσουν την οικονομία μας, την ανταγωνιστικότητά μας, το εμπόριό μας και θα συνεχίσουμε να τις στηρίζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή το ΑΚΕΛ διαμαρτύρεται για την όντως ετεροβαρή, εγκληματικά ετεροβαρή, συμφωνία που έκανε η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού για το μοναδικό εμπορικό λιμάνι στην Κύπρο, ενός νησιού απομονωμένου στην Ανατολική Μεσόγειο, ημικατεχόμενο και πρέπει στην εξίσωση να βάλουμε και αυτό το στρατηγικής σημασίας θέμα. Τον Συναγερμό δεν τον απασχολεί αυτό το στρατηγικής σημασίας θέμα. Το ΑΚΕΛ εν' το μόνο που διαμαρτύρεται. Θέλω να σας ενημερώσω ότι το ΑΚΕΛ έβαλε χέρι και στο ΚΕΒΕ. Δεν μπορεί να συμβαίνει αλλιώς, διότι το ΚΕΒΕ, βλέπω εδώ, στην επιστολή που απέστειλε στον Υπουργό Μεταφορών λέει κατά λέξη: «Ο τρόπος υπολογισμού των αυξήσεων που συμπεριλαμβάνεται στη συμφωνία παραχώρησης είναι λανθασμένος». Και αυτό επιβαρύνει το εισαγωγικό και το εξαγωγικό εμπόριο. Δύο κοινά μπορούν να συμβαίνουν: Ή το ΑΚΕΛ έβαλε χέρι στο ΚΕΒΕ ή το ΚΕΒΕ είναι δογματικό όπως το ΑΚΕΛ, κατά τον Συναγερμό.

Τρίτον. Αυξήθηκαν τα έσοδα του κράτους. Έχει δικαίο η άποψη που λέει ότι ακόμα και αυτή η αύξηση στην πραγματικότητα βγαίνει από τους εισαγωγείς και τους εξαγωγείς και σε τελική ανάλυση από τους καταναλωτές που πληρώνουν στο τέλος τέλος το αντίτιμο και μπαίνει στα ταμεία του κράτους. Θέλω όμως, αφού διάφοροι παίζουν με τους αριθμούς, να κάνουν και κανέναν υπολογισμό. Εάν το λιμάνι Λεμεσού έμενε στην Αρχή Λιμένων και η Αρχή Λιμένων έπαιρνε τα έσοδα, πόσα θα έπαιρνε το κράτος, εάν η Αρχή Λιμένων έκανε τις ίδιες αυξήσεις στις ταρίφες, όπως κάνουν τώρα οι εταιρείες; Τα τελευταία δύο χρόνια, όπως σωστά έχει λεχθεί από τον συνάδελφο τον Άντρο Καυκαλιά, υπάρχει 50% αύξηση στις ταρίφες, 50%! Κάντε έναν λογαριασμό, αν ήταν στην Αρχή Λιμένων το λιμάνι της Λεμεσού, πόσα θα έπαιρνε το κράτος!

Λοιπόν, θέλω να κλείσω με το εξής: Επειδή υπάρχουν εδώ βουλευτές από το κυβερνητικό στρατόπεδο και διαμαρτύρονται και σωστά διαμαρτύρονται για την κακή συμφωνία, ας πείσουν την παρούσα κυβέρνηση, που ασφαλώς δεν έχει ευθύνη για την κάκιση συμφωνία που έγινε τα προηγούμενα χρόνια, πραγματικά αυτή η κυβέρνηση ας αναλάβει την ευθύνη που έχει. Να ερευνήσει τουλάχιστον... Γιατί υπάρχουν εκθέσεις, για την κάκιση συμφωνία και, παρά να λέει η παρούσα κυβέρνηση «δεν μπορώ να κάνω τίποτε»... Υπάρχουν σκάνδαλα στη συμφωνία και θα πρέπει αυτή η κυβέρνηση, αν θέλουμε επιτέλους ο κόσμος να μας πιστώνει ότι επιτέλους υπάρχει και έρευνα και τιμωρία, είναι ευθύνη της παρούσας κυβέρνησης να τα ερευνήσει και τους υπεύθυνους να τους πάρει στα δικαστήρια και ας αποφασίσουν τα δικαστήρια. Καταλαβαίνω τη δυσκολία, ότι πολλές φορές η παρούσα κυβέρνηση εμφανίζεται ως συνέχεια της προηγούμενης κυβέρνησης. Έχουμε και υπουργούς στην παρούσα κυβέρνηση που ήταν και υπουργοί στην προηγούμενη κυβέρνηση. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Αλλά, εάν πραγματικά θέλει η κυβέρνηση η παρούσα να τερματίσει την

ελεύθερη πτώση στην οποία βρίσκεται, ας δράσει επιτέλους διαφορετικά από ό,τι δρούσε η προηγούμενη κυβέρνηση, να ερευνήσει, να αξιοποιήσει έρευνες, να πάρει κόσμο στα δικαστήρια και οι ένοχοι να πληρώσουν επιτέλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα έλεγα ότι αυτά που έλεγαν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ έν' λίγα. Ένα καλό παράδειγμα προς όλους μας ότι την κρατική περιουσία πρέπει να τη διαφυλάττουμε ως κόρη οφθαλμού και πολύ περισσότερο τα λιμάνια και τα αεροδρόμια. Εμείς εχαρίσαμεν τα στους ιδιώτες! Το μέγα επιχείρημα και η λατρεία προς την ιδιωτική πρωτοβουλία ήταν να τα δώσουμε στους ιδιώτες και θα φορτωθούμε εκατομμύρια στον τόπο και επιπλέον θα προσελκύσουμε το διαμετακομιστικό εμπόριο και θα γίνουνε πολλά πολλά πολλά ανταγωνιστικοί. Το αποτέλεσμα ήταν ακριβώς το αντίστροφο! Εκάμαμεν μία απαράδεκτη και επαισχυντη συμφωνία που ευνοούσε αποκλειστικά τον ιδιώτη, όπως τούτη που έγινε προχτές με το υγραέριο με τη ΔΕΦΑ. Ακριβώς η ίδια, η ίδια μόλα! Και αντί να προσελκύσουμε το εμπόριο, εδιώξαμεν το εμπόριο, αντί να μειωθούν οι ταρίφες, αυξηθήκαν οι ταρίφες. Και αποκτήσαμε δερβερναγάδες μέσ' την κρατική μας την περιουσία. Εμείς που 'χουμε φωστήρες λογιστές και δικηγόρους και κρατικές υπηρεσίες, το συμβόλαιο, αντί να γραφεί επ' ωφελεία του κοινού καλού, εγράφηκεν ένα συμβόλαιο εναντίον του κοινού καλού και εις βάρος των πολιτών και απόδειξη τούτου είναι η διαιτησία η προχτεσινή, που μας εκαταδικάσαν να πιερώσουμε και καπέλο από πάνω €6,5 εκατομ! Έν τούτες οι απαράδεκτες τέχνες που εκάμαμεν! Και να είμαστε προσεκτικοί πολλά, διότι εμείναν μας δύο ημικρατικοί οργανισμοί, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών και η Αρχή Ηλεκτρισμού και ευελπιστώ να μεν κόψει ο νους κανενού να κάμουμεν τα ίδια.

Και, κυρία Πρόεδρε, να σου πω και το πλέον επαισχυντο που εκάμαν σ' τούτη συμφωνία. Είπαμε να ενοικιάσουμε τον χερσαίο χώρο και τη διαχείριση. Ξέρεις τι εκάμαν τούτοι κύριοι; Ενοικίασαν και τον γιάλο. Το αγκυροβόλιο. Το αγκυροβόλιο είναι πηγή εσόδων για τη χώρα μας. Ποιο είναι το αγκυροβόλιο; Ένα μεγάλο κομμάτι θάλασσας που κοιτάζουν οι Λεμεσιανοί όπου αγκυροβολούν τα πλοία. Αγκυροβολώντας εκεί ένα σκάφος με τέλη μετρημένα και χαμηλά που είχε η Αρχή Λιμένων εργάζονταν αρκετές υπηρεσίες δικές μας, που έκαναν την τροφοδοσία, έπαιρναν τα πετρέλαια, έπαιρναν τρόφιμα, καθαριότητα. Οι κύριοι που ήρθαν, οι ξένοι που καλέσαμε δαμέσα, αυξήσαν αυτά τα έξοδα, τα τέλη αγκυροβολίου, 1000%. Και εδιώξαν τις εταιρείες και επήγαν αλλού, επήγαν στην Αίγυπτο, σωστά το είπε κάποιος. Αυτό εκάμαν οι κύριοι, για να αρπάξουν ό,τι θέλουν. Και εμείς τους παρακολουθούμε αμήχανοι και άοπλοι, διότι υπογράψαμεν τους μια συμφωνία υπέρ τους. Όπως εκάμαν με το υγραέριο, εκάμαν και σε τούτη την απαράδεκτη συμφωνία. Εδώκαμεν και το λιμάνι της Λάρνακας. Τι εκάμαν; Εμπαξιώσαμεν το λιμάνι στη Λάρνακα, νοικιάζουν τους χώρους, εισπράττουν οι κύριοι, και θα κάμουν ανάπτυξη. Πότε θα την κάμουν; Έχει μια παροιμία που λέει «που 'ννα βγάλουν οι λαοί τζέρρατα», έτσι εκάμαν τούτοι. Παράταση από χρόνο σε χρόνο, από χρόνο σε χρόνο. Τέτοιες συμφωνίες που εκάμετε είναι απαράδεκτες. Φυσικά έχω τούς το ταμένο που εννά έρτουν στην επιτροπή Ελέγχου εννά λογοδοτήσουν αυτοί οι κύριοι που υπογράψαν. Αν ήταν για το σπίτι τους και την οικογένειά τους, θα κάμναν τα ίδια που εκάμαν για το κράτος οι ειδικοί;

Αυτά, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ευχαριστώ και εγώ.

Και τελευταίος ομιλητής ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δεν είμαι εξ εκείνων που θα έλεγα με περισσή ευκολία ότι η συμφωνία είναι η καλύτερη...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Προφανώς μια συμφωνία είναι προϊόν συμβιβασμού και ασφαλώς θα μπορούσε να ήταν και καλύτερη. Αλλά την ίδια στιγμή δεν γίνεται πάλι με την ίδια ευκολία, σ' αυτό τον τόπο, τα τελευταία χρόνια, χωρίς ιδιαίτερη και βαθιά ανάλυση, να λέμε «είναι σκάνδαλο» αμέσως. Γιατί πρέπει να βλέπουμε τα πράγματα, όχι στατικά, αλλά με βάση και τα πραγματικά γεγονότα. Είναι αλήθεια ότι περάσαμε μέσα από κρίσεις και αυτό δεν μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη, για παράδειγμα οικονομικές κρίσεις.

Θέλω να πω κάτι για τις ταρίφες. Στη μια περίπτωση η όποια αύξηση κατά δύο τρίτα καταλήγει στα ταμεία του κράτους αμέσως και στην άλλη εμμέσως, η όποια ταρίφα, η όποια αύξηση. Αν ερμηνεύω σωστά το τι λένε οι συνάδελφοι είναι ότι έχουμε μια συμφωνία που, όχι μόνο δεν είναι ετεροβαρής για το κράτος, είναι υπέρμετρα θετική για τα ταμεία του κράτους, ας το λέμε έτσι τουλάχιστον, υπέρμετρα καλή για τα ταμεία του κράτους, αλλά, ναι, εάν ήταν χαμηλότερες οι ταρίφες θα έπαιρνε χαμηλότερα έσοδα το κράτος και θα ευνοούνταν περισσότερο οι καταναλωτές. Αυτό είναι ένας πιο λογικός και σωστός τρόπος να παρουσιάζεται το θέμα με τα όσα έχω ακούσει από τους συνάδελφους.

Δεν πρέπει όμως να μάς διαφεύγουν και άλλα ποιοτικά κριτήρια. Υπάρχουν και άλλα στοιχεία τα οποία πρέπει να τα βλέπουμε ταυτόχρονα, όπως για παράδειγμα υπάρχει ποιοτικότερη εξυπηρέτηση και λιγότερος χρόνος αναμονής και των πλοίων και των εμπορευόμενων, που είναι ένα στοιχείο ποιοτικό που δεν πρέπει να το ξεχνούμε.

Με τα όσα ακούω, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι σαν να λέμε ότι προηγουμένως το λιμάνι ήταν τέλειο και δεν είχαμε προβλήματα. Μα εξεχάσαμε τον καιρό που απειλούνταν απεργίες, που εξητούνταν από διάφορους διάφορα οφέλη εκεί πέρα και έπρεπε να τους εξαγοράσουμε δικαιώματα σκανδαλώδη -και εκεί ελπίζω να μη διαφωνείτε, ότι σκανδαλωδώς υπήρχαν διάφορα διαχρονικά πλεονεκτήματα μέσα στο λιμάνι που έπρεπε να τα εξαγοράσουμε, κάποια νομίζω €30 εκατομ. Τουλάχιστον- για να μπορέσουμε να ξεφύγουμε από εκείνο τον βραχνά και να προχωρήσουμε μπροστά;

Εν πάση περιπτώσει, εάν κακίζουμε, και τελειώνω με αυτό, κυρία Πρόεδρε, τον κάθε επενδυτή και την κάθε εμπορική συμφωνία του κράτους, να σας θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στην περίπτωση του λιμανιού Λάρνακας, πρωτοστατούντος του δημάρχου Λάρνακας, της Αριστεράς, εθέλαμεν όλοι μαζί οπωσδήποτε να προχωρήσει μια τέτοια συμφωνία με έναν ιδιώτη επενδυτή.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Εμφανίζονται και άλλοι ομιλητές. Όσο πιο σύντομα μπορείτε να σας παρακαλέσω, έτσι;

Ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Δεν θα διαφωνήσω με τον φίλο τον Ονούφριο για τις ποιοτικότερες υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται στους εμπορευόμενους και το χρονικό διάστημα το οποίο αναπτύσσει περισσότερο την κερδοφορία των εμπορευόμενων.

Εγώ, φίλε γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, Στέφανε Στεφάνου, δεν θα κρυφτώ, ναι, και θα απαιτήσουμε από την κυβέρνηση να προχωρήσει στη διερεύνηση αυτού του θέματος, για να πληρώσουν, το είπα και στην πρωτολογία, οι υπεύθυνοι. Αλλά, σκεφτόμενος εδώ μετά από τις τοποθετήσεις των συναδέλφων... Να γίνει μία πρόταση νόμου με κοινή πρωτοβουλία όλων, γιατί όλοι θέλουμε να πατάσουμε αυτά τα φαινόμενα, που να λέει ότι, από την ώρα που θα αποδειχθεί ότι μια συμφωνία που έγινε και πάμε σε διαιτητικά δικαστήρια και βγαίνουν αποφάσεις εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, αυτομάτως να ενεργοποιούνται οι διαδικασίες για ποινικές και άλλως πως διώξεις και για επιστροφή χρημάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Προσπάθησα να μην το αναφέρω, αλλά, επειδή οι προκλήσεις είναι πανταχόθεν και μεγάλες, εννά το πω. Εγινόντουσαν οι διαπραγματεύσεις της εταιρείας με την Αρχή Λιμένων και οι άνθρωποι που ηγούντο της Αρχής Λιμένων, αφού έκλεισε η συμφωνία και παλούκωσαν την Αρχή Λιμένων και την Κυπριακή Δημοκρατία, σε δεκαπέντε μέρες ευρέθηκαν να είναι διευθυντές της εταιρείας!

Ερώτηση: Θα έπεφτε η κυβέρνηση σε οποιαδήποτε άλλη χώρα κράτους δικαίου; Ούτε είκοσι τέσσερις ώρες δεν θα άντεχε η κυβέρνηση εκείνη. Δηλαδή, αυτός που διαπραγματεύτηκε να πουλήσει το σπίτι μας, ευρέθηκε μετά ο ιδιοκτήτης του σπιτιού!

Λοιπόν, γι' αυτό, κύριε Ονούφριε, να σε παρακαλέσω, τουλάχιστον άμα είμαι εγώ μες τούνητην αίθουσα, μη μας προκαλείς, ρε κουμπάρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εγώ συμφωνώ ότι έπρεπε να πέσει η κυβέρνηση, αλλά κάποιιοι εξαναβάκαν την!

(Γέλια)

Κάθε απόφαση κρίνεται από τα αποτελέσματά της.

Ήταν τέλεια τα πράγματα στο λιμάνι Λεμεσού; Όχι ασφαλώς, πολλά προβλήματα. Έν' δαμαί όμως η διαφορά της προσέγγισης που έχουμε. Θα μπορούσαν να επιλυθούν προς όφελος του δημοσίου, της χώρας, αυτών που πρέπει να εξυπηρετούνται από το λιμάνι; Θα έπρεπε να εβάλλαμεν τζιαι στην εξίσωση, εάν πραγματικά μάς ενδιαφέρει επιτέλους το μέλλον τούτου του τόπου, ότι έχουμε ένα λιμάνι σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, σε ένα νησί που έν' απομονωμένο στην Ανατολική Μεσόγειο, ναι ή όχι; Ρωτώ. Όπως θα έπρεπε να το εβάλλαμεν τζιαι στην περίπτωση της Cyprus Airways, που κάποιιοι έλεγαν ότι «έν' λόγω της Cyprus Airways που έν' ακριβά τα εισιτήρια τζιαι, άμαν ανοίξουμε τις πτήσεις τζιαι να έρτουν κάποιιοι τζιαι πωλήσουμε τη Cyprus Airways, ο Κυπραίος εννά ταξιδεύει τρεις-τέσσερις φορές την εβδομάδα με φτηνά εισιτήρια και θα πηγαίνει σε πάρα πολλούς τόπους απευθείας»! Κάποια εταιρεία δε, προφανώς ενθαρρυσμένη από πολιτικούς και άλλα συμφέροντα εδώ στην Κύπρο, προσωρινά, τον τζιαιρό που γινόταν η διαπραγμάτευση για τη Cyprus Airways, έκαμε hub στην Κύπρο τζιαι, μόλις η προηγούμενη κυβέρνηση έκλεισε τη Cyprus Airways, εξαφανίστηκε και το hub και τώρα, για να πάμε εις το εξωτερικό πρέπει να περνούμε 'πού την Αθήνα! Τα εισιτήρια δε έχουν απογειωθεί. Τζιαι, όταν πάτε στους τουριστικούς πράκτορες, στην τουριστική βιομηχανία, στην οικονομία, στις επενδύσεις, το πρώτο πράγμα που μας λεν ποιο είναι; Το πρόβλημα της Κύπρου είναι η διασυνδεσιμότητα. Ε, τότε να κρίνουμε με τα αποτελέσματα των πολιτικών που ακολουθήθηκαν, εάν ελύσαμεν τα προβλήματα ή εάν τα κάμαμε χειρότερα.

Εγώ λέω ότι η προηγούμενη κυβέρνηση, εξυπηρετώντας μεγάλα συμφέροντα, ναι, μπορώ να το πω, έκανε τα πράγματα πολύ χειρότερα. Ρωτήστε τους εμποροβιομήχανους, το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ, που στέλνουν επιστολές. Ότι τελικά δεν είναι μόνο το ΑΚΕΛ που διαμαρτύρεται. Φυσικά το ΑΚΕΛ και στον ουσιώδη χρόνο είχε τονίσει τα προβλήματα που θα προέκυπταν και είχαμε ψηφίσει εναντίον. Κάποιοι τότε εψήφισαν υπέρ και σήμερα διαμαρτύρονται. Έστω και εκ των υστέρων να παραδεχτούμε ότι έγινε λάθος. Τζιαι εμείς εν τζιαι χαιρεκακούμε για τούτο, γιατί έν' ο τόπος μας που την πληρώνει. Μιλάτε με τους εμποροβιομήχανους, μιλάτε για το κόστος το αυξημένο που υπάρχει, που επιβαρύνει την ήδη προβληματική ανταγωνιστικότητα της κυπριακής παραγωγής. Τζιαι, επειδή εμίλησαν συνάδελφος και αναφέρθηκε τζιαι για τις απεργίες κ.λπ., αντιλαμβάνομαι ότι από τον τζιαιρό που ανέλαβαν τούτες οι εταιρείες εν τζιαι είχαμε απεργίες, εν τζιαι είχαμε ούτε αναστάτωση στις εργασιακές σχέσεις ούτε οποιαδήποτε άλλα προβλήματα. Έχουμε, θα συνεχίσουμε να έχουμε και, λόγω της ετεροβαρούς συμφωνίας, θα τα πληρώνουμε ακριβά!

Και ένα τελευταίο. Ηχεί ακόμα στα αυτιά μου η βαρύγδουπη δήλωση του τότε Υπουργού Μεταφορών, που συμμετείχε και στη διαπραγμάτευση, κακώς, και αυτό επισημάνθηκε και στις εκθέσεις, ότι με τη νέα συμφωνία που θα κάναμε το λιμάνι Λεμεσού θα γινόταν περιφερειακό hub και θα έρχονταν ξένες εταιρείες να βάζαν τη βάση τους εδώ. Έφυγαν εταιρείες, δεν ήρθαν εταιρείες...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εδκιώξετέ τες!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Επήαν αλλού!

Δικαιούμαστε να κρίνουμε με βάση τις εξαγγελίες που εγίνονταν και τα αποτελέσματα; Όχι μόνο δικαιούμαστε, επιβάλλεται να το κάνουμε. Ναι, είναι σκάνδαλο η συμφωνία, ναι η νέα κυβέρνηση οφείλει να τα ερευνήσει και αυτοί που ήταν πρωταγωνιστές πρέπει να λογοδοτήσουν! Και δεν καταλαβαίνω αυτή την προσπάθεια του Συναγερμού να καλύψει και αυτό το σκάνδαλο λες και είναι χρυσό διαβατήριο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Πρώτ' απ' όλα να πω ότι δεν έχω κανένα πρόβλημα να συμφωνήσω με το συγκεκριμένο που είπε ο κ. Θεμιστοκλέους και είναι καταδικαστέο χωρίς καμία αμφιβολία και είναι ένα από τα παραδείγματα που χρησιμοποιήσαμε, για να διορθώσουμε τον νόμο περί εργοδότησης αξιωματούχων και να βάλουμε από μια κλίμακα και πάνω... Ήταν αδυναμία της νομοθεσίας μας, κύριε Θεμιστοκλέους, και πολύ καλά εκάναμε να τη διορθώσουμε, δεν έχω κανένα πρόβλημα να το πω αυτό.

Δεν έχω επίσης κανένα πρόβλημα να πω ότι πρέπει να γίνει η όποια διερεύνηση και, αν όντως διαπιστωθεί το οτιδήποτε μεμπτό και όχι απλώς αθώο λάθος, αλλά οτιδήποτε μεμπτό, γιατί λάθη μπορεί να γίνονται, όντως να οδηγηθούν οι υπεύθυνοι να πάρουν τον δρόμο της δικαιοσύνης, κανένα πρόβλημα.

Εγώ μιλώ γενικά με κάποια επιχειρήματα. Να έχουμε υπόψη μας... Όπως για παράδειγμα έγιναν προσπάθειες και από την προηγούμενη κυβέρνηση και κάποιες αυξήσεις δεν έχουν επιβληθεί στα τέλη των λιμανιών. Πρέπει να τα λέμε όλα, να είμαστε αντικειμενικοί, εγώ αυτό προσπαθώ να πω.

Επίσης, δεν έχουμε ένα λιμάνι, δεν είναι ακριβώς έτσι. Υπάρχει και το λιμάνι της Λάρνακας, υπάρχει και στον προϋπολογισμό που θα ψηφίσουμε και η αναβάθμιση του λιμανιού του Βασιλικού. Επενδύσεις, ναι, γιατί πρέπει να μην έχουμε μόνο ένα λιμάνι και δεν μας κανεί ούτως ή άλλως. Και θα πρέπει να υπάρχει και κάποιος ανταγωνισμός, ναι, μεταξύ τους. Αν και ο κυριότερος ανταγωνισμός, κυρία Πρόεδρε, δεν είναι τα δικά μας λιμάνια, είναι τα λιμάνια άλλων γειτονικών χωρών, δεν είμαστε μόνοι μας στη Μεσόγειο, υπάρχει ανταγωνισμός με άλλα λιμάνια στη Μεσόγειο.

Θέλω να πω γενικά ότι, ναι, είμαστε ένα νησί, κύριε Στεφάνου, έχουμε πρόβλημα και με τις αεροπορικές συνδέσεις και με τις ακτοπλοϊκές και με όλα. Εδώ πέρα χωρίς επιδότηση δεν μπορούμε να έχουμε πλοίο να πηγαίνει στον Πειραιά και υπάρχει μόνο για τρεις-τέσσερις μήνες το καλοκαίρι με επιδότηση μερικών εκατομμυρίων. Είμαστε μια μικρή αγορά, είμαστε ένα νησί, υπάρχουν πραγματικά de facto προβλήματα, ναι, μεγάλου και έντονου ανταγωνισμού και υπήρχαν και πριν. Ούτε και όταν υπήρχε η Cyprus Airways υπήρχε έντονη διασυνδεσιμότητα ούτε ήταν χαμηλά τα εισιτήρια της Cyprus Airways, για να είμαστε δίκαιοι, αν και εκείνο πάλι δεν πρέπει να το βλέπουμε στατικά, άλλο το κόστος το σημερινό των αεροπορικών εταιρειών, άλλο πριν από πέντε ή πριν από δέκα χρόνια είτε για καύσιμα είτε οτιδήποτε άλλο. Αλλά και ποια είναι η λύση δηλαδή για τις αεροπορικές αερογραμμές; Να έχουμε μια μονίμως ζημιογόνα κρατική εταιρεία, να την επιδοτούμε, για να συγκρατεί, εάν μπορεί να συγκρατεί, κάπως τα εισιτήρια; Αν είναι αυτή η επιλογή μας, μπορούμε να το κάνουμε και σήμερα. Μπορούμε να ιδρύσουμε μια κρατική εταιρεία αεροπορική, να πετά στη ζημιά της, αν μας το επιτρέπει το ευρωπαϊκό κεκτημένο φυσικά, με αυτή την επιφύλαξη, αλλά θεωρητικά μπορούμε να το κάνουμε και σήμερα. Δεν είναι ούτε αυτό λύση. Πρέπει να αντιληφθούμε τα πραγματικά προβλήματα που υπάρχουν λόγω του μεγέθους της αγοράς μας δυστυχώς και το ότι είμαστε ένα νησί και να προσπαθούμε να τα αντιμετωπίσουμε με βάση αυτά τα δεδομένα. Δεν θα αλλάξουμε ούτε τη γεωγραφία ούτε το μέγεθός μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Κουλλίας δευτερολογία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για ένα δευτερόλεπτο, κυρία Πρόεδρε, διότι, άμα ακούω, εν αντέχω δηλαδή!

Λέει ο φίλος μου ο Κουλλά ότι έχουμε το λιμάνι της Λάρνακας. Ξέρεις τι εκάμαν; Εβάλαν ποσοστά στις εργασίες του λιμανιού! Αν δεχτείς, ας πούμε, αντί πέντε πλοία, δεχτείς δέκα, θα πκερώννεις πέναλι. Έτσι συμφωνίες εκάμασιν! Άκου, άκου τέχνη! Εκάμαν περίπου όπως στο αγκυροβόλιο εις τη Λεμεσό. Καλά, επιτήσετε νερό, εβάλετε αλάτι μέσα ή εβκάλετε το αλάτι 'πού μέσα; Γίνεται να πκιάσετε τη θάλασσα να τη νοικιάσετε του ξένου; Εν ηξέρουμεν να την κρατήσουμε εμείς; Τι έργα εκάμαν μες στο αγκυροβόλιο; Εραντίζαν την; Το ίδιο εκάμαν και στη Λάρνακα. Εβάλαν, σας παρακαλώ, άκουσον, άκουσον τέχνη που εσκεφτήκαν: «Κύριε, αν κάμεις παραπάνω εργασία 'πού τόση, θα πκερώννεις τους κυρίους Γερμανούς, ξέρω 'γώ, ποιου επήρε τη δουλειά πέναλι, πρόστιμο!» Τέτοια απaráδεκτα, αλλά εννά τα δούμε στην επιτροπή Ελέγχου με την ησυχία μας και θα δούμε τι θα γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Πάμε να ψηφίσουμε, παρακαλώ.

Δεν θα διαβάσω ξανά την τροπολογία, έχει επεξηγηθεί προηγουμένως, είναι η ίδια όπως επισημάνθηκε από τους εισηγητές, από τους βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 17 του πιο πάνω νομοσχεδίου με τη διαγραφή από αυτό της φράσης «από φυσικά πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή).

Σημείωση:

Ρύθμιση που απαγορεύει τη διενέργεια δαπάνης για αγορά υπηρεσιών, τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα, από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για την τροπολογία όπως έχει επεξηγηθεί προηγουμένως. Ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα, υπέρ δεκαεννέα, εναντίον είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους €34.407.606 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων ομάδων δαπανών για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων ομάδων δαπανών κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ειδικές μισθοδοτικές ρυθμίσεις. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εποχικών ή έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης για απασχόληση με οποιονδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 11.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια και λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 12.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 13.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 14.

Απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων. Άρθρο 15.

Μισθοδοτική ανέλιξη στις Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii). Άρθρο 16.

Αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ, υπέρ τριάντα επτά, εναντίον μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οχτώ, υπέρ τριάντα επτά, εναντίον ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Κυρίες και κύριοι, ήμαστε στο δεύτερο θέμα και πάμε στο τρίτο, οπότε να παρακαλέσω να είμαστε όσο πιο σύντομοι και σύντομες γίνεται, για να ολοκληρώσουμε έγκαιρα.

Το τρίτο θέμα πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου για το οικονομικό έτος 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Χριστίανα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδη

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Ηλίας Μυριάνθους

Σάβια Ορφανίδου

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και στις 5 Φεβρουαρίου 2024. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο εκτελεστικός διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και εκπρόσωποι της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ για το 2024 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €15.471.00 και έσοδα ύψους €10.995.000.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Εναντίον: Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα έσοδα του ΔΣΜΚ για το 2024 προβλέπεται να προέλθουν από:

1. ανάκτηση διοικητικών εξόδων από συνδέσεις στο Σύστημα Μεταφοράς (€100.000),
2. διατίμηση Δ-ΔΣΜ (€10.424.000),
3. ανάκτηση δαπάνης εκκαθάρισης αγοράς ηλεκτρισμού (€400.000),
4. τόκοι εισπρακτέοι (€1.000),
5. έρευνα και ανάπτυξη από ΕΕ. (€5.000),
6. έσοδα από ένταξη συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρισμού (€54.000),
7. έσοδα από Ηλεκτρονικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης (€3.000),
8. άλλα έσοδα (€8.000).

Οι συνολικές δαπάνες του ΔΣΜΚ για το 2024 προβλέπεται να είναι αυξημένες κατά 43% περίπου σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το έτος 2023 και αφορούν στα ακόλουθα:

1. Κόστος προσωπικού (€5.687.000).
2. Δαπάνες λειτουργίας (€4.635.000).
3. Φορολογία και έξοδα χρηματοδότησης (€22.000).
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€5.037.000).
5. Απρόβλεπτες δαπάνες (€90.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο εκτελεστικός διευθυντής του ΔΣΜΚ, καταθέτοντας παράλληλα σχετικό σημείωμα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι στον προτεινόμενο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται κονδύλια που κρίνονται απαραίτητα για σκοπούς εκτέλεσης αυξημένων αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί στον ΔΣΜΚ έπειτα από την ανεξαρτητοποίηση του από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), καθώς και τα απαιτούμενα κονδύλια που αυτό συνεπάγεται για τη δημιουργία υποδομών και την ενίσχυση από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την ολοκλήρωση της αυτόνομης λειτουργίας του ΔΣΜΚ.

Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος ενημέρωσε την επιτροπή για τις διεργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη για το άνοιγμα της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού (ΑΑΗ), καθώς και για τις προκλήσεις και δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο ΔΣΜΚ στην επίτευξη του εν λόγω εγχειρήματος.

Ειδικότερα, όπως ο ίδιος δήλωσε, οι εκκρεμότητες που παραμένουν και πρέπει να αρθούν προτού ο ΔΣΜΚ, ως Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρισμού, επιχειρήσει να προβεί στην εμπορική λειτουργία της ΑΑΗ είναι οι ακόλουθες:

1. Η ολοκλήρωση του έργου προμήθειας, εγκατάστασης, ρύθμισης και ελέγχου του Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς, για το οποίο λαμβάνεται χορηγία από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
2. Η μεταστέγαση του οργανισμού, ο οποίος σημειώνεται ότι σήμερα στεγάζεται σε υποστατικά της ΑΗΚ, καθότι βάσει των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ο ΔΣΜΚ θα πρέπει να στεγάζεται σε υποστατικά τα οποία είναι φυσικά διαχωρισμένα από τις εγκαταστάσεις οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρισμού.

Συναφώς, ο ΔΣΜΚ αιτήθηκε την παραχώρηση κρατικής γης για σκοπούς ανέγερσης ιδιόκτητου κτιρίου, αλλά έλαβε αρνητική απάντηση και, ως εκ τούτου, στο παρών στάδιο καταβάλλονται εντατικές προσπάθειες για την εξεύρεση κατάλληλου κτιρίου προς ενοικίαση.

3. Η ολοκλήρωση των διαδικασιών είτε της μεταφοράς του υφιστάμενου προσωπικού της ΑΗΚ που υπάγεται και υπηρετεί στον ΔΣΜΚ αποκλειστικά στο μισθολόγιο του ΔΣΜΚ είτε της επιστροφής των εν λόγω υπαλλήλων αποκλειστικά στην ΑΗΚ, γεγονός το οποίο αποτελεί βασική προϋπόθεση για την πιστοποίηση της ανεξαρτησίας του ΔΣΜΚ.
4. Η περαιτέρω ενδυνάμωση του ΔΣΜΚ με το αναγκαίο πρόσθετο προσωπικό, το οποίο σημειώνεται ότι θα πρέπει να τύχει και της κατάλληλης εκπαίδευσης, καθότι ο ΔΣΜΚ έχει διαχρονικά παραμείνει υποστελεχωμένος, εν αναμονή της ανεξαρτητοποίησής του από την ΑΗΚ, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή να βρίσκεται σε δεινή θέση καθότι οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του έχουν αυξηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Ειδικότερα όσον αφορά στη στελέχωσή του, ο ΔΣΜΚ έχει προχωρήσει στην πλήρωση δύο διευθυντικών θέσεων, του Διευθυντή Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ, εξέλιξη η οποία ήταν αναγκαία για τη συγκρότηση της πενταμελούς Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής του ΔΣΜΚ η οποία θα προχωρήσει στις διαδικασίες πλήρωσης εγκεκριμένων θέσεων.

Προς τον σκοπό αυτό έχουν ήδη προκηρυχθεί 37 θέσεις, περιλαμβανομένων των θέσεων βάρδιας που απαιτούνται για τη λειτουργία του Κέντρου Ελέγχου της Αγοράς Ηλεκτρισμού, θέσεις οι οποίες αναμένεται να πληρωθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους.

Κατά την εξέταση του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις μεταξύ άλλων για το ζήτημα στέγασης του πρόσθετου προσωπικού που θα προσληφθεί, για το επίπεδο διείσδυσης στην αγορά της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και για το ενδεχόμενο δημιουργίας υποδομών αποθήκευσης της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Συναφώς, σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα, ο εκτελεστικός διευθυντής του ΔΣΜΚ δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο ΔΣΜΚ στην παρούσα φάση θα παραμείνει στις υφιστάμενες ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις όπου στεγάζεται μέρος των εργασιών του, καθότι στεγάζεται σε χώρο με χαμηλό ενοίκιο, ενώ, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, βρίσκεται σε αναζήτηση για την ενοικίαση και δεύτερου συμπληρωματικού κτιρίου. Περαιτέρω, καθότι ο ΔΣΜΚ αποτελεί κρίσιμη υπηρεσία, ακολουθώντας τις συστάσεις της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, στόχος παραμένει η απόκτηση ιδιόκτητου κτιρίου σε κρατική γη, όπου θα στεγαστούν όλες οι υποδομές του ΔΣΜΚ σε ένα κτίριο.
2. Το επίπεδο διείσδυσης παραγωγής από ΑΠΕ είναι υψηλό, αλλά, λόγω του ότι η παραγωγή είναι συνεχώς μεταβαλλόμενη, η αποθήκευση της παραχθείσας ενέργειας κρίνεται αναγκαία κυρίως κατά τις απογευματινές και βραδινές ώρες, ώστε να υπάρχει πλήρης αξιοποίηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.
3. Ο ΔΣΜΚ στο παρών στάδιο είναι υποστελεχωμένος και αδυνατεί να αναλάβει αποτελεσματικά το έργο του ανοίγματος της αγοράς με το υφιστάμενο προσωπικό, συναφώς απαιτείται η ενίσχυσή του σε ανθρώπινους πόρους, ώστε να επιτευχθεί η ανεξαρτητοποίησή του από την ΑΗΚ και να ολοκληρωθεί το μεγαλεπήβολο έργο της πλήρους λειτουργίας της ΑΑΗ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού, με πλειοψηφία των μελών της, αποφασίστηκε όπως στο κείμενο ενσωματωθεί και πρόνοια βάσει της οποίας ουδμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία, όπως ακριβώς έχει επεξηγηθεί προηγουμένως από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, οπότε αν ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες και επί τροπολογίας και επί θέματος αρχής.

Όχι.

Προχωράμε λοιπόν στην ψήφιση της τροπολογίας. Έχει επεξηγηθεί, δεν θα τη διαβάσω ξανά, θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 18 του πιο πάνω νομοσχεδίου με τη διαγραφή από αυτό της φράσης «από φυσικά πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή).

Σημείωση:

Ρύθμιση που απαγορεύει τη διενέργεια δαπάνης για αγορά υπηρεσιών, τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα, από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για την τροπολογία όπως έχει κατατεθεί από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ δεκαπέντε, εναντίον είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι μία ψήφους εναντίον, δεκαπέντε ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.
Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου ύψους €15.471.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων εκτάκτων υπαλλήλων και πρόσθετου έκτακτου προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση σύναψης σύμβασης ή συμφωνίας για σκοπούς παροχής άτοκου δανείου για απόκτηση ιδιωτικού οχήματος από το προσωπικό. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση αντικατάστασης υπαλλήλων που αποχωρούν. Άρθρο 12.

Προσωπικό για τη λειτουργία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου που παραχωρείται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Άρθρο 13.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 15.

Απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων. Άρθρο 16.

Μισθοδοτική ανέλιξη στις Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii). Άρθρο 17.

Αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ, υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ, υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το τέταρτο θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2024 Νόμος του 2024».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το οικονομικό έτος 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2024 Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Χρίστος Χριστοφίδης
Χάρης Γεωργιάδης	Σωτήρης Ιωάννου
Ονούφριος Κουλλά	Ηλίας Μυριάνθους
Σάβια Ορφανίδου	Σταύρος Παπαδούρης
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και στις 5 Φεβρουαρίου 2024. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑΓ για το έτος 2024 προβλέπει δαπάνες ύψους €28.175.374 και έσοδα ύψους €21.166.100.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες του οργανισμού για το 2024 αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αποπληρωμές δανείων και επιστροφές ποσών του Σχεδίου Στέγασης Χαμηλά Αμειβομένων (ΣΣΧΑ) (€3.100.000).
2. Πληρωμές ως φορέα υλοποίησης του σχεδίου «Ανακαινίζω - Ενοικιάζω» (€12.520.500).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€8.411.000).
4. Αποδοχές προσωπικού (€2.322.674).
5. Λοιπές διοικητικές δαπάνες (€908.700).
6. Αμοιβές και άλλα ωφελήματα (€812.500).
7. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€100.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα έσοδα του ΚΟΑΓ αναμένεται να προέλθουν από εισπράξεις από την πώληση κατοικιών, διαμερισμάτων και οικοπέδων (€6.961.000), από κρατική χορηγία για το σχέδιο «Ανακαινίζω - Ενοικιάζω» (€12.520.500), από τόκους εισπρακτέους (€400.600), από πρόσθετο συντελεστή δόμησης (€1.000.000) και από άλλα έσοδα (€284.000).

Σημειώνεται ότι προϋπολογιζόμενο έλλειμμα ύψους €7.009.274 αναμένεται να καλυφθεί από τα ταμειακά πλεονάσματα του οργανισμού, τα οποία κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2023 υπολογίστηκαν στα €16.012.774.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η γενική διευθύντρια του ΚΟΑΓ δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός του ΚΟΑΓ για το έτος 2024 έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα, αφού σε αυτόν περιλαμβάνονται δαπάνες για την προώθηση νέων, καθώς και συνεχιζόμενων έργων ανέγερσης μονάδων οικήσεως.

Σύμφωνα με την ίδια αρμόδιο, ο ΚΟΑΓ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο Σχέδιο Προσιτού Ενοικίου, το οποίο σε συνεργασία με τον δήμο Λεμεσού μπαίνει σε τροχιά υλοποίησης τον Ιούνιο του 2024, κατόπιν σχετικής απόφασης της κυβέρνησης για τη χρηματοδότηση του έργου με ποσό ύψους €16 εκατομ.

Επιπροσθέτως, όπως η ίδια αρμόδιος ανέφερε, ο ΚΟΑΓ εντός του 2024 σχεδιάζει την ανέγερση νέων οικιστικών μονάδων, καθώς και τον διαχωρισμό και πώληση οικοπέδων σε τέσσερις οικιστικές περιοχές.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις για επιμέρους ζητήματα, που αφορούν μεταξύ άλλων στον εκσυγχρονισμό και την ενδυνάμωση του ρόλου του ΚΟΑΓ με σκοπό τη μετατροπή του σε ενιαίο φορέα στεγαστικής πολιτικής, στην υλοποίηση έργων του οργανισμού, στην απαίτηση δέσμευσης από τους ενδιαφερομένους για την αγορά οικιστικών μονάδων από τον ΚΟΑΓ, στον έλεγχο της ποιότητας κατασκευής των οικιστικών μονάδων, στην πορεία υλοποίησης του σχεδίου «Ανακαινίζω - Ενοικιάζω», καθώς και σε ενδεχόμενα προβλήματα που δημιουργούνται σε πολίτες που απέκτησαν οικιστικές μονάδες από τον ΚΟΑΓ αναφορικά με την ένταξή τους στο σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης».

Συναφώς, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΑΓ δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο ΚΟΑΓ οδεύει σταδιακά στη μετεξέλιξή του ως ενιαίου φορέα στεγαστικής πολιτικής. Στη βάση της νέας στεγαστικής πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο ρόλος του οργανισμού έχει ενδυναμωθεί, καθότι συμμετέχει στα πλείστα σχέδια στεγαστικής πολιτικής.
2. Πριν από την ανέγερση οικιστικών μονάδων, ο ΚΟΑΓ επιδιώκει τη διενέργεια έρευνας μέσω της λήψης δηλώσεων ενδιαφέροντος και της οργάνωσης παγκοινοτικών συγκεντρώσεων για την εξακρίβωση των πραγματικών αναγκών των ενδιαφερομένων.
3. Αναφορικά με την ποιότητα κατασκευής των οικιστικών μονάδων, παρ' όλο που υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, ο ΚΟΑΓ στη βάση των δυνατοτήτων του καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τη διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων διασφάλισης της βέλτιστης ποιότητας κατασκευής.

Η γενική διευθύντρια του ΚΟΑΓ, επιπροσθέτως των όσων ανέφερε η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού, δήλωσε τα ακόλουθα:

1. Ο ΚΟΑΓ έχει συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση της νέας στεγαστικής πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και στον καθορισμό των πολεοδομικών κινήτρων για την προσιτή στέγη. Παράλληλα, αποτελεί τον φορέα υλοποίησης της πολιτικής αυτής.
2. Κύρια πηγή εσόδων του ΚΟΑΓ αποτελεί η πώληση των οικιστικών του μονάδων, οι οποίες προσφέρονται σε τιμές που καθορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη την κάλυψη των αναγκών στέγασης των μεσαίων και χαμηλών εισοδηματικά τάξεων, καθώς και το πραγματικό κόστος ανέγερσης.
3. Τα νέα κίνητρα που εξαγγέλθηκαν για την προσιτή στέγη είναι βελτιωμένα, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την προσφερόμενη τιμή αγοράς, την οποία θα καθορίζει ο ΚΟΑΓ ως φορέας υλοποίησης.
4. Ο ΚΟΑΓ συνεχίζει την υλοποίηση των δικών του προγραμμάτων για παροχή προσιτής στέγης με προτεραιότητα το Σχέδιο Προσιτού Ενοικίου, για το οποίο εξετάζονται τρόποι διεύρυνσης και εφαρμογής του και σε άλλες επαρχίες πέραν της Λεμεσού. Για τον σκοπό αυτό ο οργανισμός εξετάζει τη δυνατότητα ανάπτυξης ανάλογων συνεργασιών με άλλους δήμους και κοινότητες. Παράλληλα, εντός του 2024 προγραμματίζεται η ανέγερση ενός έργου στη Λάρνακα, ενώ βρίσκονται υπό σχεδιασμό έργα σε άλλες περιοχές, όπως στην Αγλαντζιά, στην Παλουριώτισσα και στον Άγιο Δομέτιο.
5. Για την αντιμετώπιση της κουλτούρας μη συντήρησης των προσφερόμενων οικιστικών μονάδων ο ΚΟΑΓ προτίθεται να προβεί στην έκδοση και χορήγηση σχετικού οδηγού συντήρησης στους αγοραστές κατά την παράδοση της κατοικίας, καθώς και στη δημιουργία σχετικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, μέσω της οποίας οι αγοραστές θα τυγχάνουν ενημέρωσης για τις υποχρεώσεις συντήρησης των κατοικιών τους.
6. Το σχέδιο «Ανακαινίζω - Ενοικιάζω» βρίσκεται στα αρχικά στάδια υλοποίησής του και σύντομα αναμένεται η λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας, μέσω της οποίας θα πραγματοποιείται η υποβολή των αιτήσεων από τους ενδιαφερομένους. Στόχος είναι όλες οι διαδικασίες που αφορούν στο εν λόγω σχέδιο να πραγματοποιούνται διαδικτυακά.
7. Σε σχέση με προβλήματα που δημιουργούνται σε πολίτες που απέκτησαν οικιστικές μονάδες από τον ΚΟΑΓ αναφορικά με την ένταξή τους στο σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», ο οργανισμός προτίθεται να παρέχει διευκολύνσεις για την εξόφληση των ακινήτων, στις περιπτώσεις που τα οφειλόμενα προς τον ΚΟΑΓ ποσά είναι μικρά. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις ιδιοκτητών οικιστικών μονάδων του ΚΟΑΓ που οφείλουν μεγαλύτερα ποσά, οπότε ο τίτλος ιδιοκτησίας ανήκει στον οργανισμό και δεν είναι εφικτή η συμμετοχή τους στο εν λόγω σχέδιο.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού με πλειοψηφία των μελών της αποφασίστηκε όπως στο κείμενο ενσωματωθεί πρόνοια βάσει της οποίας ουδμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί εκ μέρους του ΚΟΑΓ για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει η ίδια τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και βλέπω ήδη τον κ. Δαμιανού.

Ομιλητές, ομιλήτριες λοιπόν.

Ξεκινάμε με πρώτο ομιλητή τον κ. Δαμιανού και παρακαλώ να δηλώσουν οι υπόλοιποι, οι υπόλοιπες, αν και εφόσον επιθυμούν να μιλήσουν.

Κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχω τον λόγο, κυρία Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ανέμενα να κλείσει ο κατάλογος, αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας ευχηθούμε ότι θα ακολουθήσει ο κ. Τρυφωνίδης μόνο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Άρεσέ σας ιδιαίτερα η λέξη «αυτο», κύριε Κουλία!

Ελάτε, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αν υπάρχει ένας οργανισμός ο οποίος μπορεί να έχει καθοριστικό ρόλο στη μερική έστω αντιμετώπιση του προβλήματος της προσιτής στέγης είτε για αγορά είτε για ενοίκιο -υιοθετήθηκε ένας εύγλωττος όρος, «στεγαστικό απόθεμα»- αν λοιπόν υπάρχει ένας οργανισμός ο οποίος μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια, τούτος είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης. Και πρέπει να πω πως, όταν σε ανύποπτο χρόνο εμείς είχαμε προτείνει ότι μπορεί να μετεξελιχτεί ο ΚΟΑΓ σε ενιαίο φορέα στεγαστικής πολιτικής, αυτή μας η άποψη ρητορικά τουλάχιστον, σε επίπεδο ρητορικής υιοθετήθηκε και από φορείς της προηγούμενης κυβέρνησης εν μέρει και από την παρούσα κυβέρνηση, αλλά από τη θεωρία μέχρι την πράξη απέχουμε πάρα, μα πάρα πολύ.

Για πάρα πολλά χρόνια επί διακυβέρνησης Δημοκρατικού Συναγερμού αυτός ο οργανισμός αφέθηκε στα όρια του μαρασμού. Στραγγαλίστηκε συνειδητά μέσα από μια εξαιρετικής σύλληψης ιδέα. Αντί να προικοδοτείται από το κεντρικό κράτος, να παίρνει χρήματα, λες και είναι ατζέντης, από τα έσοδα των χρυσών διαβατηρίων. Κι όταν τα χρυσά διαβατήρια μετατράπηκαν σε άνθρακα και κάρβουνο, άνθρακα και κάρβουνο πήρε και ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης, με αποτέλεσμα αυτή η αποστολή του σε ό,τι αφορά την προσιτή στέγη να έχει παγώσει και να έχει παγώσει σε βάρος του Κύπριου πολίτη, αλλά και σε βάρος της αποστολής του ΚΟΑΓ. Και πρέπει να πω ότι κατ' επανάληψη εμείς έχουμε συνομιλήσει με τον οργανισμό, έχουμε επισκεφθεί τον οργανισμό και μπορούμε να ισχυριστούμε ότι στον οργανισμό υπάρχουν ικανά άτομα, τεχνοκράτες, επιστήμονες πανέτοιμοι να συνδράμουν την προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της προσιτής στέγης, αλλά χωρίς χρήματα από το κεντρικό κράτος αυτό το πράγμα δεν μπορεί να γίνει.

Ακόμα και οι εξαγγελίες της παρούσας κυβέρνησης, που τις χαιρετίσαμε ως προς την πρόθεση, δεν έχουν μετουσιωθεί σε προγράμματα με τη συνδρομή του ΚΟΑΓ. Δεν τρέχει κανένα απολύτως πρόγραμμα σήμερα για προσιτή στέγη. Τρέχει κάτι: μια μεγάλη κοροϊδία! Το 2018, μέσα από μια εξαιρετική πρωτοβουλία του δήμου Λεμεσού, μία έκταση πέραν των 30 000 τετραγωνικών μέτρων στον Άγιο Ιωάννη και στον Άγιο

Νικόλαο, σε περιοχές που σε δύσκολες δεκαετίες για την Κύπρο, επί δημαρχίας Πλουτή Σέρβα, κτίστηκαν οι λεγόμενες «εργατικές κατοικίες», επρόσφερε ο δήμος Λεμεσού αυτή την τεράστια έκταση, για να ανεγερθούν αρχικά με σχεδιασμό που έγινε 600 κατοικίες, στη συνέχεια έγιναν 500 κατοικίες, και είναι ενδιαφέρουσες οι ημερομηνίες και οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν. Το 2018 έγινε η αρχική συμφωνία, το 2021 έγινε η εξαγγελία, το 2022 -όλα αυτά παρουσία των εκάστοτε Υπουργών Εσωτερικών της κυβέρνησης Αναστασιάδη- με έναν πανηγυρικό το 2022 εξαγγέλθηκε η έναρξη του έργου. Σήμερα βρισκόμαστε στον Φεβρουάριο του 2024 και μέσα στην έκθεση, όχι τυχαία, πολύ εύγλωπτα έχουμε βάλει ότι ο ΚΟΑΓ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο Σχέδιο Προσιτού Ενοικίου, το οποίο σε συνεργασία με τον δήμο Λεμεσού μπαίνει σε τροχιά υλοποίησης τον Ιούνιο του 2024. Από το 2018 πήγαμε στο 2024, για να πάρει τροχιά. Ελπίζω να μην απογειωθεί στο τέλος πραγματικά!

Επομένως, να σταματήσουν οι εξαγγελίες, να αφεθούν στο περιθώριο οι βαρύγδουπες δηλώσεις επικοινωνιακού τύπου και χαρακτήρα, να αξιοποιηθεί η αποστολή, οι δυνατότητες του ΚΟΑΓ, για να αποκτήσουμε, ναι, στεγαστικό απόθεμα, που τόσο μεγάλη έχει ανάγκη η κυπριακή κοινωνία και ιδιαίτερα τα νεαρά ζευγάρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ομολογουμένως, ο ΚΟΑΓ μαζί με τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης εγκληματικά αφέθηκαν αυτή την προηγούμενη περίοδο, που έπρεπε να ήταν πρωταγωνιστές στην προσπάθεια ανέγερσης και εξεύρεσης φτηνής στέγης, αφέθηκαν ο ένας να λειτουργεί σε χαμηλούς τόνους και ο άλλος σχεδόν να μας λέει ο αντιπρόεδρος του οργανισμού «είμαι έτοιμος να σας δώσω τα κλειδιά!»! Μιλούμε σήμερα για τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, ο οποίος μαζί με τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης θέση μας είναι -και είναι μέσα στο πρόγραμμα του Προέδρου της Δημοκρατίας- ότι πρέπει να εξελιχτούν στον κεντρικό φορέα στεγαστικής πολιτικής, ουσιαστικής στεγαστικής πολιτικής.

Θα χαιρετίσω τις προσπάθειες που γίνονται για το προσιτό ενοίκιο, ανέγερση κατοικιών, αλλά αυτά δεν φτάνουν για τη μεγάλη μάζα του κυπριακού λαού, που δεν μπορεί να ενοικιάσει, δεν μπορεί να αγοράσει και δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Και δεν θέλουμε οι νέοι μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μας λεν από τη Λεμεσό «γιατί θέλετε να μας στείλετε στο Όμοδος και στην Πάχνα να μείνουμε;». Δεν θέλουμε οι νέοι μας να πηγαίνουν εδώ δίπλα στα κατεχόμενα να ενοικιάζουν το δωάρι €175 τζιαι €200, γιατί δεν έχουν, ή οι φοιτητές μας ή τα νεαρά ζευγάρια είτε ηλικιωμένοι που δεν έχουν στέγη. Άρα, αυτοί οι οργανισμοί, την ώρα που κάνουν αυτή τη σημαντική δουλειά, εμάς απαιτήσή μας -και θα επιδιώξουμε και θα ενισχύσουμε τη μεγάλη προσπάθεια- είναι να μπουν με πιο πρωταγωνιστικό ρόλο στην κυπριακή οικονομία και κοινωνία, για να δώσουν αυτά που έχουμε πει προηγουμένως.

Επιπρόσθετα, και το ζητούμε και δημοσίως, το είπαμε και στην επιτροπή, ο οργανισμός πρέπει να δραστηριοποιηθεί και να επεκταθεί, ναι, και στις ορεινές περιοχές και στην ύπαιθρο, γιατί εκεί είναι ακόμα περισσότερο το πρόβλημα. Θα στηρίξουμε τον προϋπολογισμό και τις προσπάθειες, αλλά αναμένουμε από το διοικητικό συμβούλιο έτσι μια πιο έντονη δραστηριοποίηση και σε συνεργασία με τον αρμόδιο υπουργό, για να επιτευχθούν όσα είχα πει προηγουμένως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Χωρίς καμία αμφιβολία, υπάρχει ένα σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα στον τόπο μας και έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια. Πρέπει να πω ότι παλαιότερα δεν ίσχυε. Ενθυμούμαι μετά την κρίση του 2013 να υπάρχουν εκατοντάδες σπίτια ατέλειωτα, απούλητα, εβλέπαμε παντού, μας έλεγε τότε η αντιπολίτευση, πινακίδες «πωλείται», «ενοικιάζεται» και ούτω καθεξής. Εντάθηκε τα τελευταία χρόνια λόγω της πολύ αξιόλογης πορείας της οικονομίας μας και της προσέλκυσης σοβαρών επενδύσεων από το εξωτερικό, αυτή είναι η πραγματικότητα. Έπρεπε να κινηθούμε πιο γρήγορα. Είναι αλήθεια αυτό και το πρόβλημα είναι πρόβλημα

από την πλευρά της προσφοράς, δηλαδή να κτιστούν περισσότερα. Και όντως με τους αργούς ρυθμούς συνήθως που κινείται το κράτος μας δεν υπήρξε κάτι τέτοιο όσο θα έπρεπε. Κτίστηκαν πάρα πολλά, αλλά εχρειάζετον περισσότερο και χρειάζονται και κίνητρα, γιατί περιορίζουμε την προσφορά μέσα από τους συντελεστές δόμησης, τα τοπικά σχέδια ανάπτυξης και ούτω καθεξής.

Δεν νομίζω ότι η λύση σ' αυτό το μεγάλο πρόβλημα είναι αν θα έχουμε ενιαίο φορέα ή πολλαπλούς φορείς ή επαρχιακούς φορείς. Μακάρι να ελύετον απλά και μόνο με το να πούμε ότι έχουμε έναν κεντρικό φορέα. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα με αυτό, αλλά δεν λύνει αυτομάτως ένα τεράστιο πρόβλημα, στο οποίο πρέπει πραγματικά να εγκύψουμε όλοι. Υπήρξαν κίνητρα, κάποια πέτυχαν, υπήρξαν καινούργια στεγαστικά προγράμματα και βοήθεια στους νέους μας, που υπήρξε αξιοποίηση, είναι η αλήθεια, αλλά αυξάνεται η τιμή λόγω έλλειψης της προσφοράς.

Ο ΚΟΑΓ όντως μπορεί να διαδραματίσει έναν σοβαρό ρόλο. Έκανε μια πολύ καλή συμφωνία με τον δήμο Λεμεσού, που πρέπει να είναι πρότυπο και να την υποστηρίξουμε. Και πρέπει να πω ότι η παρούσα κυβέρνηση πήγε να σταματήσει ένα έργο το οποίο ήταν πολύ σημαντικό για την πόλη της Λεμεσού και είναι η έντονη αντίδρασίς μας που ανάγκασε τον Υπουργό Εσωτερικών να το επαναφέρει και να πει «ναι, θα υλοποιηθεί και ξεκινούμε με την πρώτη φάση», για εκατοντάδες κατοικίες, 600 κατοικίες στην πλήρη του ανάπτυξη αυτό το έργο. Και λέω ότι αυτή η συμφωνία πρέπει να είναι πρότυπο να συνεργαστεί ο ΚΟΑΓ και με άλλους δήμους, για να προσφέρουμε προσιτή κατοικία στα νεαρά ζευγάρια.

Και αφού ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό του ΚΟΑΓ, να πω ότι υπάρχουν μέσα έργα υπό ανάπτυξη που, ναι, πρέπει να τα στηρίζουμε. Το να λέμε ότι δεν κάνει τίποτα ή δεν έχει άλλα έργα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πολλά σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Να πω ότι έν' πολλά απλό να κοιτάξει κάποιος πόσο αυξάνεται ο πληθυσμός της Κύπρου κάθε χρόνο, να υπολογίσει πόση έν' η στέγη η οποία θα χρειάζεται. Θέλουμε χίλιες, τρεις χιλιάδες, τέσσερις χιλιάδες στέγες τζιαι μπορούμε να τον κάμουμε τούτο τον προγραμματισμό. Τζιαι, κοιτάζοντας τις ανάγκες του τόπου, θα δείτε ότι έσειε τζιαι πολλούς τρόπους να προσφέρετε τη στέγη.

Ο ένας έν' το σύστημα που εφαρμόζει -τζιαι πολλά σωστά- ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης. Θα δείτε σε άλλες χώρες κυνηγούν τα εγκαταλειμμένα κτίρια. Βάλλουν φορολογία στην αχρησία της γης. Έχουν κοινωνικές επιχειρήσεις που ψάχνουν να βρουν τις περιοχές που έχουν χαμηλά ενοίκια τζιαι κάμουν συμβόλαια συντήρησης μακρόχρονα, για να βοηθούν τις οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα. Κάμουν συμφωνίες με κατασκευαστικές εταιρείες για ένα διάστημα να κατασκευάζουν με πολύ μειωμένο κέρδος για το κοινωνικό καλό. Βάλλουν όριο στους developers ότι το 30% των κατασκευών τους θα πρέπει να είναι κτίρια για στέγαση των πολιτών. Έχουμε καλά παραδείγματα στο εξωτερικό. Απλά, δεν ενδιαφέρεται κανένας να τα εφαρμόσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Πολύ σύντομα.

Να πω ότι αναμφίβολα ως ΕΔΕΚ θα στηρίζουμε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης. Αν έχω πάρει τον λόγο, κυρία Πρόεδρε, είναι για να επισημάνω το γεγονός ότι αρκετοί συμπολίτες μας, οι οποίοι ουσιαστικά έχουν αξιοποιήσει τα διάφορα σχέδια του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, βρίσκονται εγκλωβισμένοι με προβλήματα ακριβώς οφειλών και θα έλεγα ότι αρκετοί από αυτούς δεν μπορούν να εκμεταλλευτούν το σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης». Παρ' όλες τις διαβεβαιώσεις του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ότι για κάποιους οι οποίοι οφείλουν μικρά ποσά θα δώσει την έγκριση, για να μπορέσουν να ενταχθούν στο σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», από την άλλη άτομα τα οποία οφείλουν μεγαλύτερα ποσά... Γιατί η πραγματικότητα είναι ότι τα ακίνητα αυτά, μέχρι να εξοφληθούν, ανήκουν στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης. Και είναι εδώ που θέλουμε να κάμουμε έκκληση, ώστε να βρεθούν τρόποι αυτός ο κόσμος ο οποίος εγκλωβίστηκε και δεν μπορεί να ξοφλήσει τις οφειλές του απέναντι

στον οργανισμό να ενταχθεί στο σχέδιο αυτό, στο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», ώστε πραγματικά να διευρύνουμε αυτή την κοινωνική, θα έλεγα, πολιτική που έχει αναπτυχθεί μέσα από το συγκεκριμένο σχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε τούντον τόπο εμείναν μας μόνο δύο οργανισμοί, όταν οι κυβερνήσεις είχαν έγνοια τους πολίτες. Τον καιρό που συνεργάζετο το ΑΚΕΛ με το ΔΗΚΟ δημιουργήθηκαν αυτοί οι δύο νέοι οργανισμοί, οι οποίοι πραγματικά εσταθήκαν δίπλα από τον κυπριακό λαό, όταν οι ηγέτες, τότε ήταν ηγέτες των οποίων φαίνεται η σκιά ήταν πιο βαρετή από τη δική μας τη σημερινή. Έτσι ήταν, κύριε Στεφάνου. Έδωσαν έργο παραγωγικό επ' ωφελεία του κοινού καλού.

Σήμερα, τούτους τους δύο οργανισμούς παρά το ότι τους έχουν βάλει στο μάτι και στο στόχαστρο να τους διαλύσουν, δεν τα κατάφεραν. Είναι ευθύνη ιδιαίτερα της σημερινής κυβέρνησης να διαφυλάξει αυτούς τους δύο οργανισμούς, τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης και τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ως κόρη οφθαλμού.

Αν πάτε στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, εκεί πραγματικά είναι στην κυριολεξία στο στόχαστρο να τον διαλύσουν. Πριν δύο-τρία χρόνια εθέλαν να διορθώσουν το περιβόητο internet banking να το κάμουν πιο σύγχρονο και αποτελεσματικό. Εκλείσαν το, για να ωφεληθούν οι τράπεζες. Ακούστε τι εκάμαν. Υποτίθεται ότι θα το μηχανογραφούσαν και θα το διόρθωναν και στο τέλος εκλείσαν το, για να εξυπηρετηθούν ποιοι; Οι τράπεζες!

Τώρα στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης... Τούτους τους δύο τους οργανισμούς καλώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνηση και ιδιαίτερα τον Υπουργό Οικονομικών να τους συνδράμουν πραγματικά και ουσιαστικά, τα έργα που υπάρχουν στη Λεμεσό να τα σπρώξουν, να προχωρούν, αλλά να γίνει και πάνω σε παγκύπρια βάση. Σήμερα, αν πάτε στη Λεμεσό να νοικιάσετε ένα δυάρι, θέλουν €1.800, €1.500. Πού να στεγαστεί ένα ζευγάρι; Σήμερα που η υπογεννητικότητα είναι στο 1,1, ενώ έπρεπε να είμαστε στο 2,3, είναι τραγικό. Αν δείτε τις γεννήσεις, είναι σε τραγικό επίπεδο.

Άρα, τούτοι οι δύο οργανισμοί... Καλό είναι η σημερινή κυβέρνηση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Οικονομικών να μαζέψουν τον νου τους και να ενισχύσουν πραγματικά αυτούς τους δύο οργανισμούς, για να μπορούν να στεγαστούν οι νέοι μας και να ανακουφιστούν οι ευάλωτες οικογένειες των Κυπρίων, διότι με όλη αυτή τη μετανάστευση δεν βρίσκουν ούτε να εκμισθώσουν, έστω και αν διαθέτει κάποιος τα χρήματα. Όμως, το σημαντικότερο πρόβλημά μας είναι η στέγαση. Άρα, εάν ενεργήσουν προς τούτην κατεύθυνση -και θέλω να πιστεύω ότι η Βουλή ομόφωνα θα ενισχύσει τούτην προσπάθεια- όποια νομοθεσία φέρουν ο κ. Κεραυνός και ο κ. Χριστοδουλίδης εμείς θα την υποστηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις. Και τους καλώ προς τούτο να αφοσιωθούν προς τούτην κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Στεφάνου, παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ.

Η συζήτηση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης είναι μια ευκαιρία για έναν προβληματισμό αναφορικά με το τι χρειάζεται να γίνει, για να αντιμετωπιστεί ένα ομολογουμένως σύνθετο και δύσκολο θέμα, όπως είναι η στέγαση, η οποία όμως στέγαση -και με βάση το Σύνταγμα- είναι αγαθό, είναι δικαίωμα, δεν είναι προνόμιο, που πάει να γίνει τα τελευταία χρόνια, αν δεν έχει ήδη γίνει προνόμιο. Οι συνέργειες και η συνεργασία μεταξύ κρατικού και ιδιωτικού τομέα ασφαλώς και είναι απαραίτητες, για να μπορέσουμε να έχουμε μια τέτοια πραγματικότητα, ένα τέτοιο σκηνικό, που να καθιστά το δικαίωμα στη στέγη πραγματικότητα.

Τα τελευταία χρόνια η στέγαση δεν τείνει να γίνει άπιαστο όνειρο, γιατί έχουμε ανάπτυξη στην Κύπρο -γιατί στο τέλος κάποιος εννιά μας πείσουν να παρακαλούμε να μην έχουμε ανάπτυξη- αλλά γιατί απουσιάζει πρωτίστως μια ολοκληρωμένη κρατική πολιτική, η οποία τουλάχιστον θα καλύπτει τα κάτω διαζώματα της κοινωνίας, που είναι αυτά που δεν μπορούν να αποκτήσουν στέγη. Και σωστά έχετε πει, κύριε συνάδελφε, ότι μέσα από μια συνεργασία κάποτε δημιουργήθηκαν δύο οργανισμοί, αλλά ο ένας πλέον δεν υπάρχει. Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης το 2017 με απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης μετατράπηκε σε

τράπεζα. Δεν είναι κοινωνικός οργανισμός, για να χρηματοδοτήσει τη στέγη, και ούτε μπορεί με χαρακτήρα τράπεζας ο οργανισμός πλέον να λειτουργεί στη βάση του σκοπού για τον οποίο είχε δημιουργηθεί. Βλέπετε τέτοιους είδους οργανισμοί για την προηγούμενη κυβέρνηση ήταν μίσασμα. Έντζιν μόνο τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης που εφάραν λάχανο. Και πολλούς άλλους οργανισμούς και πολλές άλλες εταιρείες είτε εφάραν λάχανο είτε προσπάθησαν να φαν λάχανο.

Να υπενθυμίσω τη CYTA που σταματήσαμε την ιδιωτικοποίηση. Τζαι, μια τζαι τις τελευταίες μέρες συζητούμε πολλά για το κόστος ενέργειας, να υπενθυμίσω ότι η προηγούμενη κυβέρνηση επί ημερών επιδημίας έφερε νομοσχέδιο στη Βουλή τζαι συζητούσαμε ηλεκτρονικά, γιατί δεν συνερχόταν η Βουλή, να επιστρέψουμε στις πολιτικές μερισμάτων της ΑΗΚ, γιατί έλεγε η προηγούμενη κυβέρνηση ότι έσει πλεονάσματα η ΑΗΚ τζαι πρέπει να ενισχύσουμε τον κρατικό κορβανά. Και ασφαλώς αυτά δεν ήταν πλεονάσματα. Ήταν λεφτά που έμειναν στα ταμεία, γιατί έπρεπε να γίνουν επενδύσεις που δεν έγιναν. Και δεν έγιναν, εξαιτίας της ανικανότητας προηγούμενων διοικητικών συμβουλίων, αλλά και γιατί η προηγούμενη κυβέρνηση με πολλούς τρόπους εμπόδιζε την ΑΗΚ να κάνει τις επενδύσεις που έπρεπε να κάνει, γιατί ονειρεύετο η προηγούμενη κυβέρνηση ότι θα οδηγούσε σε χρεοκοπία την ΑΗΚ, για να τα δώσει σε ιδιώτες.

Για να επανέλθουμε όμως στο θέμα μας -και συγγνώμη για την παρένθεση- η θέση του ΑΚΕΛ είναι ότι χρειάζεται να υπάρχει ενιαίος οργανισμός στέγασης κρατικός, γιατί πρέπει να ξεκινά 'πού την επεξεργασία στρατηγικής και πολιτικής για τη στέγαση, να συντονίζει τα διάφορα προγράμματα και δράσεις που τρέχουν, να παράγει και προγράμματα που να καλύπτουν ανάγκες και την ίδια ώρα να μπορεί να κάνει και επενδύσεις, γιατί χρειάζονται και οι κρατικές επενδύσεις, για να μπορέσουμε να έχουμε αυτή την πολιτική. Στη δική μας την αντίληψη επίσης ο πιο σύντομος δρόμος, για να γίνει αυτός ο ενιαίος φορέας, είναι η αναβάθμιση του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης. Έχει και εμπειρία, έχει και μία προσφορά τζαι μπορούμε και πρέπει να χτίσουμε πάνω του. Έχει μιλήσει η παρούσα κυβέρνηση για την ανάγκη ύπαρξης αυτού του φορέα, αλλά επί του εδάφους δεν έχουμε δει τίποτε. Τα πράγματα όμως τρέχουν. Οι συνθήκες γίνονται χειρότερες. Θα πρέπει λοιπόν η κυβέρνηση να κινηθεί τάχιστα προς αυτή την κατεύθυνση, για να μπορέσουμε να δουλέψουμε πάνω στην ανάγκη να καλύψουμε το κενό που υπάρχει σε σχέση με την ολοκληρωμένη κρατική πολιτική.

Ως ΑΚΕΛ, όπως έχει λεχθεί τζαι 'πού τον συνάδελφο προηγουμένως, ασφαλώς και θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Εμείς στηρίζουμε τη δουλειά αυτών των οργανισμών. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κριτικές απόψεις και για τη δουλειά που κάμνουν, αλλά και για το τι χρειάζεται να γίνει από μέρους της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Στέφανου Στεφάνου την Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ζαχαρίας Κουλιάς.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Στεφάνου.

Αλλά θα σου πω εν συντομία απ' εδώ ότι έτσι τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης δεν τον εκάμαν τράπεζα, τον ευνούχισαν! Ούτε ATM μηχανές έχει ούτε κάρτες, εδιδάλυσαν το internet banking. Αλλά η σημερινή κυβέρνηση καθήκον έχει να τον επαναφέρει στη σωστή τροχιά.

Τούτων λεχθέντων, κατά παράβαση λίγο του Κανονισμού της Βουλής, κύριε Χατζηγιάννη εξ Αμμοχώστου, έχεις τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούω αυτή τη συζήτηση αρκετή ώρα και θέλω απλώς να υπογραμμίσω το εξής: Ότι στο πλαίσιο αυτού του προϋπολογισμού είναι αδύνατο οι οικονομικές αντοχές του κράτους να αντιμετωπίσουν αυτό το τεράστιο πρόβλημα. Με άλλα λόγια, δεν μπορεί ο φορολογούμενος να ετοιμάσει αυτής της κλίμακας, αυτού του βάρους κατοικία, για να διασφαλιστεί το απόλυτο δικαίωμα στέγασης των πολιτών, όπως σήμερα έχει δημιουργηθεί. Τι χρειάζεται λοιπόν; Χρειάζεται οπωσδήποτε μια ολοκληρωμένη πολιτική, μια ολοκληρωμένη πολιτική στέγασης. Και πρέπει αυτή η πολιτική στέγασης να βασιστεί στο ισοζύγιο της προσφοράς και της ζήτησης, γιατί εδώ είναι ακριβώς το πρόβλημά μας. Επηρεάζεται η προσφορά, λόγω του ότι δεν ανταποκρίνεται στην υπέρμετρη ζήτηση. Και πώς η ζήτηση αυτή αυξάνεται; Ξένες εταιρείες, πλειάδες εργαζομένων έρχονται στην Κύπρο μέσα από ξένες επενδύσεις και όλοι αυτοί οι άνθρωποι αναζητούν στέγαση, την οποία και βρίσκουν κυρίως στις αστικές περιοχές, με αποτέλεσμα οι τιμές να πηγαίνουν στα ύψη. Έχουμε ξένους εργαζόμενους, ξένους εργαζόμενους, οι οποίοι είναι πέραν των εκατόν πενήντα τόνων χιλιάδων, που έχουν να κάνουν κυρίως με τις βασικές ανάγκες εργαζομένων. Ένας βασικός πυρήνας, μια

βασική ομάδα ανθρώπων οι οποίοι και αυτοί αφαιρούν από την προσφορά. Και εδώ η ζήτηση αυξάνεται, και επηρεάζονται οι τιμές.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

Είπαμε κάποιος ότι πρέπει να αναβαθμιστεί... Για σκοπούς εργοδότησης -να είμαστε ειλικρινείς με όλα- και εδώ η ανάλυση είναι πολύ ωφέλιμη. Είπαμε ότι πρέπει να αναπτύξουμε την ακαδημαϊκή μας εκπαίδευση, την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Και εδώ ερωτώ: «Πώς επηρεάζεται η προσφορά και η ζήτηση;». Και εδώ ανισορροπία, πέραν των πληθυσμιακών και δημογραφικών μας δεδομένων και πορείας.

Αιτητές πολιτικού ασύλου: Αυτοί όλοι οι άνθρωποι δεν πρέπει να στεγαστούν κάπου ή δεν στεγάζονται κάπου; Και εδώ επηρεάζεται το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης.

«Αίτηρη», τα αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα. Και ερωτώ εδώ μέσα: «Πόση στεγαστική έκταση έχει αφαιρεθεί προς όφελος των αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων; Εδώ, με αυτό τον τρόπο δεν επιτυγχάνεται και πάλι ανισορροπία στην προσφορά και στη ζήτηση;». Έχουμε συστημικά άλλα προβλήματα. Για παράδειγμα, ο νόμος του ενοικιαστηρίου. Ο νόμος του ενοικιαστηρίου ο οποίος δουλεύει με τον τρόπο που δουλεύει και νεκρώνει έναν τεράστιο αριθμό στεγαστικού χώρου. Και γι' αυτό τον λόγο και για πολλούς άλλους διαρθρωτικούς λόγους έχουμε επηρεασμό της προσφοράς και της ζήτησης.

Αρα λοιπόν, αγαπητοί φίλοι, σίγουρα υπάρχει ή θα μπορούσε να υπάρξει μία βελτίωση, μία ελάχιστη βελτίωση μέσα από έναν καλύτερο προγραμματισμό, αν αγγίξουμε και αυτά τα αρνητικά στα συστημικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε. Αλλά ο καλύτερος προγραμματισμός πολύ, μα πολύ μερικώς θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα και θα πρέπει εδώ μέσα κάποιος να προβάλουμε ή να αντιπαραβάλουμε το όφελος που έχουμε πλέον από την ανάπτυξη με τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται.

Αρα λοιπόν, όλα αυτά θα πρέπει να συνυπολογισθούν με βαθιά, πολύ βαθιά μελέτη. Και η λύση του προβλήματος, πέραν των στεγαστικών προβλημάτων τα οποία έχουν να κάνουν με τα νεαρά ζευγάρια, προγράμματα εν πάση περιπτώσει που δεν θα αγγίξουν ριζοσπαστικά και θα αμβλύνουν το θέμα της ακρίβειας των ενοικίων. Χρειάζεται πολύ μεγαλύτερη, πολύ βαθύτερη μελέτη, ώστε να διασφαλίσουμε ένα ισοζύγιο στην προσφορά και στη ζήτηση στεγαστικού χώρου, προκειμένου να διασφαλίσουμε το αποκλειστικό δικαίωμα κυρίως του Κύπριου πολίτη να έχει στέγαση σε ενοίκια ή σε επίπεδα ενοικίου τα οποία είναι υποφερτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Παπαδούρης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Εντάξει, σίγουρα τζαι εμείς θα στηρίξουμε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης. Ξέρουμε ότι έσκει έναν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει. Απλά, μία επιφύλαξη, Πρόεδρε, που ελπίζω ότι θα εισακουστεί, γιατί ο τελικός αποδέκτης για την επιφύλαξη αυτή είναι το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών. Αναφέρομαι στην εντολή του υπουργού για το θέμα της προσιτής κατοικίας. Αυτά τα κίνητρα, τα οποία αποδέκτη έχουν τον ιδιωτικό τομέα... Γιατί, όπως σωστά τέθηκε, αν θέλουμε να ππέσουν κάτω οι τιμές και να γίνει όντως προσιτή στέγη για κάποιους, αν δεν έχει το κράτος την ευχέρεια ή έχει περιορισμένους πόρους να προχωρήσει, για να κάμει αρκετές μονάδες, τότε στο τέλος της ημέρας υπάρχει επιλογή να αποταθεί στον ιδιωτικό τομέα, όπως και γίνεται. Όπως έγινε και απόπειρα στο παρελθόν, αλλά απέτυχε, να θυμίσω.

Βλέποντας την εντολή του υπουργού, ένα από τα κίνητρα τα οποία περιγράφει πάνω είναι σε περιοχές όπου η πολεοδομική ζώνη είναι μεγαλύτερη, λέει, από το 100%. Μεγαλύτερη από το 100% να θυμίσω ότι είναι η επόμενη ζώνη, που είναι το 120%, που μιλούμε για ιδιαίτερες περιοχές οι οποίες είναι εντός της πόλης, στο κέντρο της πόλης, όπου οι τιμές είναι υπερβολικότατα υψηλές. Και αυτό με οδηγεί στο συμπέρασμα, Πρόεδρε, ότι και πάλι για το συγκεκριμένο μέτρο δεν θα υπάρξει ενδιαφέρον από τον ιδιωτικό τομέα. Ενδιαφέρον θα υπήρχε, αν μιλούσαμε για την περιμετρική περιοχή μιας πόλης, όπου το κόστος γης είναι πιο φθηνό, γιατί, όταν θέλεις να δημιουργήσεις προσιτή κατοικία -το λέει και η φράση: είναι προσιτή κατοικία- επειδή το κόστος κατασκευής δεν μπορείς να το επηρεάσεις ιδιαίτερα, αν θέλεις να κρατήσεις ποιότητα στην κατασκευή, θα πρέπει να φροντίσεις το κόστος της γης να είναι χαμηλό. Φαίνεται ότι πάμε με μία αντίστροφη φόρμουλα. Παρ' όλα αυτά, το έχω θέσει και κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης. Αντιλήφθηκα από τον οργανισμό ότι όντως καταλάβαιναν ακριβώς την επιφύλαξη αυτή, αλλά δυστυχώς είναι θέμα το οποίο αφορά καθαυτό την εντολή που δόθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Προχωράμε, λοιπόν, στην ψήφιση της τροπολογίας. Είναι η ίδια όπως επεξηγήθηκε πριν από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ πολύ όπως ψηφίσουμε για την τροπολογία και, μόλις διαμορφωθούν τα αποτελέσματα, κύριε Γεωργίου, παρακαλώ πολύ όπως τα ανακοινώσετε. Ελάτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2024 Νόμος του 2024»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 15 του πιο πάνω νομοσχεδίου με τη διαγραφή από αυτό της φράσης «από φυσικά πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή).

Σημείωση:

Ρύθμιση που απαγορεύει τη διενέργεια δαπάνης για αγορά υπηρεσιών τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα από τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ δεκαπέντε, εναντίον είκοσι και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαπέντε ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους €28.175.374 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από την ίδια ομάδα ή το ίδιο Κεφάλαιο δαπανών. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εποχικών ή έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 8.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 9.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 11.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 12.

Μισθοδοτική ανέλιξη στις Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii). Άρθρο 13.

Απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων. Άρθρο 14.

Αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 15, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα πέντε, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2024 Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα πέντε ψήφοι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, είναι ομόφωνο και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πέμπτο θέμα πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2024 Νόμος του 2024».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης για το οικονομικό έτος 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2024 Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Ηλίας Μυριάνθους

Σάβια Ορφανίδου

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και στις 5 Φεβρουαρίου 2024. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης (ΕΦΕΕΔΧΦ) και η Βοηθός Χρηματοοικονομικός Επίτροπος.

Ο προϋπολογισμός του Φορέα για το 2024 είναι ελλειμματικός και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €1.154.722 και έσοδα ύψους €1.004.722, τα οποία είναι μειωμένα κατά 7,3% σε σύγκριση με το έτος 2023 και οφείλονται κυρίως στη μειωμένη πρόνοια που αφορά επιβαρύνσεις για την υποβολή παραπόνου.

Τα έσοδα του ΕΦΕΕΔΧΦ θα προέλθουν κυρίως από την πάγια ετήσια εισφορά που καταβάλλεται από κάθε χρηματοοικονομική επιχείρηση στον Φορέα (€632.106), από ατομική εισφορά που καταβάλλεται για την υποβολή παραπόνου, αίτησης και καταγγελίας (€24.000), επιβαρύνσεις που επιβάλλονται σε χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις σε περιπτώσεις που η απόφαση του ΕΦΕΕΔΧΦ σχετικά με υποβληθέντα παράπονα στρέφεται εναντίον τους (€140.000), κρατική χορηγία για την κάλυψη της αντιμισθίας και των λοιπών ωφελημάτων του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου και Βοηθού Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου

(€166.229), καθώς και άλλα έσοδα (€35.000).

Σημειώνεται ότι το προϋπολογιζόμενο έλλειμμα ύψους €150.000 θα καλυφθεί από τα ταμειακά αποθέματα του Φορέα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι συνολικές δαπάνες του ΕΦΕΕΔΧΦ για το 2024 προβλέπεται να είναι οριακά αυξημένες σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το έτος 2023 και αφορούν στα ακόλουθα:

1. Μισθοί (€850.733).
2. Τακτικές δαπάνες (€268.989).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€10.000).
4. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€25.000).

Στο πλαίσιο της εξέτασης του προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων το ζήτημα του διορισμού νέου Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, η επαρκής στελέχωση του ΕΦΕΕΔΧΦ, καθώς και ο αριθμός και η διαχείριση των αιτήσεων που λαμβάνονται από τον Φορέα έπειτα από την ανάληψη αυξημένων αρμοδιοτήτων που του έχουν ανατεθεί βάσει του νέου νομοθετικού πλαισίου που έχει τεθεί πρόσφατα σε εφαρμογή.

Συναφώς, σε σχέση με το ζήτημα διορισμού νέου Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ενημέρωσε την επιτροπή ότι το διοικητικό συμβούλιο με την προηγούμενη σύνθεσή του είχε εμπρόθεσμα ξεκινήσει τη διαδικασία και είχε υποβάλει σχετική εισήγηση, ως διά νόμου οφείλει, στο Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία απορρίφθηκε λόγω νομικού κωλύματος, το οποίο άπτεται του αριθμού των θητειών για τον οποίο δύναται το ίδιο πρόσωπο να διοριστεί στην εν λόγω θέση.

Συναφώς, το νέο διοικητικό συμβούλιο έχει ενημερώσει τον Υπουργό Οικονομικών ότι έχει παρέλθει αρκετός χρόνος, χωρίς να αναπληρωθεί το κενό που έχει δημιουργηθεί, ως εκ τούτου θα προβεί στις δέουσες ενέργειες, για να ξεκινήσει νέα διαδικασία για την πλήρωση της θέσης του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται περί νευραλγικής σημασίας θέση με ιδιαίτερα σημαντικές αρμοδιότητες, ζήτησε γραπτή ενημέρωση επί του θέματος.

Σε σχέση με τα υπόλοιπα ζητήματα που τέθηκαν από την επιτροπή η Βοηθός Χρηματοοικονομικός Επίτροπος δήλωσε ότι μέχρι την ημερομηνία εξέτασης του προϋπολογισμού του ο Φορέας δεν έχει γίνει δέκτης μαζικών παραπόνων βάσει του νέου νομοθετικού πλαισίου που έχει τεθεί σε εφαρμογή, αλλά αναμένεται αυξημένη ροή εντός των επόμενων μηνών.

Περαιτέρω, σε σχέση με τη στελέχωση του Φορέα η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι υπάρχουν ακόμη κενές θέσεις στον ΕΦΕΕΔΧΦ για τη συμπλήρωση του οργανογράμματός του, ενώ στον προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνονται πρόνοιες για τη δημιουργία οποιωνδήποτε νέων θέσεων.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος και κατ' αντιστοιχία των όσων εφαρμόζονται σε όλους τους προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για το έτος 2024, στο κείμενο του νομοσχεδίου ενσωματώθηκαν ανάλογες ρυθμίσεις με αυτές που περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024 αναφορικά με τη μισθολογική ανέλιξη μόνιμων υπαλλήλων και εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου που υπηρετούν στις κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii), καθώς και ρυθμίσεις που αφορούν την απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων στον ΕΦΕΕΔΧΦ.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του προϋπολογισμού, με πλειοψηφία των μελών της, αποφασίστηκε όπως, πέραν των πιο πάνω τροποποιήσεων, στο κείμενο ενσωματωθεί και πρόνοια βάσει της οποίας ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, πρόνοια η οποία συνάδει με αντίστοιχη ρύθμιση που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει η τροπολογία του ΑΚΕΛ, αντιλαμβάνομαι.

Α, ναι, έτσι είναι. Στο ίδιο πλαίσιο με την επεξήγηση η οποία έχει δοθεί προηγουμένως.

Παρακαλώ όπως δηλώσετε ποιοι, ποιες επιθυμούν να τοποθετηθούν επί της τροπολογίας και επί της ουσίας.

Δεν υπάρχουν. Προχωράμε με... Α, ο κ. Καυκαλιάς.

Ελάτε, κύριε Καυκαλιά.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Το πρώτο που θέλω να σημειώσω είναι το εξής: Πρόσφατα έχει περάσει μία νέα νομοθεσία σε σχέση με τον Ενιαίο Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης. Μία νομοθεσία -δεν θα μπω τώρα στη συζήτηση της ουσίας των αλλαγών που έχουν επέλθει- που όμως δημιούργησε κάποιες προσδοκίες στην κοινωνία, στους πολίτες, στους δανειολήπτες. Παραχωρήθηκαν νέες αρμοδιότητες στον Φορέα, νέες αρμοδιότητες στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο. Τόση η έγνοια της κυβέρνησης, που έχει αφήσει τον Φορέα χωρίς Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, αν δεν κάνω λάθος, από τον περασμένο Ιούνη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, έτσι είναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μάλιστα, ενημερωθήκαμε στην επιτροπή ότι απόφαση του προηγούμενου συμβουλίου, πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για επικύρωση, ουσιαστικά έχει χαθεί στον δρόμο και αυτή τη στιγμή παραμένει ο Φορέας χωρίς Χρηματοοικονομικό Επίτροπο. Κάποιοι πρέπει να δώσουν εξηγήσεις, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Η κ. Ορφανίδου.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Θα πάρω την πάσα από το ΑΚΕΛ βεβαίως, γιατί όντως ήταν και δική μας έκκληση, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, από τον περασμένο Ιούνιο, που αντιληφθήκαμε ότι λόγω της ολοκλήρωσης της θητείας του προηγούμενου επιτρόπου δεν έχει ακόμα διοριστεί ο επίτροπος. Είχαμε κάνει δύο εκκλήσεις προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας: Να διοριστεί ο Επίτροπος Ορεινών Περιοχών, για να συνεχιστεί η εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για το Τρόδος, κάτι που μετά από τέσσερις-πέντε μήνες εξαγγέλθηκε αλλά ακόμα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Νομίζω πρόσφατα έχει διορισθεί και ο δεύτερος, ήταν ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, που θεωρούμε πολύ σημαντική θέση και νευραλγικό πόστο, για να εφαρμοστεί αυτή η νομοθεσία, που όλοι περάσαμε, για να προσφέρουμε κάποια κάλυψη, περαιτέρω προστασίας σε αυτές τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Οπότε, αναμένουμε και εμείς να δούμε από την κυβέρνηση πότε επιτέλους θα διορίσει αυτό τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ορφανίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Η καλή δουλειά αρκεί να γίνει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι!

Ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Σίγουρα ο διορισμός του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου είναι σημαντικότερος, γιατί θα έπετο των νομοθεσιών και των αλλαγών που ψηφίσαμε με τη διεύρυνση των εξουσιών του επιτρόπου, ούτως ώστε, όταν αποταθούν σε αυτόν οι πολίτες, οι δανειζόμενοι, να μπορεί να βρίσκει σε σύντομο χρονικό διάστημα τις υπερχρεώσεις και τις καταχρηστικές ρήτρες. Η ψήφιση των νομοθεσιών έγινε τον Δεκέμβρη. Ναι, αυτή τη στιγμή, όπως προνοείται στη νομοθεσία, το νέο διοικητικό συμβούλιο, όπως ψηφίσαμε, θα προκηρύξει τη θέση, ούτως ώστε να γίνει η διαδικασία, να αποφασίσει το διοικητικό συμβούλιο και να πάρει εισήγηση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Αισιοδοξώ ότι όλα αυτά θα γίνουν σύντομα, γιατί συμφωνούμε με τους συναδέλφους ότι πρέπει ο διορισμός του επιτρόπου να δώσει μία νέα ώθηση στον επίτροπο. Και επισημαίνω από αυτό το βήμα, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, ότι επιβάλλεται το Γραφείο του επιτρόπου -και είμαι σίγουρος ότι θα το κάνουν- να βγει με διαφημιστική καμπάνια. Πολλοί πολίτες δεν γνωρίζουν για τις νέες αρμοδιότητες και εμείς θα βοηθήσουμε, ούτως ώστε να μπορούν οι πολίτες να αποτείνονται και να βρίσκουν το δίκιο τους. Αναμένω ότι όλα αυτά θα γίνουν και από το νέο διοικητικό συμβούλιο, ούτως ώστε ο Φορέας να επιτελέσει με αποτελεσματικότητα τον ρόλο του προς όφελος των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Ευχαριστούμε τον κ. Τρυφωνίδη ιδιαίτερα. Ο κ. Κουλλά, παρακαλώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Δεν μπορεί να είναι αιτιολογία, κατά την άποψή μου, ότι επίκειτο μία αλλαγή στη νομοθεσία και άρα δεν έπρεπε να υπάρχει Χρηματοοικονομικός Επίτροπος. Δηλαδή με το ίδιο σκεπτικό, αν αύριο πρέπει να κάμουμε μία αλλαγή στη νομοθεσία της Κεντρικής Τράπεζας, εν πρέπει να διοριστεί κεντρικός τραπεζίτης για οκτώ-δέκα μήνες! Αντιθέτως, θα μας βοηθούσε ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος κατά τον σχεδιασμό της νέας νομοθεσίας. Αυτή είναι μία γενικότερη δυστοκία που υπάρχει, όπως και για τον Επίτροπο Ορεινών Περιοχών. Πέρασαν δέκα μήνες για να βάλουμε έναν θεσμό ο οποίος ήταν επίσης επιτυχημένος, τον επιζητούσαν οι τοπικές αρχές στις ορεινές περιοχές και έπρεπε να υπάρχει από την πρώτη μέρα, για να μην υπάρξει κανένα κενό στην προώθηση της στρατηγικής για τις ορεινές περιοχές. Απλά, επισημαίνω ότι είναι μία γενικότερη δυστοκία, που καμία σχέση θεωρώ δεν έχει με το ότι εσκεφτόμασταν να προκύψει διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Προχωράμε στην ψήφιση της τροπολογίας όπως έχει επεξηγηθεί και κατατεθεί από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2024 Νόμος του 2024»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 10 του πιο πάνω νομοσχεδίου με τη διαγραφή από αυτό της φράσης «από φυσικά πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή).

Σημείωση:

Ρύθμιση που απαγορεύει τη διενέργεια δαπάνης αγοράς υπηρεσιών τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα, από τον Ενιαίο Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, με εξαίρεση για υφιστάμενες συμβάσεις τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία.

Ελάτε, ανακοινώστε τα αποτελέσματα, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις. Υπέρ δεκαέξι ψήφοι, εναντίον δεκαεπτά ψήφοι και καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαεπτά ψήφους εναντίον, δεκαέξι υπέρ και καμιά αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης ποσού ύψους €1.154.722 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Πρόσληψη συμβασιούχου προσωπικού. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Μισθολογική ανέλιξη μόνιμων υπαλλήλων και εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου στις Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii). Άρθρο 8.

Απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων. Άρθρο 9.

Αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 10, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ τριάντα ένας, καμία εναντίον, καμία, αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2024 Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ τριάντα μία ψήφοι, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2023» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/284 του Συμβουλίου της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τη θέσπιση ορισμένων απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών» (Οδηγία 2020/284).

Θέσπιση των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία 2020/284.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2023» και για τους

**κανονισμούς «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών
Πληρωμών) Κανονισμοί του 2023»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος
Χρύσης Παντελίδης
Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς
Χρίστος Χριστοφίδης
Σταύρος Παπαδούρης
Μη μέλη της επιτροπής:
Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15, 22 και 29 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου (ΣΤΚ), του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Cyprus VAT Association (CYVA).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/284 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τη θέσπιση ορισμένων απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών» (Οδηγία 2020/284).

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 5Α του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία 2020/284.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπουν για την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να τηρούν και να υποβάλλουν στον Έφορο Φορολογίας επαρκώς λεπτομερή αρχεία για πελάτες τους (δικαιούχοι) που πραγματοποιούν συγκεκριμένες διασυννοριακές συναλλαγές, καθώς και για πληρωμές στο πλαίσιο των υπηρεσιών διασυννοριακών πληρωμών που αυτοί παρέχουν για παραδόσεις ή παροχές υπηρεσιών που θεωρούνται ότι παραδίδονται ή παρέχονται σε άλλο κράτος μέλος.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εν λόγω υποχρέωση ισχύει σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού τριμήνου οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν υπηρεσίες που αντιστοιχούν σε περισσότερες από είκοσι πέντε (25) διασυννοριακές πληρωμές στον ίδιο δικαιούχο.

Σημειώνεται ότι τα κράτη μέλη είχαν υποχρέωση να μεταφέρουν στην εθνική τους νομοθεσία τις πρόνοιες της Οδηγίας 2020/284 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 και να τις εφαρμόζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2024.

Στο στάδιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου επί της αρχής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι το προτεινόμενο νομοθετικό πακέτο αποσκοπεί στην πάταξη της φοροδιαφυγής στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου για διασυννοριακές συναλλαγές και προωθείται στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων των κρατών μελών για την ενίσχυση των μέτρων καταπολέμησης της απάτης αναφορικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Όπως η ίδια δήλωσε, με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2020/283 του Συμβουλίου της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά μέτρα ενίσχυσης της διοικητικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ» τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να διαβιβάζουν τα στοιχεία που λαμβάνουν από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στην ευρωπαϊκή βάση δεδομένων «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Πληροφοριών Πληρωμών (CESOP)».

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, παρ' όλο που τα σχέδια νόμου έχουν ήδη τύχει του απαραίτητου νομοτεχνικού ελέγχου, υφίσταται ανάγκη για τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να επέλθουν σε αυτό μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις για σκοπούς ορθότερης παραπομπής στους κανονισμούς.

Η εκπρόσωπος του CYVA, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των σχεδίων νόμου, εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το ύψος των προτεινόμενων χρηματικών επιβαρύνσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών με τις υποχρεώσεις τους και εισηγήθηκε όπως αυτές επιβάλλονται ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

Σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι οι

χρηματικές επιβαρύνσεις καθορίστηκαν στη βάση της πρακτικής που εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη. Επισήμανε επίσης ότι οι ποινές και επιβαρύνσεις πρέπει να είναι αυστηρές και αποτρεπτικές και να συνάδουν με το αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που έχουν υιοθετήσει άλλα κράτη μέλη, καθότι αποσκοπούν στην πάταξη της φοροδιαφυγής στο ενδοσυννοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο και αφορούν συναλλαγές για τις οποίες το ΦΠΑ οφείλεται σε άλλα κράτη μέλη.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως, αφού διαβουλευθεί εκ νέου με τους εμπλεκόμενους φορείς αναφορικά με το ζήτημα του ύψους των χρηματικών επιβαρύνσεων και ενσωματώσει τις εισηγήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καταθέσει ενώπιόν της νέα κείμενα σχεδίων νόμου.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών στη βάση των οδηγιών της επιτροπής κατέθεσε ενώπιόν της τρία αναθεωρημένα κείμενα του νομοσχεδίου, με το τελικό κείμενο κατατεθειμένο στις 26 Ιανουαρίου 2024, και ένα αναθεωρημένο κείμενο κανονισμών, το οποίο κατατέθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2024.

Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση του τρόπου επιβολής των χρηματικών επιβαρύνσεων, ώστε, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης παρόχου υπηρεσιών πληρωμών με:
  - α. την υποχρέωση υποβολής λεπτομερούς αρχείου των δικαιούχων και πληρωμών σε σχέση με τις υπηρεσίες πληρωμών που παρέχει, να επιβάλλεται χρηματική επιβάρυνση ύψους €15.000 και
  - β. άλλες υποχρεώσεις του ως αυτές προκύπτουν από τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως η τήρηση αρχείου και των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο αρχείο, να επιβάλλονται χρηματικές επιβαρύνσεις που δεν θα υπερβαίνουν τις €15.000, αναλόγως της περίπτωσης, οι οποίες θα ρυθμιστούν με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών.
2. Περίληψη πρόνοιας για σκοπούς σαφήνειας, η οποία να καθορίζει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών υποβάλλουν στον Έφορο Φορολογίας τα στοιχεία που τηρούν το αργότερο μέχρι το τέλος του μήνα που έπεται του ημερολογιακού τριμήνου στο οποίο αφορούν οι πληρωμές.
3. Μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων στις παρατηρήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.
4. Βελτίωση επιμέρους προνοιών για σκοπούς ορθότερης μεταφοράς της Οδηγίας 2020/284 στην εθνική νομοθεσία.

Οι εκπρόσωποι του ΣΤΚ, του ΣΕΛΚ και του ΣΥΝΑ συμφώνησαν με τις πρόνοιες των αναθεωρημένων κειμένων των σχεδίων νόμου.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον εξέτασης των σχεδίων νόμου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τη νέα προτεινόμενη ρύθμιση για την επιβολή των χρηματικών επιβαρύνσεων, καθώς και την ετοιμότητα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να υποβάλουν τα απαιτούμενα στοιχεία στον Έφορο Φορολογίας εντός της καθορισθείσας προθεσμίας.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η επιβολή των χρηματικών επιβαρύνσεων έχει διαχωριστεί, ώστε αφενός να επιβάλλεται η αυστηρή πρόνοια χρηματικής επιβάρυνσης ύψους €15.000 σε περίπτωση μη υποβολής στον Έφορο Φορολογίας από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών του αρχείου των δικαιούχων και των πληρωμών και αφετέρου να επιβάλλονται λιγότερο αυστηρές χρηματικές επιβαρύνσεις, ανάλογα με την περίπτωση, για μικρότερες παραβάσεις.
2. Με βάση τις πρόνοιες των κανονισμών προκύπτουν διάφορες υποχρεώσεις για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίες, σε περίπτωση μη τήρησής τους, δεν απαιτούν την επιβολή αυστηρών χρηματικών επιβαρύνσεων. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η περίληψη πρόνοιας για έκδοση διατάγματος, ώστε να καθοριστούν σε αυτό με σαφήνεια οι παραβάσεις, καθώς και το ύψος της χρηματικής επιβάρυνσης που θα αναλογεί σε αυτές.
3. Σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό κανονισμό, η υποχρέωση για συλλογή των στοιχείων ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2024. Τα στοιχεία θα συλλέγονται για κάθε τρίμηνο και θα υποβάλλονται εντός ενός μηνός μετά το τέλος του εκάστοτε ημερολογιακού τριμήνου το οποίο αφορούν οι πληρωμές. Η προθεσμία για την πρώτη υποβολή στοιχείων από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στον Έφορο Φορολογίας λήγει την 30^η Απριλίου 2024 και αφορά στο πρώτο τρίμηνο του 2024. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών είναι πλήρως ενήμεροι για τις υποχρεώσεις τους και έχουν ήδη προβεί στην πιλοτική εφαρμογή του συστήματος.

Προσθέτοντας στα πιο πάνω, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε σε σχέση με το ζήτημα του καθορισμού των χρηματικών επιβαρύνσεων μέσω διατάγματος ότι ανάλογες

ρυθμίσεις περιλαμβάνονται και σε άλλες εθνικές νομοθεσίες.

Στο στάδιο της τοποθέτησης επί των τελικών σχεδίων νόμου η επιτροπή αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, τη διαγραφή από το κείμενο του νομοσχεδίου πρόνοιας η οποία αναφέρεται στα μη αποδεκτά έγγραφα ως απόδειξη σε ποινική ή πολιτική διαδικασία, καθότι αυτή κρίθηκε άνευ ουσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των τελικών κειμένων του νομοσχεδίου και των κανονισμών, ως αυτά τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Δέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα, υπέρ τριάντα. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο, υπέρ τριάντα δύο. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Προχωράμε τώρα με την έγκριση ή όχι των κανονισμών.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο, υπέρ τριάντα δύο. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να καθοριστεί με σαφήνεια ότι ο φόρος κατανάλωσης στα μηχανοκίνητα οχήματα επιβάλλεται με μηδενικό συντελεστή αντί ατελώς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Σταύρος Παπαδούρης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Μάριος Μαυρίδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να καθοριστεί με σαφήνεια ότι ο φόρος κατανάλωσης στα μηχανοκίνητα οχήματα επιβάλλεται με μηδενικό συντελεστή αντί ατελώς.

Κατά τη συζήτηση του θέματος η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι στο πλαίσιο παλαιότερης τροποποίησης του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου εκ παραδρομής περιλήφθηκε πρόνοια για κατάργηση του φόρου κατανάλωσης επί των μηχανοκίνητων οχημάτων αντί της μεταχείρισής τους με μηδενικό συντελεστή φόρου κατανάλωσης (0%), ως ήταν η πρόθεση του νομοθέτη.

Συναφώς, δήλωσε ότι η προώθηση του προτεινόμενου νόμου είναι απαραίτητη, ώστε ο βασικός νόμος να συνάδει με την πολιτική βούληση του νομοθετικού σώματος, η οποία είχε υιοθετηθεί και από την εκτελεστική εξουσία κατά τη σχετική τροποποίηση του βασικού νόμου, αλλά δεν είχε αποδοθεί ορθά στο κείμενο του τροποποιητικού νόμου.

Προσθέτοντας στα πιο πάνω, η ίδια σημείωσε ότι στην περίπτωση της εφαρμογής μηδενικού συντελεστή φόρου κατανάλωσης υφίστανται υποχρεώσεις υποβολής τελωνειακής διασάφησης από τον εισαγωγέα στο Τμήμα Τελωνείων κατά τη μεταφορά μηχανοκίνητου οχήματος στη Δημοκρατία από άλλο κράτος μέλος, καθώς και διενέργειας ελέγχων στα οχήματα από το Τμήμα Τελωνείων, οι οποίες δεν ισχύουν στην περίπτωση της μη επιβολής φόρου κατανάλωσης (ατελώς).

Περαιτέρω, επισήμανε ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν επηρεάζονται οι υφιστάμενες διαδικασίες και υποχρεώσεις ελέγχου και εκτελώνισης των μηχανοκίνητων οχημάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του Τέταρτου Παραρτήματος. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο, υπέρ τριάντα δύο. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις, υπέρ τριάντα τρεις. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφαλής και Αποτελεσματική Λειτουργία της Αεροναυτιλίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση του εθνικού νομοθετικού πλαισίου με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2014 της Επιτροπής της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2014 για τη θέσπιση απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών για τα αεροδρόμια σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/373 της Επιτροπής της 1^{ης} Μαρτίου 2017 σχετικά με τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας/αεροναυτιλίας και άλλων λειτουργιών του δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της εποπτείας τους, με την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 482/2008, των Εκτελεστικών Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1034/2011, (ΕΕ) αριθ. 1035/2011 και (ΕΕ) αριθ. 2016/1377 και με την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 677/2011».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφαλής και Αποτελεσματική Λειτουργία της Αεροναυτιλίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπας, πρόεδρος

Βαλεντίνος Φακοντής

Φωτεινή Τσιρίδου

Χρίστος Ορφανίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χρύσανθος Σαββίδης

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Ηλίας Μυριάνθους

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Σεπτεμβρίου, στις 5 και 12 Οκτωβρίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2023 και στις 11 και 25 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η διευθύντρια και εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ), της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και του

φορέα διαχείρισης αερολιμένων «Hermes Airports Ltd».

Οι επαρχιακές διοικήσεις Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής. Σημειώνεται επίσης ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ωστόσο με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 2023, ενημέρωσε την επιτροπή ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχόλια ή εισηγήσεις επί των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών, με τις οποίες θα συμμορφωθεί, όταν οι εν λόγω κανονισμοί εγκριθούν από τη Βουλή.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Κώστας Κώστα και Σταύρος Παπαδούρης.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 259 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, είναι η εναρμόνιση του εθνικού νομοθετικού πλαισίου με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2014 της Επιτροπής της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2014 για τη θέσπιση απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών για τα αεροδρόμια σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/373 της Επιτροπής, της 1^{ης} Μαρτίου 2017 σχετικά με τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας/αεροναυτιλίας και άλλων λειτουργιών του δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της εποπτείας τους, με την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 482/2008, των Εκτελεστικών Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1034/2011, (ΕΕ) αριθ. 1035/2011 και (ΕΕ) 2016/1377, και με την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 677/2011.

Σημειώνεται ότι ο εκτελεστικός πιο πάνω κανονισμός δεν προβλεπόταν στο κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, αλλά προστέθηκε στη συνέχεια από το αρμόδιο υπουργείο προς αντικατάσταση άλλου κανονισμού, που προβλεπόταν στο αρχικό κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών.

Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς θεσπίζονται πρόνοιες και εισάγονται ρυθμίσεις για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αεροναυτιλίας. Συγκεκριμένα, στους προτεινόμενους κανονισμούς όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση του φορέα διαχείρισης αερολιμένα να παρακολουθεί, να συλλέγει και να αναλύει πληροφορίες για κάθε αντικείμενο, κατασκευή ή φυτό το οποίο με βάση επιταγές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας εκτείνεται πάνω από τις καθορισμένες επιφάνειες οριοθέτησης εμποδίων για την ασφαλή αεροναυτιλία. Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές, ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα υποχρεούται να εκπονή αεροναυτική μελέτη σε ετήσια τουλάχιστον βάση και να την αποστέλλει στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας και σε οποιονδήποτε άλλο αρμόδιο φορέα, αρχή και υπηρεσία, ήτοι στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στις επαρχιακές διοικήσεις, στους δήμους, στις κοινότητες, στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, στην ΑΗΚ, στην ΑΤΗΚ και σε οποιονδήποτε άλλο αρμόδιο με τις ενέργειες ή και τις παραλείψεις του επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αεροναυτιλίας.
2. Οι υποχρεώσεις των αρμόδιων φορέων, αρχών και υπηρεσιών που προκύπτουν συνεπεία των πιο πάνω σε σχέση με τις ενέργειες ή τις παραλείψεις οι οποίες επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αεροναυτιλίας.
3. Η υποχρέωση για απομάκρυνση, εφόσον είναι εφικτό, των αντικειμένων, κατασκευών ή φυτών που εκτείνονται πάνω από τις καθορισμένες επιφάνειες οριοθέτησης εμποδίων αναφορικά με τις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α. Όταν αυτά ευρίσκονται εντός της περιφραγής του αεροδρομίου περιοχής, την εν λόγω υποχρέωση έχει ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή ή οργανισμός στους οποίους ανήκει η κυριότητα ή η νόμιμη χρήση του και, σε περίπτωση που η εν λόγω απομάκρυνση δεν είναι εφικτή, τότε οι πιο πάνω αρμόδιοι έχουν υποχρέωση για λήψη κατάλληλων μέτρων.
  - β. Όταν αυτά ευρίσκονται εκτός της περιφραγής του αεροδρομίου περιοχής, την εν λόγω υποχρέωση έχει ο ιδιοκτήτης τους, εκτός εάν η αεροναυτική μελέτη, η οποία κατατίθεται από τον εν λόγω ιδιοκτήτη και εγκρίνεται από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, καταδεικνύει ότι αυτά δεν επηρεάζουν την ασφάλεια των πτήσεων, και, σε περίπτωση που η εν λόγω απομάκρυνση δεν είναι εφικτή, τότε ο ιδιοκτήτης έχει την υποχρέωση για λήψη κατάλληλων μέτρων.
4. Η απαγόρευση τοποθέτησης νέων αντικειμένων, κατασκευών ή φυτών ή επεκτάσεων των υφιστάμενων στην εντός της περιφραγής των αεροδρομίων περιοχή, εκτός εάν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις.
5. Η υποχρέωση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας να διατηρεί επικαιροποιημένο μητρώο με αναγνωριστικό κωδικό για κάθε εμπόδιο στην ασφαλή αεροναυτιλία και να δημοσιεύει σχετικά

ολοκληρωμένη δέσμη αεροναυτικών πληροφοριών σύμφωνα με τις επιταγές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας. Ειδικότερα, για τον σκοπό αυτό εισάγεται υποχρέωση, ώστε οποιοσδήποτε αλλαγές σε αντικείμενα, κατασκευές ή φυτά τα οποία εκτείνονται πάνω από τις καθορισμένες επιφάνειες οριοθέτησης εμποδίων για την ασφαλή αεροναυτιλία να γνωστοποιούνται στο αρμόδιο τμήμα από τον ιδιοκτήτη τους.

6. Ο καθορισμός των αεροπορικών εγκαταστάσεων της Δημοκρατίας, ήτοι των δημόσιων αεροδρομίων, των ελικοδρομίων και των ραδιοβοηθημάτων, καθώς και ο καθορισμός μεταξύ άλλων των στοιχείων της ονομασίας, της τοποθεσίας και των συντεταγμένων τους, τα οποία καθορίζονται σε παράρτημα των προτεινόμενων κανονισμών.
7. Ορισμένες απαγορεύσεις και περιορισμοί στην κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων, στην εγκατάσταση ή/και χρήση ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών ή άλλων ηλεκτρονικών σταθμών ή συσκευών, στην εγκατάσταση ή διατήρηση κεραιών και διαφημιστικών πινακίδων, στην τοποθέτηση, διέλευση, συντήρηση και επισκευή ηλεκτροφόρων, τηλεφωνικών ή άλλων καλωδίων ή υπόγειων σωληνώσεων, στη φύτευση ή διατήρηση δέντρων ή άλλων φυτών, στη χρήση επικίνδυνων ή παραπλανητικών για την αεροναυτιλία φώτων και άλλων αντικειμένων, καθώς και γενικότερα οποιουδήποτε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της πολιτικής αεροπορίας.
8. Η απαγόρευση οποιασδήποτε ανάπτυξης σε περιοχές όπου βρίσκονται τοποθετημένα ραδιοβοηθήματα και η υποχρέωση εξασφάλισης της συγκατάθεσης του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την παροχή της σχετικής έγκρισης από τον καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο φορέα ή υπηρεσία. Για τον σκοπό αυτό εισάγεται επίσης υποχρέωση υποβολής ενώπιον του αρμόδιου φορέα και υπηρεσίας σχετικού εντύπου από τον συγκεκριμένο ιδιοκτήτη.
9. Οι ποινές που δυνατόν να επιβληθούν σε περίπτωση παράβασης των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών ή/και των εκδιδόμενων βάσει αυτών διαταγών, οδηγιών και απαγορεύσεων.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών από την επιτροπή η διευθύντρια του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας ανέφερε ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί είναι εφαρμοστικοί του σχετικού ευρωπαϊκού κανονισμού και ως εκ τούτου ήδη τυγχάνουν εφαρμογής στη Δημοκρατία για περίπου δέκα χρόνια. Ωστόσο, για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, όπως πρόσθεσε, κρίθηκε σκόπιμο να θεσπιστεί εθνική δευτερογενής νομοθεσία, ώστε όλοι οι φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τρόπο σαφή, συγκεκριμένο και δεσμευτικό.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, παρ' όλο που συμφώνησαν με τους γενικότερους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, κατέθεσαν υπομνήματα με τις παρατηρήσεις και επιφυλάξεις τους σε σχέση με επιμέρους πρόνοιές τους. Ειδικότερα, στα εν λόγω υπομνήματα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη διασαφήνισης της έκτασης της περιοχής που καθορίζεται ως η εκτός της περιφράξης του αεροδρομίου περιοχή, καθώς και η διευκρίνιση ορισμένων όρων που αναφέρονται στους προτεινόμενους κανονισμούς.
2. Η εναρμόνιση των προτεινόμενων κανονισμών με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση. Ειδικότερα, γίνεται εισήγηση όπως η αεροναυτική μελέτη κοινοποιείται και στους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης.
3. Η δυνατότητα των δήμων και των κοινοτήτων για αποτελεσματική ανταπόκριση έναντι της υποχρέωσης που υπέχουν για ενημέρωση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας κατά τις περιπτώσεις ύπαρξης αλλαγών ή/και μετατροπών σε αντικείμενα, κατασκευές ή φυτά.
4. Τον σαφή προσδιορισμό του προσώπου το οποίο θα αναλάβει το κόστος είτε της απομάκρυνσης του αντικειμένου ή της κατασκευής ή του φυτού είτε της λήψης άλλων μέτρων, σε περίπτωση κατά την οποία καταδεικνύεται ότι αυτά υπερβαίνουν τα επιτρεπόμενα με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς όρια.

Στο πλαίσιο της συνέχισης της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Κατά πόσο επηρεάζεται το κύρος της ονοματοδοσίας των δημόσιων αεροδρομίων της Δημοκρατίας, όταν αυτή πραγματοποιείται μέσω παραρτήματος δευτερογενούς νομοθεσίας και συγκεκριμένα μέσω των προτεινόμενων κανονισμών.
2. Ο τεχνικός χαρακτήρας των στοιχείων της τοποθεσίας, του ύψους και των συντεταγμένων των δημόσιων αεροδρομίων και των ραδιοβοηθημάτων της Δημοκρατίας και ειδικότερα κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο αυτά να περιλαμβάνονται σε παράρτημα, λαμβανομένου υπόψη του τεχνικού χαρακτήρα τους και της ανάγκης για ύπαρξη ευελιξίας ως προς τον καθορισμό τους.

3. Η ανάγκη διασαφήνισης μεταξύ άλλων των όρων «αεροναυτική μελέτη», «εμπόδιο» και «κατασκευή».
4. Το μέλλον των υφιστάμενων αντικειμένων, κατασκευών και φυτών που κρίνονται ως εμπόδια για την αποτελεσματική και ασφαλή αεροναυτιλία.

Σε σχέση με τις πιο πάνω επιφυλάξεις και προβληματισμούς που εγέρθηκαν τόσο από πλευράς των εμπλεκόμενων μερών όσο και από πλευράς της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας διευκρίνισαν μεταξύ άλλων ότι ως περιοχή εκτός της περιφράξης του αεροδρομίου θεωρείται ολόκληρη η επικράτεια της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, αναφορικά με τα υφιστάμενα αντικείμενα, κατασκευές ή φυτά και το ενδεχόμενο αυτά να κριθούν ως εμπόδια με βάση τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών, επισήμαναν ότι το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας εφαρμόζει εδώ και χρόνια τις επιταγές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας και βρισκόταν ανέκαθεν σε άτυπη συνεννόηση με όλες τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας και ως εκ τούτου δεν υφίσταται θέμα αυτά να θεωρηθούν εμπόδια με βάση τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένο κείμενο αυτών, το οποίο μεταξύ άλλων διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Τον σαφή προσδιορισμό του προσώπου το οποίο πρέπει να αναλάβει την απομάκρυνση εμποδίου ή τη λήψη μέτρων σε σχέση με αυτό, καθώς και την ανάληψη του σχετικού κόστους. Εν προκειμένω, διασαφηνίστηκε ότι υπεύθυνος για το πιο πάνω είναι ο ιδιοκτήτης του αντικειμένου, της κατασκευής ή του φυτού ή ο νόμιμος χρήστης του, ανάλογα με την περίπτωση.
2. Την παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να εκδίδει διάταγμα με το οποίο να καθορίζει την ονομασία, την τοποθεσία, το ύψος και τις συντεταγμένες των δημόσιων αεροδρομίων και των ραδιοβοθημάτων της Δημοκρατίας.
3. Τον σαφέστερο καθορισμό των όρων που προβλέπονται στις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, στη βάση και των αντίστοιχων όρων των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών ή/και του υφιστάμενου εθνικού πλαισίου, ανάλογα με την περίπτωση. Σημειώνεται ότι, σε ό,τι αφορά στην αεροναυτική μελέτη, η εκτελεστική πλευρά εισηγήθηκε τη μετονομασία της αεροναυτικής μελέτης που εκπονεί ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα σε «αεροναυτική έκθεση», ώστε να διαχωρίζεται από την αεροναυτική μελέτη που δύναται να εκπονηθεί, κατά περίπτωση, από ιδιώτη.
4. Την ανάθεση στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας της υποχρέωσης για κοινοποίηση της εν λόγω αεροναυτικής έκθεσης στις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες, αντί στον φορέα διαχείρισης αερολιμένα στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικά.
5. Την προσθήκη σε παράρτημα των υπό εξέταση κανονισμών του εντύπου που πρέπει να υποβάλλεται από τον ιδιώτη προς τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες αναφορικά με την ανέγερση συγκεκριμένων κατασκευών, ώστε να ενημερώνεται και να εξασφαλίζεται η σύμφωνη γνώμη του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την παραχώρηση της έγκρισης της αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας στον ιδιώτη.

Η επιτροπή στη βάση των πιο πάνω υιοθέτησε όλες τις εισηγήσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Ειδικότερα, όσον αφορά την παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να εκδίδει διάταγμα για τον καθορισμό της ονομασίας και άλλων στοιχείων των αεροπορικών εγκαταστάσεων, αποφάσισε σε συνεννόηση με την εκτελεστική πλευρά να καταθέσει στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου για την τροποποίηση του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, ώστε να προβλέπεται ότι βάσει σχετικής πρόνοιος σε κανονισμούς ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων θα δύναται να εκδίδει διάταγμα για τον καθορισμό των πιο πάνω. Σημειώνεται ότι η εν λόγω πρόταση νόμου ψηφίστηκε ήδη σε νόμο στις 18 Ιανουαρίου 2024 με τίτλο «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή στο πλαίσιο της μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών έκρινε σκόπιμο όπως επιφέρει σε αυτό επιπρόσθετες τροποποιήσεις με σκοπό τη βελτίωση ορισμένων προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου των εν λόγω κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωράμε στην έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις, υπέρ τριάντα τρεις. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2024 Νόμος του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα για το οικονομικό έτος 2024.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2024 Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Αβέρωφ Νεοφύτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Νίκος Σύκας

Χρύσης Παντελίδης

Κώστας Κώστα

Μιχάλης Γιακουμή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (ΚΟΣΑΠΜ).

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Πανίκος Λεωνίδου, Ηλίας Μυριάνθους και Σταύρος Παπαδούρης.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΣΑΠΜ για το έτος 2024, ο οποίος προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €806.744 και συνολικά έσοδα ύψους €600.230.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι κυριότερες δαπάνες του ΚΟΣΑΠΜ κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Δαπάνες προσωπικού	€711.064
2. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	€94.670
3. Δαπάνες για μεταβιβάσεις εσωτερικού και εξωτερικού	€1.000
4. Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων	€10
Σύνολο δαπανών	€806.744

Τα έσοδα του ΚΟΣΑΠΜ συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Προσφορά υπηρεσιών και αγαθών	€459.230
2. Ενοίκια, δικαιώματα και άλλοι πρόσσοδοι	€7.000
3. Πρόστιμα, χρηματικές ποινές και άλλες μεταβιβάσεις	€54.000
4. Άλλα έσοδα	€80.000
Σύνολο εσόδων	€600.230

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΣΑΠΜ ανέφερε μεταξύ άλλων ότι ο βασικός ρόλος του ΚΟΣΑΠΜ είναι η ανάπτυξη της αγοράς της αργυροχρυσοχοΐας και η εποπτεία αυτής, ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε επιπρόσθετα ότι δεν κατέστη δυνατό να καταρτισθεί ισορροπημένος προϋπολογισμός για το έτος 2024 και από τις προβλέψεις διαφαίνεται ότι θα υπάρξει χρηματικό έλλειμα ύψους €206.514 για τους ακόλουθους λόγους:

1. Ο κλάδος της αργυροχρυσοχοΐας έχει επηρεαστεί δυσμενώς από την οικονομική κρίση, την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία με αποτέλεσμα τη μείωση των εσόδων του ΚΟΣΑΠΜ.
2. Οι δαπάνες του ΚΟΣΑΠΜ έχουν αυξηθεί λόγω αύξησης στο κόστους του μισθολογίου του.
3. Μετά από αναλογιστική μελέτη που έχει εκπονηθεί, παρουσιάστηκε υποχρέωση του ΚΟΣΑΠΜ για καταβολή ποσών στο ταμείο συντάξεως των υπαλλήλων του οργανισμού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ανέφερε ότι η κάλυψη του ελλείμματος που παρουσιάζεται στον προϋπολογισμό του ΚΟΣΑΠΜ θα γίνει από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας μέσω εξοικονομήσεων από τον δικό του προϋπολογισμό για το αντίστοιχο έτος. Η ίδια εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι επιβάλλεται η τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να προστεθούν σε αυτό συγκεκριμένες πρόνοιες αναφορικά με τη μισθοδοτική ανέλιξη των υπαλλήλων στις κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii), οι οποίες έχουν εκ παραδρομής παραλειφθεί.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καθώς και με τις τοποθετήσεις της εκπροσώπου του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι στην περίπτωση ελλειμματικού προϋπολογισμού απαιτείται η γραπτή δέσμευση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι θα καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό ή η προηγούμενη συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του κράτους της χορηγίας για την κάλυψη του ελλείμματος.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στην επιτροπή μέλη της ζήτησαν διευκρινίσεις αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Τη διατυπωθείσα στα διαθέσιμα στην επιτροπή έγγραφα εκτίμηση ότι για τα έτη 2025 και 2026 προβλέπεται σταδιακή μείωση του ελλείμματος.
2. Τη δαπάνη που προβλέπεται στην υποσμάδα δαπανών 03025 του προϋπολογισμού (Ενοίκια) για σκοπούς ενοικίασης ακινήτου εντός της Βιομηχανικής Ζώνης Αραδίππου το οποίο ανήκει στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.
3. Την αναφορά στα διαθέσιμα στην επιτροπή έγγραφα ότι ο ΚΟΣΑΠΜ, μετά από συμφωνία του με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, έχει συμβληθεί με το συντεχνιακό ταμείο στήριξης και αρωγής των συντεχνιών ΟΗΟ/ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ/ΠΕΟ για την κάλυψη παροχών που δεν περιλαμβάνονται στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ).

Ο αναπληρωτής διευθυντής του ΚΟΣΑΠΜ, στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων, ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Οι δαπάνες που παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό του 2024 είναι αυξημένες επειδή πρόκειται να καταβληθούν ορισμένα πόσα τα οποία δεν θα περιλαμβάνονται ως δαπάνες στους επόμενους προϋπολογισμούς των ετών 2025 και 2026.
2. Για το ακίνητο που ενοικιάζεται από τον ΚΟΣΑΠΜ στη Βιομηχανική Ζώνη Αραδίππου καταβάλλεται ετήσιο ενοίκιο όπως αυτό καθορίζεται από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για όλα τα αντίστοιχα ακίνητά του.
3. Η συμφωνία, η οποία έγινε εντός του 2023 μεταξύ του ΚΟΣΑΠΜ και του ταμείου στήριξης και αρωγής των συντεχνιών ΟΗΟ/ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ/ΠΕΟ και προβλέφθηκε στον προϋπολογισμό του 2024, έγινε για την κάλυψη παροχών οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στο ΓΕΣΥ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, η επιτροπή αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε:

1. να προστεθεί σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία, για σκοπούς διενέργειας οποιασδήποτε δαπάνης για την αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα, εξαιρουμένων υφιστάμενων συμβάσεων για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, να απαιτείται η προηγούμενη ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και η εξασφάλιση της γραπτής συγκατάθεσής της, κατ' αναλογία των προνοιών τροπολογίας η οποία εγκρίθηκε στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών άλλων κρατικών οργανισμών για το έτος 2024 και

2. να προστεθούν οι πρόνοιες για τη μισθοδοτική ανέλιξη των υπαλλήλων στις κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii) οι οποίες εκ παραδρομής είχαν παραλειφθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία από τους βουλευτές κ. Κώστα Κώστα, Γιαννάκη Γαβριήλ και Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Αντιλαμβάνομαι είναι ακριβώς, συνάδελφοι, στο ίδιο πλαίσιο με προηγουμένως.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Κώστα Κώστα, Γιαννάκη Γαβριήλ και Ανδρέα Πασιουρτίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2024 Νόμος του 2023»

Γίνεται εισηγήση για τροποποίηση του άρθρου 13 του πιο πάνω νομοσχεδίου με τη διαγραφή από αυτό της φράσης «από φυσικά πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Ρύθμιση που απαγορεύει τη διενέργεια δαπάνης για αγορά υπηρεσιών, τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα, από τον Κυπριακό Οργανισμό Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, με εξαίρεση υφιστάμενες συμβάσεις για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όποταν, υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωράμε λοιπόν στην ψήφιση για την τροπολογία.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για την τροπολογία, όπως ακριβώς έχει προηγουμένως επεξηγηθεί από τους συναδέλφους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις, υπέρ δεκαπέντε, εναντίον δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαεννέα ψήφους εναντίον, δεκαπέντε ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση για το νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα ποσού ύψους €806.744 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων ομάδων δαπανών για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων ομάδων δαπανών κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 8.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 9.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση συνεισφοράς εργοδότη σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εργοδοτούμενων. Άρθρο 11.

Μισθολογική ανέλιξη στις Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii). Άρθρο 12.

Αγορά υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις, υπέρ τριάντα τρεις. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2024 Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις, υπέρ τριάντα τέσσερις. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση των περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμών και αντικατάσταση των υφισταμένων, ώστε να καθοριστεί το ύψος των τελών που προβλέπονται στον νόμο δυνάμει του οποίου οι εν λόγω κανονισμοί εκδίδονται.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος

Χρίστος Ορφανίδης

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Παύλος Μυλωνάς

Βαλεντίνος Φακοντήης

Ηλίας Μυριάνθους

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Νίκος Σύκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η Νοεμβρίου 2022, στις 5 Δεκεμβρίου 2023 και στις 30 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γενικού Λογιστηρίου, της εταιρείας «Σποροπαραγωγική Ιωσηφίδης και Σία Λτδ», καθώς και της αγροτικής οργάνωσης «Παναγροτική Ένωση Κύπρου».

Το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, η Παγκύπρια Οργάνωση Σιτηροπαραγωγών ΠΟΣ (Δημόσια) Λτδ, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας (ΚΥΣΥΦ), καθώς και οι αγροτικές οργανώσεις «Ένωση Κυπρίων Αγροτών», «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωπαϊκός», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας η επιτροπή εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς από κοινού με το νομοσχέδιο «Ο περί Σπόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», το οποίο στη συνέχεια αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χαράλαμπος Πάζαρος.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 14 του περί Σπόρων Νόμου, είναι αφενός η κατάργηση των περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμών του 2003 έως 2008 και αφετέρου η θέσπιση νέων κανονισμών για τον καθορισμό του ύψους των τελών που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση νόμο.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν το ύψος των τελών που καταβάλλονται για την έκδοση άδειας εμπορίας σπόρων, την έκδοση άδειας λειτουργίας σποροπαραγωγικής επιχείρησης, τη διενέργεια δοκιμών για σκοπούς εγγραφής σπόρων στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών, καθώς και την πιστοποίηση σπόρων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το ύψος των τελών που προβλέπονται στους υπό κατάργηση κανονισμούς επαναξιολογήθηκε και κρίθηκε αναγκαία η αναθεώρησή του. Συναφώς, προωθήθηκαν οι εν λόγω κανονισμοί, ώστε το ύψος των τελών να καθοριστεί σε επίπεδα ανάκτησης του κόστους με εξαίρεση τα τέλη που αφορούν τη διενέργεια δοκιμών για σκοπούς εγγραφής στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών, τα οποία με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καθορίστηκαν σε επίπεδο χαμηλότερο του κόστους, ώστε να διαφυλαχθεί η συνέχιση εγγραφής ντόπιων βελτιωμένων ποικιλιών στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες εδαφοκλιματολογικές συνθήκες της Κύπρου.

Ο εκπρόσωπος του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου δήλωσε ότι η Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων ενέκρινε το ύψος των τελών στη βάση της αρχής της κοστοστρέφειας, εξαιρουμένων των τελών για τη διεξαγωγή δοκιμών για σκοπούς εγγραφής ποικιλιών στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών, αφού κρίθηκε ότι δεν ανακτάται το κόστος διενέργειας των σχετικών δοκιμών για την εγγραφή ποικιλιών.

Ο εκπρόσωπος της εταιρείας «Σποροπαραγωγική Ιωσηφίδης και Σία Λτδ» αναφέρθηκε στην ανάγκη περαιτέρω μείωσης του ύψους των τελών για την εγγραφή ποικιλιών στον εθνικό κατάλογο ποικιλιών, η οποία δύναται να επιτευχθεί με τη διαφοροποίηση του τρόπου διεκπεραίωσης της διαδικασίας και της πραγματοποίησης των δοκιμών που διεξάγονται από το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Ο εκπρόσωπος της Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου ζήτησε την επανεξέταση του ύψους των προτεινόμενων τελών, τονίζοντας ότι τα αυξημένα τέλη οδηγούν στην αύξηση του κόστους παραγωγής, το οποίο μετακυλιέται στους γεωργούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωράμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις, υπέρ τριάντα τρεις. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Προϊόντα Καπνού με Φίλτρο και Φίλτρα που Κυκλοφορούν στο Εμπόριο για Χρήση σε Συνδυασμό με Προϊόντα Καπνού) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2019/904/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον» μέσω της θέσπισης νομοθετικού πλαισίου για τη ρύθμιση της διαχείρισης των αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού μέσω της υιοθέτησης της αρχής της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Προϊόντα Καπνού με Φίλτρο και Φίλτρα που Κυκλοφορούν στο Εμπόριο για Χρήση σε Συνδυασμό με Προϊόντα Καπνού) Κανονισμοί του 2023» Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Νίκος Κέττηρος	Μαρίνα Νικολάου
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Χρίστος Ορφανίδης
Σάβια Ορφανίδου	Χρύσανθος Σαββίδης
Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν	Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε τους κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 8 και 15 Νοεμβρίου, στις 6 Δεκεμβρίου 2023, καθώς και στις 24 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η Επίτροπος Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, των εταιρειών «Cassandra Trading Ltd», «Cosmos Tobacco», «Phoenicia Fereos Cyprus», «British American Tobacco», του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), καθώς και της Green Dot (Cyprus) Public Co Ltd.

Οι εταιρείες «Philip Morris» και «ΓΝΩΡΑ», η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprus) και η περιβαλλοντική οργάνωση «Φίλοι της Γης Κύπρου», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 11, 12, 13, 23, 36Θ και της παραγράφου (ε) του εδαφίου (2) του άρθρου 54 του περί Αποβλήτων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2019/904/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον» μέσω της θέσπισης νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού μέσω της υιοθέτησης της αρχής της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Η εφαρμογή της εν λόγω αρχής επιτυγχάνεται μέσω της επιβολής υποχρέωσης στους παραγωγούς των καπνικών προϊόντων να καλύπτουν το κόστος για τη συλλογή των αποβλήτων των μιας χρήσης προϊόντων τους τα οποία περιέχουν πλαστική ύλη και απορρίπτονται σε δημόσια συστήματα συλλογής, καθώς και της δημιουργίας, διαθεσιμότητας και προσβασιμότητας ειδικής υποδομής συλλογής για την απόρριψη των αποβλήτων των υπό αναφορά προϊόντων σε δημόσιους χώρους.

Ειδικότερα, στους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί κατατέθηκαν στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επιβολή υποχρέωσης στους παραγωγούς, εντός έξι μηνών από την έναρξη της ισχύος των κανονισμών, να μεριμνήσουν συλλογικά για τη λειτουργία συστήματος συλλογής και διαχείρισης των αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων, το οποίο να καλύπτει τουλάχιστον το κόστος του καθαρισμού δημόσιων χώρων από τα απορρίμματα που προέρχονται από τα εν λόγω προϊόντα και της επακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας τους, το κόστος της συλλογής μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων των εν λόγω προϊόντων που απορρίπτονται σε δημόσια συστήματα συλλογής, καθώς και το κόστος συλλογής δεδομένων και υποβολής εκθέσεων.
2. Επιβολή υποχρέωσης στους παραγωγούς για ενημέρωση και λήψη μέτρων ευαισθητοποίησης του κοινού.
3. Θέσπιση διαδικασίας αδειοδότησης του συλλογικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού, καθώς και των προϋποθέσεων για την τροποποίηση και την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του συστήματος.
4. Επιβολή υποχρέωσης στον φορέα διαχείρισης συλλογικού συστήματος για υποβολή ετήσιων εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή του συλλογικού συστήματος.
5. Πρόβλεψη για την κατάρτιση και τήρηση μητρώου παραγωγών προϊόντων καπνού με φίλτρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών αναμένονται περιβαλλοντικά οφέλη, διά της μείωσης της άτακτης και λανθασμένης απόρριψης των εν λόγω αποβλήτων στο περιβάλλον, περιλαμβανομένου του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς και παράλληλα θετικά αποτελέσματα για την υγεία και την ποιότητα ζωής των πολιτών. Περαιτέρω, αναμένεται η δημιουργία θέσεων εργασίας από τη λειτουργία του φορέα διαχείρισης και του συλλογικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων.

Στο στάδιο της συζήτησης των υπό εξέταση κανονισμών οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος αναφέρθηκαν στις επιμέρους ρυθμίσεις των κανονισμών, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών εμπίπτουν όλα τα μίας χρήσης προϊόντα καπνού με φίλτρο και όλα τα φίλτρα που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού που περιέχουν πλαστική ύλη, όπως τσιγάρα ή πούρα με φίλτρο, φίλτρα μίας χρήσης και ηλεκτρονικές συσκευές που περιλαμβάνουν φίλτρο μίας χρήσης.
2. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιβάλλεται υποχρέωση στους παραγωγούς, εντός έξι μηνών από την έναρξη της ισχύος των κανονισμών, να μεριμνήσουν συλλογικά για τη λειτουργία συστήματος συλλογής και διαχείρισης των αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων, το οποίο να καλύπτει το κόστος των μέτρων ευαισθητοποίησης του κοινού, το κόστος καθαρισμού των δημόσιων χώρων από τα απορρίμματα που προέρχονται από τα εν λόγω προϊόντα και της επακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας τους, το κόστος της συλλογής μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων των εν λόγω προϊόντων που απορρίπτονται σε δημόσια συστήματα συλλογής, καθώς και το κόστος συλλογής δεδομένων και υποβολής εκθέσεων.
3. Για τη λειτουργία του συλλογικού συστήματος απαιτείται η χορήγηση άδειας λειτουργίας από τον αρμόδιο υπουργό, ο οποίος καθορίζει μέσα από τους όρους της άδειας τους ελάχιστους στόχους που το σύστημα πρέπει να επιτυγχάνει.
4. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιβάλλεται υποχρέωση στους παραγωγούς να διασφαλίσουν τη δημιουργία, τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα ειδικής υποδομής συλλογής για την απόρριψη των αποβλήτων των υπό αναφορά προϊόντων σε δημόσιους και άλλους χώρους και κατ' ελάχιστον σε χώρους όπου τείνουν να συσσωρεύονται τέτοιου είδους απορρίμματα.
5. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιβάλλεται στους παραγωγούς υποχρέωση λήψης μέτρων για τη διαμόρφωση υπεύθυνης καταναλωτικής συμπεριφοράς, με στόχο να μειωθούν τα απόβλητα, και για την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης αποβλήτων, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία από τη λανθασμένη απόρριψή τους, καθώς και την ειδική υποδομή συλλογής αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων και τους χώρους όπου αυτή τοποθετείται.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι διευκρίνισαν ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς δεν θεσπίζεται υποχρέωση εφαρμογής της χωριστής συλλογής των προϊόντων αυτών, εφόσον δεν είναι αναγκαία, για να

εξασφαλιστεί η ενδεδειγμένη επεξεργασία στη βάση της ιεράρχησης των αποβλήτων δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό εξέταση κανονισμών οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων συμφώνησαν καταρχάς με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, ενώ παράλληλα τοποθετήθηκαν επί των επιμέρους προνοιών τους.

Ειδικότερα, η εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου εξέφρασε τη συμφωνία της ένωσης με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, σημειώνοντας ότι τα οφέλη τους είναι προφανή. Περαιτέρω, επισήμανε ότι καταρχάς το βάρος της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς το φέρουν οι παραγωγοί του προϊόντος, σημειώνοντας παράλληλα ότι ο ρόλος των τοπικών αρχών είναι συμπληρωματικός και δεν νοείται να εισαχθούν επιτακτικές ρυθμίσεις για τον ρόλο των τοπικών αρχών στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση κανονισμών, διατύπωσε επιφυλάξεις σε σχέση με τις πρόνοιες που ρυθμίζουν το κόστος μεταφοράς των αποβλήτων των υπό αναφορά προϊόντων, το οποίο ενδέχεται να επωμιστούν οι τοπικές αρχές.

Οι εκπρόσωποι των εταιρειών «Cassandra Trading Ltd», «Cosmos Tobacco», «Phoenicia Fereos Cyprus», καθώς και «British American Tobacco» εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση κανονισμών. Αναφορικά με την υλοποίηση των προνοιών των κανονισμών ανέφεραν στην επιτροπή ότι έχουν ήδη προβεί σε διαβήματα για τη συμμόρφωσή τους με τις πρόνοιες των κανονισμών και ειδικότερα ότι έχουν εκκινήσει τη διαδικασία εγγραφής μη κερδοσκοπικής εταιρείας, η οποία θα αποτελεί τον φορέα διαχείρισης του συλλογικού συστήματος διαχείρισης των αποβλήτων. Όπως ενημέρωσαν την επιτροπή, τα παραγόμενα απόβλητα θα χρησιμοποιούνται ως καύσιμη ύλη για την παραγωγή ενέργειας, δεδομένης της μη ύπαρξης δυνατότητας για ανακύκλωση επί του παρόντος. Τέλος, σημείωσαν ότι το συλλογικό σύστημα διαχείρισης των αποβλήτων θα αναλαμβάνει και τη διαχείριση των αποβλήτων προϊόντων τα οποία προέρχονται από τις μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και της Green Dot (Cyprus) Public Co Ltd εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, αναφέρθηκε σε εκστρατεία καθαρισμού που διοργάνωσε το Γραφείο της με μαθητές σχολείων σε τμήμα της παραλίας στην περιοχή Φοινικούδων στη Λάρνακα, κατά την οποία συλλέχθηκαν 5 647 γόπες. Περαιτέρω, τόνισε την ανάγκη να ενταθούν οι εκστρατείες ενημέρωσης και επιμόρφωσης του κόσμου, ώστε να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών και ειδικότερα τα κριτήρια αποκλεισμού από αυτό συγκεκριμένων τύπων τσιγάρων.
2. Η αναφορά στο κείμενο στην κατηγορία «παραγωγός» και η συμφωνία του με τους σχετικούς όρους και ορισμούς του βασικού νόμου.
3. Ο ορισμός του όρου «σύστημα διαχείρισης αποβλήτων από προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού».
4. Η προτεινόμενη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία οι παραγωγοί υποχρεούνται να καλύπτουν το κόστος καθαρισμού των απορριμμάτων που προέρχονται από τα εν λόγω προϊόντα σε δημόσιους χώρους και της επακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας τους.

Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε σχετική επισήμανση της Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με την οποία στο Άρθρο 8(3)(β) της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/904/ΕΕ10, με το οποίο εναρμονίζεται η εν λόγω ρύθμιση, η υποχρέωση των παραγωγών για κάλυψη του κόστους καθαρισμού των απορριμμάτων δεν περιορίζεται στα απορρίμματα που προέρχονται από τα εν λόγω προϊόντα σε δημόσιους χώρους. Την επιτροπή απασχόλησε επίσης κατά πόσο η αναφορά σε κάλυψη του κόστους αποκλείει τους παραγωγούς από το να αναλάβουν οι ίδιοι τον καθαρισμό.

5. Η παροχή εξουσίας στον αρμόδιο υπουργό να μεσολαβήσει, σε περίπτωση που οι αρχές τοπικής διοίκησης και το συλλογικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού δεν καταλήξουν σε συμφωνία αναφορικά με θέματα διαχείρισης αποβλήτων. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε το εύρος και η έκταση της επί τούτου αρμοδιότητας του υπουργού.

6. Το κόστος του τέλους εξέτασης του αιτήματος αδειοδότησης συλλογικού συστήματος, το οποίο ανέρχεται σε ποσό ύψους τεσσάρων χιλιάδων ευρώ (€4.000).
7. Η δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης που υποβάλλεται τον Μάρτιο κάθε έτους και αφορά το προηγούμενο έτος.
8. Κατά πόσον πρέπει να περιληφθούν οι επαρχιακοί οργανισμοί αυτοδιοίκησης στο πεδίο εφαρμογής των υπό εξέταση κανονισμών.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών και υπό το φως των επιμέρους παρατηρήσεων που επισημάνθηκαν από την επιτροπή για τους εν λόγω κανονισμούς, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, ημερομηνίας 21^{ης} Δεκεμβρίου 2023, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Εισαγωγή του όρου «απορρίμματα» και του ορισμού του.
2. Διεύρυνση της υποχρέωσης που επιβάλλεται στους παραγωγούς για κάλυψη του κόστους καθαρισμού των απορριμμάτων που προέρχονται από τα εν λόγω προϊόντα, ώστε να περιλαμβάνει, πέρα από τους δημόσιους χώρους, τους ιδιωτικούς χώρους.
3. Επέκταση των εξουσιών του αρμόδιου υπουργού, ώστε, σε περίπτωση που απαιτείται η μεσολάβησή του λόγω μη κατάληξης σε συμφωνία μεταξύ των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και του συλλογικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού, η απόφασή του να είναι δεσμευτική.
4. Πρόβλεψη για τη δημοσιοποίηση της ετήσιας έκθεσης που υποβάλλεται τον Μάρτιο κάθε έτους και αφορά το προηγούμενο έτος στον διαδικτυακό τόπο που διατηρεί το αδειοδοτημένο συλλογικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού.

Η επιτροπή, επιπρόσθετα με τις πιο πάνω τροποποιήσεις που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, επέφερε στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών επιμέρους νομοτεχνικές τροποποιήσεις ή/και βελτιώσεις, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προνοιών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου και ο κ. Κέττηρος.

Πολύ ωραία!

Ελάτε, κύριε Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Σύντομα, Πρόεδρε.

Απλά, εδώ προχωρούμε με διαχείριση ενός ακόμη αποβλήτου τζιαι μιλούμε για τα απόβλητα 'πού τα φίλτρα των τσιγάρων. Οποιοσδήποτε χρησιμοποιά φίλτρα θα πρέπει να μεταφερτεί στο ίδιο σύστημα, όπως έχουμε τζιαι για άλλα πράγματα, όπως για παράδειγμα για τις μπαταρίες, που πρέπει να κάμεις μια οργάνωση, συλλογικό σύστημα. Ευθύνη παραγωγού είναι να φροντίζει τα αποσιγάρα να μαζεύονται πίσω. Ένεν εύκολο να το κάμεις. Οπόταν, το τι προβλέπεται μες στον νόμο είναι ότι θα δίνουν λεφτά στες τοπικές αρχές, για να τες βοηθούν, που κάμνουν τους καθαρισμούς, τζιαι σε διάφορα σημεία θα επιτρέπεται να βάλουν ορισμένα δοχεία, για να ρίχνει κάποιος μέσα τα αποσιγάρα, τα οποία, νομίζω, ήδη υπάρχουν σε ορισμένες πόλεις. Όσοι ήταν 'πού την πλευρά των εμπόρων εσυμφωνήσαν τζιαι ήταν ομόφωνη από όλες τις πλευρές η αποδοχή του συστήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κέττηρος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Όλοι αντιλαμβανόμαστε πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα με τα φίλτρα των τσιγάρων, κύριε Δημητρίου, για όσους καπνίζουν. Το κόστος, πρέπει να πούμε, όπως ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής, το αναλαμβάνουν, σύμφωνα με δέσμευση την οποία ανέλαβε και ενώπιον της επιτροπής, οι εταιρείες των τσιγάρων. Βέβαια, ως συνεπακόλουθο αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι το κόστος αυτό θα μετακυλιστεί στην τιμή των τσιγάρων, αλλά αυτό δεν αντιλαμβάνομαι γιατί να είναι και κάτι κακό! Το μεγάλο ερώτημα είναι τι θα γίνει με τη διαχείριση των φίλτρων αυτών των τσιγάρων και αυτό δεν απαντήθηκε. Τους δόθηκε περιθώριο μέσα στο νομοσχέδιο έξι μηνών, ώστε οι εταιρείες να αποφασίσουν για τη διαχείριση των φίλτρων. Αναφέρθηκε ότι μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν ως καύσιμη ύλη για την παραγωγή ενέργειας, αλλά αυτό δεν είναι δεδομένο. Στην έκθεση, άμα τη διαβάσετε, υπάρχει η αναφορά τους αυτή και η δέσμευση ότι θα εξετάσουν το ενδεχόμενο, αλλά δεν προβλέπεται στη βάση της νομοθεσίας.

Λέγοντας ότι το πρόβλημα είναι πολύ μεγάλο, θέλω να αναφερθώ σε ένα συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο είναι καταγραμμένο, για να αντιληφθείτε πόσο τεράστιο είναι το πρόβλημα με τις γόπτες των τσιγάρων. Θα σας πω ότι πριν από λίγους μήνες, λίγο μετά το καλοκαίρι, έγινε μια εκστρατεία στην παραλία των Φοινικούδων από τον δήμο Λάρνακας, στην οποία συμμετείχαν μαθητές και μάζεψαν μέσα σε λίγες ώρες - μέσα σε λίγες ώρες- μέσα από την άμμο 5 647, μετρημένες, γόπτες τσιγάρων! Αντιλαμβάνεστε ότι... Μετρήστε σε όλες τις παραλίες της Κύπρου, για να δείτε πόσο μεγάλο πρόβλημα έχουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς, κυρία Πρόεδρε, η αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων ιδανικά θα μπορούσε να επέλθει μέσα από τη διακοπή του καπνίσματος, μια πολύ υγιής επιλογή για τους ανθρώπους, αλλά, επειδή αυτό δεν θα συμβεί, πολύ καλά προωθούμε την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας και είναι επί τούτου που έχω πάρει τον λόγο.

Αυτή η Δημοκρατία έχει ψηφίσει εξαιρετικούς νόμους για τη διαχείριση αποβλήτων. Και στερεών αποβλήτων. Έχουμε ΟΕΔΑ, έχουμε μια σειρά από δομές και υποδομές...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ελαστικά.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...ελαστικά, πλαστικά. Εφαρμόζουμε τους νόμους; Επομένως... Άστε που με αφορμή τη μεταρρύθμιση ήρθαν άρον άρον να μας ζητήσουν παράταση στην εφαρμογή της μεταφοράς της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, γιατί δεν είναι έτοιμοι, παρά το γεγονός ότι την 1^η Ιουλίου περνούμε στη νέα τάξη πραγμάτων στη μεταρρύθμιση.

Επομένως, καλώς ψηφίζουμε νόμους, αλλά το πιο σημαντικό είναι αυτοί οι νόμοι να εφαρμόζονται, γιατί, στο τέλος της ημέρας, η Βουλή κάνει το καθήκον της και αυτοί που καλούνται να εφαρμόσουν πρέπει επίσης να κάνουν τη δουλειά τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά, συνάδελφε!

Και, αν μου επιτρέπετε, μια επισήμανση. Επιτέλους, και οι πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι η εφαρμογή των νόμων δεν είναι θεσμική αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Βουλή ψηφίζει νόμους και ασκεί κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Πολύ ορθά!

Ελάτε, κύριε Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Απλά, να προσθέσω στα πολύ σωστά όσα είπε ο κ. Κέττηρος τζιαι να εξηγήσω ότι καμιά χώρα δεν ήυρεν λύση εις τα φίλτρα, τα αποσιγάρα. Οπόταν, ως προς το τι γίνεται, η προσπάθεια τώρα είναι να βρεθεί ένα φίλτρο το οποίο να είναι βιοδιασπώμενο. Τουλάχιστον, τζιειαμαί που το πετάσσεις, να διαλύεται, να μεν έν' πλαστικό τζιαι να μινίσκει για πολλά χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας, υπέρ τριάντα ένας. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Είναι πρόταση νόμου του κ. Νίκου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να μην είναι δυνατή η πώληση με τη διαδικασία της εκτέλεσης ή η εγγραφή δικαστικής απόφασης στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο ή η παράταση υφιστάμενης εγγραφής στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο αναφορικά με ακίνητο του οποίου ιδιοκτήτης είναι ο εκ δικαστικής αποφάσεως οφειλέτης, το οποίο βρίσκεται σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές και η εν λόγω εγγραφή καθιστά το ακίνητο εγγύηση για αποπληρωμή του χρέους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουριτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Νίκο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, σε τρεις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 12 Οκτωβρίου 2022, στις 6 Δεκεμβρίου 2023 και στις 10 Ιανουαρίου 2024.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Κεντρικού Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κουκουμάς και Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να μην είναι δυνατή η πώληση με τη διαδικασία της εκτέλεσης ούτε η εγγραφή δικαστικής απόφασης στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο ούτε η παράταση υφιστάμενης εγγραφής στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο αναφορικά με ακίνητο ιδιοκτησίας του εκ δικαστικής αποφάσεως οφειλέτη το οποίο βρίσκεται σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές και η οποία εγγραφή καθιστά το ακίνητο εγγύηση για αποπληρωμή του χρέους.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, καθότι η αναφερόμενη εγγραφή αναφορικά με ιδιοκτησία η οποία βρίσκεται σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές τυγχάνει εκμετάλλευσης από τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ενίοτε χρησιμοποιούν το εν λόγω μέτρο ως μοχλό πίεσης για την αποπληρωμή δανείου του οφειλέτη, παρότι η εκποίηση της εν λόγω ακίνητης ιδιοκτησίας είναι πρακτικά αδύνατη λόγω της έκρυθμης κατάστασης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής της υπό αναφορά πρότασης νόμου οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου επισημαίνοντας ότι η εγγραφή επιβάρυνσης επί ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία βρίσκεται σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές προξενεί προβλήματα στους αιτούντες για εξασφάλιση δανείου από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, καθότι με αυτό το δεδομένο περιορίζεται η δυνατότητα υποθήκευσης των περιουσιών τους.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας με γραπτό υπόμνημά της, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2023, ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν φαίνεται να αντιβαίνουν στις πρόνοιες του Συντάγματος. Ειδικότερα, ως αναφέρεται στο υπόμνημα, η ρύθμιση του δικαιώματος εκτέλεσης εκ δικαστικής απόφασης χρέους, το οποίο περικλείεται στο κατοχυρωμένο θεμελιώδες δικαίωμα της έννομης προστασίας η οποία κατοχυρώνεται στο Άρθρο 30 του Συντάγματος, είναι επιτρεπτή, νοουμένου ότι η ρύθμιση δικαιολογείται και δεν αντιστρατεύεται την αποτελεσματική άσκηση του εν λόγω δικαιώματος και ειδικότερα όταν προκύπτει σύγκρουση θεμελιωδών δικαιωμάτων, ώστε να απαιτείται η στάθμιση των δικαιωμάτων αυτών. Συναφώς, με δεδομένο ότι η εκτέλεση του εκ δικαστικής απόφασης χρέους διά της πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία βρίσκεται σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές, διαρκούσης της έκρυθμης κατάστασης, δεν είναι δυνατό να οδηγήσει στην είσπραξη του εξ αποφάσεως χρέους, προς ικανοποίηση δικαστικής απόφασης, η εξαίρεση τέτοιας εκτέλεσης είναι επιτρεπτή, γιατί διαφορετικά ο σκοπός της θα καθίστατο αλλότριος.

Ωστόσο, η ίδια εκπρόσωπος στο υπόμνημά της εισηγήθηκε την αναδιτύπωση επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου αναφορικά με την απαγόρευση έκδοσης δικαστικού διατάγματος παράτασης της εγγραφής, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν παραβιάζεται η αρχή της διάκρισης των εξουσιών σε βάρος της δικαστικής εξουσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, υιοθετώντας την εισήγηση της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο της υπό εξέταση πρότασης νόμου, ώστε να διασαφηνιστεί ότι δεν υφίσταται δικαίωμα παράτασης της εγγραφής, σε περίπτωση κατά την οποία η ακίνητη ιδιοκτησία βρίσκεται σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής εκτός από τον εισηγητή;

Να δώσουμε τον λόγο στον εισηγητή.

Ελάτε, κύριε Γεωργίου, στο βήμα.

Και να ετοιμάζονται στη συνέχεια οι υπόλοιποι.

ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έντιμη κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα καλούμαστε να άρουμε μία αδικία εις βάρος μίας ομάδας συμπολιτών μας που φτωχοποιήθηκαν το 1974, που έχασαν τα πάντα και έκτοτε δεν μπόρεσαν οικονομικά να στεριώσουν, αντιμετωπίζοντας μέχρι σήμερα τεράστιες οικονομικές δυσκολίες. Και δεν αναφέρομαι βεβαίως μόνο σε εκτοπισθέντες, αλλά και σε αυτόχθονες με ιδιοκτησία περιουσίας στα κατεχόμενα.

Η υφιστάμενη νομοθεσία περί Πολιτικής Δικονομίας δεν προνοεί οποιαδήποτε εξαίρεση στην καταχώριση μετο σε ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στα κατεχόμενα. Όταν αναφερόμαστε σε μετο

εννοούμε την εγγραφή δικαστικής απόφασης από τον πιστωτή ως επιβάρυνση επί της ακίνητης ιδιοκτησίας του οφειλέτη, με σκοπό να την καταστήσει εγγύηση ή εξασφάλιση για την είσπραξη του χρέους.

Μέχρι σήμερα, εδώ και πενήντα χρόνια, ούτε η Κεντρική Τράπεζα εξέδωσε οποιαδήποτε εγκύκλιο ή οδηγία προς τις τράπεζες ούτε και ο Σύνδεσμος Τραπεζών έδωσε προς τα μέλη του οποιαδήποτε κατεύθυνση για ενιαία πολιτική χειρισμού τέτοιων υποθέσεων, που να αφορά την εγγραφή μεμο σε κατεχόμενες περιουσίες. Αποτέλεσμα τούτου, η κάθε τράπεζα, αλλά και εσχάτως εταιρείες διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων να ακολουθούν τη δική τους ξεχωριστή πολιτική, κατά το δοκούν, ανάλογα με τα γεγονότα της κάθε υπόθεσης και ασφαλώς ανάλογα με το όφελος που θα μπορούν να αποκομίσουν εξυπηρετώντας τα κερδοσκοπικά συμφέροντά τους. Η μόνη αξιοποίηση της κατεχόμενης περιουσίας που δεν την αποξένωσαν από ιδιοκτήτες συμπολίτες μας είναι η υποθήκευσή της για την εξασφάλιση δικαιωμάτων, για αξιοποίηση χορηγιών και οικονομική στήριξη από τα διάφορα προγράμματα από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής των Βαρών, που αφορούν στη στεγαστική, σπουδαστική, επαγγελματική τους εξέλιξη, αλλά που αφορούν και θέματα υγείας.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις, εάν υπάρχει εγγραφή μεμο στην κατεχόμενη περιουσία, οι ιδιοκτήτες αυτής της περιουσίας εμποδίζονται να αξιοποιήσουν τον νόμο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Αποτέλεσμα τούτου, οι τράπεζες να χρησιμοποιούν την άρση των μεμο ως μοχλό πίεσης για την είσπραξη του χρέους ή και μέρους αυτού, για να συγκατανεύσουν. Εάν για παράδειγμα κάποιος συμπολίτης μας ο οποίος είναι εξ αποφάσεως χρεώστης, για παράδειγμα €20.000, και έχει εγγραφή μεμο σε περιουσία του στα κατεχόμενα, οι πιστωτές τού θέτουν επιτακτικά την απαίτηση «εάν δεν πληρώσεις έναντι €5.000 άμεσα, δεν πρόκειται να γίνει άρση του μεμο, για να προχωρήσεις με αίτηση στον Κεντρικό Φορέα», που η ανάγκη τον οδηγεί. Μία εκβιαστική πρακτική, που συνιστά κατάχρηση της ίδιας της νομοθεσίας με αλλότρια κίνητρα.

Περαιτέρω, η εγγραφή μεμο σε κατεχόμενη περιουσία ούτως ή αλλιώς δεν προσδίδει καμία οικονομική και πραγματοποιήσιμη αξία για τους πιστωτές, καθότι τέτοια δάνεια έχουν εκ των πραγμάτων μηδενική και ανύπαρκτη αξία και, ως τέτοια, αποτελούν ανάλογες ενδείξεις στις οικονομικές καταστάσεις των κατεχόμενων περιουσιών. Αν λάβουμε υπόψη ότι η κατεχόμενη περιουσία ούτε μπορεί να εκποιηθεί ούτε μπορεί να λάβει την κατοχή της ο οποίος δανειστής, τότε προς τι το δικαίωμα για έγερση μεμο σε αυτήν από τους πιστωτές; Η πιο πάνω πρακτική αποτελεί ένα ακόμα βαρίδι, που θέτει τροχοπέδη στη στοιχειώδη εξέλιξη του προσφυγικού κόσμου και όχι μόνο, που παραμένουν στάσιμοι, αλλά μένουν και επί ξύλου κρεμάμενοι και εκ των πραγμάτων οδηγούνται με μαθηματική ακρίβεια στο να ξεπουλούν τις περιουσίες τους σε σφετεριστές ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα έναντι ενός πινακίου φακής με απρόβλεπτες συνέπειες, πράξεις βεβαίως τις οποίες το Κτηματολογικό Γραφείο δεν τις αναγνωρίζει, καθότι είναι παράνομες. Τα εμπράγματα βάρη παραμένουν, διατηρούνται, αλλά η γη η ελληνοκυπριακή να λεηλατείται και να χάνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι κατεχόμενες περιουσίες δεν αποτελούν τίποτε περισσότερο για τον προσφυγικό κόσμο παρά οι ρίζες που τους συνδέουν με τη φύτρα γη, που συντηρούν την ιστορική μνήμη και μεταλαμπαδεύουν την αγάπη και τα βιώματα για τον τόπο τους, είναι η αλυσίδα που συνδέει τις νέες γενιές προσφύγων με την πατρώα γη. Αυτή λοιπόν τη διασύνδεση θα πρέπει να την ενισχύσουμε, για να κρατήσει τις γενιές των προσφύγων ενωμένες και ακατάλυτες με την καταγωγή τους.

Η υπερψήφιση της πρότασης νόμου είναι το ελάχιστο, το πιο ανέξοδο αλλά τεράστιο σε ηθική υποχρέωση και ευθύνη της πολιτικής ηγεσίας, ένα μικρό ακόμα λιθαράκι, για να παραμείνει ο προσφυγικός κόσμος ζωντανός φορέας των εθνικών, κοινωνικών και πολιτιστικών καταβολών του.

Η παρούσα πρόταση νόμου είναι μία απτή απόδειξη πόσα μπορούν να γίνουν προς όφελος του προσφυγικού κόσμου, ακόμη και ετεροχρονισμένα, χωρίς να υπάρξει καμία επιβάρυνση απέναντι σε κανέναν και ταυτόχρονα να αποδίδει δικαιοσύνη.

Ολοκληρώνοντας, νιώθω την υποχρέωση να ευχαριστήσω όλους τους αρμόδιους φορείς για την εποικοδομητική συνεργασία, τη Νομική Υπηρεσία για την εμπειριστατωμένη γνωμάτευση που κατάθεσε ενώπιον της επιτροπής Νομικών, τον Κεντρικό Φορέα, το Κτηματολόγιο και τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, καθώς και τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Νομικών που στήριξαν αυτή την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Συναδέλφισσες,

Συνάδελφοι,

Αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι μία κατάφωρη αδικία εις βάρος μίας κατηγορίας εκτοπισθέντων συμπατριωτών μας. Το γεγονός ότι χάθηκαν περιουσίες από Ελληνοκύπριους λόγω της παράνομης κατοχής λειτουργεί αποτρεπτικά σε πολλούς νόμιμους κατόχους περιουσιών, υπάρχει όμως και μια άλλη κατηγορία ανθρώπων που αντιμετωπίζει προβλήματα, τα οποία σας παραθέτω πιο κάτω.

Συγκεκριμένα, συμπατριώτες μας έχουν εγγυηθεί άλλους πολίτες της Δημοκρατίας για τη σύναψη δανείων και οι πολίτες αυτοί δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους, ούτως ώστε οι τράπεζες και οι εταιρείες διαχείρισης χαρτοφυλακίων περιουσιακών στοιχείων να απευθύνονται ακολούθως στους εγγυητές για την αποπληρωμή αυτών των δανείων. Κάποιοι εγγυητές αδυνατούν ακολούθως να πληρώσουν αυτά τα χρέη των άλλων και οι τράπεζες και οι εταιρείες διαχείρισης χαρτοφυλακίων περιουσιακών στοιχείων προχωρούν σε μεμο για τις περιουσίες τους στα κατεχόμενα, κάτι που τους φέρνει σε δύσκολη θέση να μπορέσουν μέσω του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών να προχωρήσουν σε σύναψη δανείων και να σπουδάσουν τα παιδιά τους για παράδειγμα.

Ως εκ των πιο πάνω, υποστηρίζουμε την πρόταση νόμου που κατατέθηκε και θα ψηφιστεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θέλουμε να χαιρετήσουμε και να εξάρουμε την πρωτοβουλία του συναδέλφου. Είναι μία σωστή πρόταση, έχει επεξηγηθεί επαρκώς ο σκοπός της, αλλά θα ήθελα να υπογραμμίσω το εξής: Μπορεί αυτό που έκαναν οι τράπεζες και άλλοι διαχειριστές δανείων να ήταν νόμιμο, αλλά σίγουρα δεν ήταν ηθικό. Με την πρόταση του συναδέλφου και εφόσον γίνει νόμος της Δημοκρατίας, πλέον ούτε νόμιμο θα είναι ούτε ηθικό, διότι ακριβώς θα πρέπει να αναλογιστούμε τι σημαίνει «περιουσία πρόσφυγα» στα κατεχόμενα ή και «περιουσίες αυτοχθόνων» που υπόκεινται στην ίδια διαδικασία του εκβιασμού μέσω των συγκεκριμένων επιβαρύνσεων των συγκεκριμένων μεμο.

Επομένως, είναι μια καλή πρωτοβουλία, είναι μια θετική κίνηση και θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι φορείς εφαρμογής -όπως τζιαι στις προηγούμενες περιπτώσεις- θα φροντίσουν αυτή η κίνηση που είναι σωστή, όπως έχω πει, να υλοποιηθεί προς όφελος των πολιτών και ειδικότερα των προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρθρα 1 έως 4. Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι πέντε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι πέντε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Αναγνώρισης και Εκτέλεσης Αποφάσεων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες Επιβάλλουν Ποινές Στερητικές της Ελευθερίας ή Μέτρα Στερητικά της Ελευθερίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 14 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Αναγνώρισης και Εκτέλεσης Αποφάσεων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες Επιβάλλουν Ποινές Στερητικές της Ελευθερίας ή Μέτρα Στερητικά της Ελευθερίας Νόμου, ώστε να διορθωθούν λάθη που εντοπίστηκαν σε αυτόν σε σχέση με λανθασμένες αναφορές του στις διατάξεις του περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαδικασίας Αναγνώρισης και Εκτέλεσης Αποφάσεων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες Επιβάλλουν Ποινές Στερητικές της Ελευθερίας ή Μέτρα Στερητικά της Ελευθερίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 24 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Η Αρχιπρωτοκολλητής και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης και το μέλος της κ. Πανίκος Λεωνίδου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Αναγνώρισης και Εκτέλεσης Αποφάσεων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες Επιβάλλουν Ποινές Στερητικές της Ελευθερίας ή Μέτρα Στερητικά της Ελευθερίας Νόμου, ώστε να διορθωθούν λάθη που εντοπίστηκαν σε αυτόν σε σχέση με λανθασμένες αναφορές του στις διατάξεις του περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ειδικότερα ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν το άρθρο 26 του υπό τροποποίηση νόμου, το οποίο προβλέπει την εκτέλεση ποινών βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο οποίο περιλαμβάνονται λανθασμένες αναφορές σε διατάξεις του περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου.

Η εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ανέφερε ότι, κατόπιν μελέτης των υπό αναφορά προτεινόμενων τροποποιήσεων, δεν υπάρχει καμία ένσταση ή ανησυχία στην ψήφισή τους σε νόμο, καθώς πρόκειται για διόρθωση εξ υπαρχής λανθασμένων αναφορών στον υπό τροποποίηση νόμο, οι οποίες παρεισφρήσαν σε αυτόν εκ παραδρομής, ως αναφέρεται και σε γραπτό σημείωμα το οποίο υποβλήθηκε στην επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία της αναπληρώτριας προέδρου και του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και των μελών της επιτροπής βουλευτών του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρθρα 1 έως 2. Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι πέντε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Διαδικασίας Αναγνώρισης και Εκτέλεσης Αποφάσεων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες Επιβάλλουν Ποινές Στερητικές της Ελευθερίας ή Μέτρα Στερητικά της Ελευθερίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι πέντε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα τιλοφορείται «Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου, ώστε να επιτευχθεί καλύτερη εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2019/1937/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Κουκουμάς
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 22^{ας} Νοεμβρίου 2023 και 24^{ης} Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Αρχιπρωτοκολλητού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ, καθώς και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ).

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Ανεξάρτητη Αρχή Κατά της Διαφθοράς, το Γραφείο της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), η Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), η Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), η Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), καθώς και το Κυπριακό Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης και τα μέλη της κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου, ώστε να επιτευχθεί καλύτερη εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2019/1937/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης».

Ειδικότερα, στο υπό εξέταση νομοσχέδιο, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η παροχή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στο ευρύ κοινό πληροφόρησης ως προς τα μέτρα στήριξης στα οποία έχουν πρόσβαση οι πληροφοριοδότες.
2. Η παροχή δυνατότητας στους πληροφοριοδότες να αιτούνται από αρμόδιο δικαστήριο την έκδοση προσωρινών διαταγμάτων για αποτροπή ή τερματισμό αντιποίνων, απειλών και αποπειρών αντεκδίκησης, καθώς και επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρισκόνταν πριν από την επιβολή αντιποίνων.
3. Η αναδιτύπωση και διαγραφή διατάξεων του υπό τροποποίηση νόμου που αφορούν στην προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του εθνικού δικαίου, έτσι ώστε αυτές να συνάδουν με τις αντίστοιχες διατάξεις για τις παραβάσεις του ενωσιακού δικαίου.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο υπό τροποποίηση νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και σκοπός του είναι η προστασία των εργαζομένων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα οι οποίοι προβαίνουν σε αποκάλυψη πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν στην κατοχή τους ή υπέπεσαν στην αντίληψή τους εντός του εργασιακού τους χώρου και σχετίζονται με συγκεκριμένες παραβάσεις του ενωσιακού ή/και εθνικού δικαίου οι οποίες καθορίζονται στον εν λόγω νόμο. Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, η ανάγκη προώθησης του υπό εξέταση νομοσχεδίου προέκυψε έπειτα από επισήμανση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι ορισμένες διατάξεις της νομοθεσίας, ως αυτές διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της εναρμόνισης με την Οδηγία, επηρεάζουν αρνητικά την ασφάλεια δικαίου και χρήζουν νομικής σαφήνειας.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου, σημειώνοντας ωστόσο την απουσία πρόνοιας για τη δυνατότητα του πληροφοριοδότη να υποβάλλει ανώνυμη καταγγελία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ειδικότερα δε λόγω της διαγραφής των όρων «εργοδοτούμενος» και «αυτοτελώς εργαζόμενος», και πρακτικής εφαρμογής της πρόνοιας για έκδοση προσωρινών διαταγμάτων από το εκάστοτε αρμόδιο δικαστήριο για αποτροπή ή τερματισμό αντιποίνων ή για επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρισκόνταν πριν από την επιβολή αντιποίνων. Ειδικότερα, μέλη της

επιτροπής ζήτησαν όπως με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλιστεί υψηλός βαθμός προστασίας των εργαζομένων κυρίως του ιδιωτικού δικαίου, όπως ισχύει και εφαρμόζεται στο εργατικό δίκαιο.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στη βάση της συζήτησης που διεξήχθη επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των σημειωμάτων που υποβλήθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, επανεξέτασε το νομοσχέδιο και με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2023, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, στο οποίο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Δυνατότητα υποβολής ανώνυμης καταγγελίας.
2. Διασφάλιση ότι οι όροι «εργοδοτούμενος» και «αυτοτελώς εργαζόμενος» περιλαμβάνονται στους όρους «εργαζόμενος» και «μη μισθωτός», αντίστοιχα.
3. Δυνατότητα θέσης σε εφαρμογή διατάξεων του εργατικού δικαίου.
4. Υποχρέωση επαναφοράς των πραγμάτων στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν από την επιβολή των αντιστοίχων.
5. Υποχρέωση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να αναρτά στην ιστοσελίδα του τον κατάλογο με τις αρμόδιες αρχές, στις οποίες θα υποβάλλονται οι εξωτερικές αναφορές, προς διευκόλυνση του κοινού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Προοιμίου του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.

Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 24.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 41Α και 41Β. Άρθρο 25.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 26, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι επτά. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 26 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι επτά. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει στον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 16 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του και να καθοριστούν οι διαδικασίες και οι κανόνες έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 8^{ης} Ιουνίου 2023 και της 24^{ης} Ιανουαρίου 2024.

Σημειώνεται ότι η συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου άρχισε σε συνεδρία της επιτροπής της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου, ωστόσο, λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης

του από την επιτροπή κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο, η συνέχιση της εξέτασής του μετατέθηκε στην επιτροπή της παρούσας βουλευτικής περιόδου.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ).

Η Αρχιπρωτοκολλητής, το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης και τα μέλη της κ. Πανίκος Λεωνίδου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του και να καθοριστούν διαδικασίες και κανόνες έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου:
  - α. να εκδίδει μέτρα προσωρινής προστασίας και προσωρινές διαταγές,
  - β. να τροποποιεί, να αναβάλλει την εφαρμογή ή να τερματίζει μέτρο προσωρινής προστασίας ή προσωρινή διαταγή που έχει εκδώσει,
  - γ. να διατάσσει το μέρος που αιτείται μέτρο προσωρινής προστασίας ή προσωρινή διαταγή να καταβάλει επαρκή εγγύηση,
  - δ. να διατάσσει οποιοδήποτε μέρος να γνωστοποιεί οποιαδήποτε σοβαρή αλλαγή στις περιστάσεις βάσει των οποίων το μέτρο έχει εκδοθεί ή όλες τις περιστάσεις που δυνατόν να σχετίζονται με την έκδοση ή τη διατήρηση προσωρινού μέτρου ή διαταγής από το διαιτητικό δικαστήριο και
  - ε. να επιδικάζει έξοδα και αποζημιώσεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.
2. Οι προϋποθέσεις έκδοσης μέτρου προσωρινής προστασίας και προσωρινής διαταγής.
3. Η ευθύνη του μέρους που αιτείται μέτρο προσωρινής προστασίας ή προσωρινής διαταγής αναφορικά με τα έξοδα και τις ζημιές που ενδεχομένως το μέτρο αυτό να προκαλέσει σε περίπτωση έκδοσής του.
4. Η αναγνώριση και εκτέλεση του μέτρου προσωρινής προστασίας που εκδόθηκε από διαιτητικό δικαστήριο.
5. Η εξουσία του δικαστηρίου να τερματίζει, να αναβάλλει ή να τροποποιεί μέτρο το οποίο εκδόθηκε από διαιτητικό δικαστήριο.
6. Η εξουσία του δικαστηρίου να εκδίδει μέτρα προσωρινής προστασίας αναφορικά με διαιτητικές διαδικασίες, ανεξάρτητα από τη χώρα εκδίκασής τους.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2022, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του υπό εξέταση νομοσχεδίου στη βάση των παρατηρήσεων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, που υποβλήθηκαν στην επιτροπή με επιστολή ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2022.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση του ορισμού του όρου «Δικαστήριο», ώστε να περιληφθεί σε αυτόν το Εμπορικό Δικαστήριο και το Ναυτοδικείο, τα οποία ιδρύθηκαν με προσφάτως ψηφισθείσα από τη Βουλή νομοθεσία.
2. Διόρθωση της αναφοράς στο πρότυπο της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορικού Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών (UNCITRAL), ώστε να διευκρινίζεται ότι πρόκειται περί πρότυπου νόμου και όχι συμφωνίας.
3. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε να παρέχεται η εξουσία στο διαιτητικό δικαστήριο για έκδοση απόφασης για παροχή προσωρινής προστασίας που αφορά ειδικά τη διατήρηση της υπάρχουσας κατάστασης ή την επαναφορά της προγενέστερης κατά τη διάρκεια της εκκρεμότητας της διαφοράς.
4. Προσθήκη πρόνοιας που αφορά τον διορισμό προσωρινού διαιτητή για επίλυση επείγουσας διαφοράς.
5. Τροποποίηση των προνοιών που αφορούν το ειδικό καθεστώς έκδοσης προσωρινής διαταγής, ώστε

η προσωρινή διαταγή να υπόκειται σε εκτέλεση υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ορισμένες επιφυλάξεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του που αφορούν στην αναγνώριση ή εκτέλεση μέτρου προσωρινής προστασίας, σημειώνοντας ότι αυτές χρήζουν επανεξέτασης για σκοπούς διασαφήνισης. Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας όπως υποβάλει σχετικό διευκρινιστικό σημείωμα για τη διαδικασία που προβλέπεται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση μέτρου προσωρινής προστασίας.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2023, επισήμανε ότι οι προτεινόμενοι λόγοι απόρριψης της αναγνώρισης και της εκτέλεσης μέτρου προσωρινής προστασίας σε διαιτητική διαδικασία είναι αντίστοιχοι με αυτούς που ισχύουν σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου. Περαιτέρω, η ίδια επισήμανε ότι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν στην αναγνώριση και εκτέλεση μέτρου προσωρινής προστασίας, αλλά και οι πρόνοιες που αφορούν στους λόγους απόρριψης αναγνώρισης και εκτέλεσής του αποτελούν πολύ ουσιαστικές διατάξεις του νομοσχεδίου, καθότι ρυθμίζουν κατά τρόπο ειδικό και σαφή ότι τα όσα ισχύουν σε σχέση με την εγγραφή τελικής δικαστικής απόφασης, τηρουμένων των αναλογιών, ισχύουν και σε σχέση με την εγγραφή ενδιάμεσης διαιτητικής απόφασης που αναφέρεται στην παροχή προσωρινής προστασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 17. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 5, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι οκτώ. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι οκτώ. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα πιλοφορείται «Οι περί του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Μηχανικού/Κυβερνήτη Σκάφους (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 17 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του και να καθοριστούν οι διαδικασίες και οι κανόνες έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Μηχανικού/Κυβερνήτη Σκάφους (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Φωτεινή Τσιρίδου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2024.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Κυβερνήτη/Μηχανικού Σκάφους στο Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, ώστε ο τίτλος της να αναφέρεται στο εξής ως «Θέση Μηχανικού/Κυβερνήτη Σκάφους».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ο νέος τίτλος θα συνάδει με τον τίτλο της θέσης η οποία προβλέπεται στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2023 και ειδικότερα στο παράρτημά του με τις μισθολογικές θέσεις. Περαιτέρω, με την εν λόγω τροποποίηση θα επέλθει και σχετική αναδιάταξη των καθηκόντων/ευθυνών και των απαιτούμενων προσόντων για τη θέση. Τέλος, η πιο πάνω τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση της εν λόγω θέσης από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 17 κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Ταμείου Θήρας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού Α' και Ανώτερου Θηροφύλακα Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 18 θέματος είναι η θέσπιση σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)], Λειτουργού Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α11(ii)] και Ανώτερου Θηροφύλακα Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α10(i)], στο Ταμείο Θήρας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Θήρας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού Α' και Ανώτερου Θηροφύλακα Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2024.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 12 του περί Ταμείου Θήρας Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)], Λειτουργού Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α11(ii)], και Ανώτερου Θηροφύλακα Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α10(i)], στο Ταμείο Θήρας (εφεξής καλούμενο «Ταμείο»).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών για τη δημιουργία των τριών (3) νέων θέσεων, συμπεριλήφθηκαν σχετικές πρόνοιες τόσο στον προϋπολογισμό του Ταμείου για το έτος 2023 όσο και στον προϋπολογισμό αυτού για το έτος 2024 στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Σημειώνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 18 κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα πιλοφορείται «Οι περί της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέση Ανώτερου Οικονομέτρη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 19 θέματος είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Ανώτερου Οικονομέτρη, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)], στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέση Ανώτερου Οικονομέτρη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρίδης

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδιο υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2024.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Ανώτερου Οικονομέτρη, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)], στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η θέσπιση του σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση αποσκοπεί στην υλοποίηση πρόνοιας που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2021, στην οποία προβλέπεται η δημιουργία μίας νέας μεμονωμένης θέσης Ανώτερου Οικονομέτρη.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, η δημιουργία της πιο πάνω θέσης αποσκοπεί στην αξιολόγηση οικονομικών και οικονομετρικών μελετών που υποβάλλονται στην ΕΠΑ, καθήκον το οποίο μέχρι τη δημιουργία της πιο πάνω θέσης διεκπεραιωνόταν υπό το εργασιακό καθεστώς της μίσθωσης υπηρεσιών.

Συναφώς, στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας περιλήφθηκαν τα καθήκοντα και οι ευθύνες, καθώς και τα προσόντα που αντιστοιχούν σε θέσεις του ίδιου επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τα οποία διασφαλίζουν ότι ο κάτοχος της θέσης θα δύναται να ανταποκριθεί στις αυξημένες ευθύνες που αυτή συνεπάγεται. Ειδικότερα, στα απαιτούμενα προσόντα περιλήφθηκε, πέρα από το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν στα οικονομικά ή/και στην οικονομετρία, και η οκταετής σχετική πείρα, καθώς και η απαίτηση για κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου στην οικονομετρία.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού σε συνεδρία της, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2022, στην οποία αρχικά εκφράστηκαν διαφωνίες από την Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ). Ειδικότερα, εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ διαφώνησαν αφενός με τη μη ένταξη της υπό συζήτηση θέσης στην ήδη υπάρχουσα επιστημονική δομή των λειτουργιών της ΕΠΑ και αφετέρου με τη συμπερίληψη στο σχέδιο υπηρεσίας της απαίτησης για κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου στην οικονομετρία, καθότι για τις θέσεις στην Κλίμακα Α13 δεν απαιτείται η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων, όπου η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου θεωρείται πλεονέκτημα και όχι απαιτούμενο προσόν.

Σε μεταγενέστερο χρόνο και κατόπιν παραπομπής του ζητήματος προς συζήτηση ενώπιον της ολομέλειας της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού σε συνεδρία της, ημερομηνίας 21^{ης} Δεκεμβρίου 2022, η ΠΑΣΥΔΥ επιφυλάχθηκε να στείλει την τελική της θέση γραπτώς. Συναφώς, ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ με επιστολή του, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2023, ενημέρωσε τον πρόεδρο της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού ότι υιοθετεί κατ' εξαίρεση το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι η πρακτική αυτή δεν θα αποτελέσει προηγούμενο σε ανάλογες περιπτώσεις και ότι ο κάτοχος της θέσης θα εργάζεται μεμονωμένα και σε απευθείας συνεννόηση με τον διευθυντή της ΕΠΑ.

Επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 19 κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Θέση Βοηθού Εξεταστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 20 θέματος είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Εξεταστή, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού [συνδυασμένες Κλίμακες Α2, Α5, Α7(ii)], στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Θέση Βοηθού Εξεταστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Φωτεινή Τσιρίδου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2024.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Εξεταστή, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού [συνδυασμένες Κλίμακες Α2, Α5, Α7(ii)], στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Εξεταστή κρίθηκε σκόπιμη, ώστε στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του να διευκρινιστεί ότι στα απαιτούμενα προσόντα του κατόχου της εν λόγω θέσης απαιτείται η επιτυχία του στο τρίτο επίπεδο εξέτασης στη Λογιστική ή στην Ανώτερη Εξέταση στη Λογιστική (Higher) του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου ή σε οποιαδήποτε άλλη εξέταση ήθελε εγκριθεί ως ισότιμη από τον Υπουργό Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

Σε περίπτωση έγκρισης των κανονισμών, ο τίτλος τους θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρονται ως «Οι

περί του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Θέση Βοηθού Εξεταστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2024».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 20 κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα τιλοφορείται «Οι περί του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 21 θέματος είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γεωλογικού Λειτουργού στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12), ώστε οι πρόνοιές του να εκσυγχρονιστούν και να ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρίδης

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2024.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γεωλογικού Λειτουργού στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12), ώστε οι πρόνοιές του να συνάδουν με τη γενικότερη πολιτική που εφαρμόζεται σε σχέδια υπηρεσίας αντίστοιχων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα για σκοπούς ομοιομορφίας και ίσης μεταχείρισης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, οι τροποποιήσεις που επήλθαν στο σχέδιο υπηρεσίας συνίστανται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στη διεύρυνση του αριθμού των θεμάτων των πανεπιστημιακών διπλωμάτων ή τίτλων ή ισότιμων προσόντων από τα οποία πρέπει τουλάχιστον να κατέχει ένα ή συνδυασμό αυτών ο υποψήφιος για την εν λόγω θέση.
2. Στη διεύρυνση του αριθμού των ξένων γλωσσών που απαιτούνται για τη θέση, ώστε, πέραν της πολύ καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας, να προβλέπεται διαζευκτικά η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας, οι οποίες αποτελούν τις γλώσσες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3. Στην κατάργηση της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία αποτελεί πλεονέκτημα η κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου, με βάση τη νέα πολιτική που εφαρμόζεται λόγω της μεταρρύθμισης στη δημόσια υπηρεσία.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 21 κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2024».

Τον σκοπό, παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Συνδυασμένες Κλίμακες Α9-11-12), καθώς και για τη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Συνδυασμένες Κλίμακες Α8-10-11), στην Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε να εκσυγχρονιστούν τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας και να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2024»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος
Φωτεινή Τσιρίδου
Νίκος Γεωργίου
Άριστος Δαμιανού
Ανδρέας Πασιουρτίδης

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Πανίκος Λεωνίδου
Σωτήρης Ιωάννου
Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31^η Ιανουαρίου 2024.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Συνδυασμένες Κλίμακες Α9-11-12), καθώς και για τη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού (Συνδυασμένες Κλίμακες Α8-10-11), στην Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε να εκσυγχρονιστούν τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας και να διασφαλιστεί η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών κρίθηκε σκόπιμη στο πλαίσιο σχετικής αναπροσαρμογής των μισθοδοτικών κλιμάκων σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αναδιαρθρώσεως του Κρατικού Μισθολογίου (Ενσωμάτωση Γενικών Αυξήσεων και του Τιμαριθμικού Επιδόματος και Ρύθμιση Άλλων Συναφών Θεμάτων) Νόμου. Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαία η αναδιτύπωση του προσόντος του λογιστή, καθώς και ο επανακαθορισμός του προσόντος του αναλογιστή, ώστε να περιληφθούν σε αυτό τόσο το επίπεδο του «Συνδεδεμένου» (Associate) όσο και το επίπεδο του «Εταίρου» (Fellow) για σκοπούς διεύρυνσης του κύκλου των υποψηφίων για τη θέση, δεδομένου του περιορισμένου αριθμού αναλογιστών στο επίπεδο «Εταίρου» (Fellow) στη Δημοκρατία. Τέλος, με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας για την εν λόγω θέση σκοπεύεται η απάλειψη του πλεονεκτήματος της διετούς πείρας για σκοπούς ευθυγράμμισης με τη νέα πολιτική που ακολουθείται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης, καθώς και η συμπερίληψη σημείωσης στη βάση της οποίας ο καθορισμός των προσόντων θα γίνεται κατά τη δημοσίευση της θέσης, ώστε ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας τη δεδομένη χρονική στιγμή να προσλαμβάνεται στη θέση είτε λογιστής είτε αναλογιστής.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και ειδικότερα η μισθοδοτική αναπροσαρμογή αυτού συνάδει με σχετική πρόνοια που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2023, δεδομένου ότι η κλίμακα της θέσης αναβαθμίστηκε από τις Συνδυασμένες Κλίμακες Α4 και Α7(ii) στις Συνδυασμένες Κλίμακες Α8-Α10-Α11 με συμπληρωματικό προϋπολογισμό το 2009. Περαιτέρω, με την τροποποίηση του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας επιχειρείται η διαμόρφωση των καθηκόντων και ευθυνών για την εν λόγω θέση, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται πληρέστερα στις νέες ανάγκες και δεδομένα της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, καθώς και η αναβάθμιση των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων λόγω της αναβάθμισης της κλίμακας της εν λόγω θέσης. Τέλος, κρίθηκε αναγκαία η διεύρυνση των απαιτούμενων προσόντων γλωσσομάθειας για την εν λόγω θέση, ώστε να γίνεται αποδεκτή διαζευκτικά εκτός από την πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας και η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας για σκοπούς συμμόρφωσης με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 65.428, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2007.

Σημειώνεται ότι τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες.

Προχωρούμε λοιπόν αμέσως στην έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι επτά. Υπέρ είκοσι επτά, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα στην ημερήσια διάταξη αποσύρεται.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2024 Νόμος του 2024. (Αρ. Φακ. 23.01.065.039-2024).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
2. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη συνεργασία κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων εκκένωσης στο πλαίσιο κατάστασης κρίσεως από την περιοχή της Μέσης Ανατολής μέσω της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2024. (Αρ. Φακ. 23.01.065.040-2024).	Υπουργό Εξωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024. (Αρ. Φακ. 23.01.065.041-2024).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
4. Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024. (Αρ. Φακ. 23.01.065.042-2024).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

5.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2024 Νόμος του 2024. (Αρ. Φακ. 23.01.065.043-2024).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
6.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2024. (Αρ. Φακ. 23.03.061.013-2024).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024.
(Αρ. Φακ. 23.02.065.008-2024).
2. Ο περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024.
(Αρ. Φακ. 23.02.065.009-2024).

Κατάθεση από

Σταύρο Παπαδούρη και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Αννίτα Δημητρίου, Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, θέλω να ενημερώσω την ολομέλεια για κάτι το οποίο θεωρώ ότι είναι συναπόφασή μας, για να μην υπάρχουν και μεταξύ ημών και συναδέλφων παρεξηγήσεις. Εδώ και δύο χρόνια έχουμε ψηφίσει τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ασκούμε κριτική στην εκτελεστική εξουσία ότι οι εφαρμοστικές πρόνοιες ακόμα δεν έχουν έρθει. Δεν πρόκειται η επιτροπή Εσωτερικών -προς κάθε αποδέκτη αυτό που θα πω- να συζητήσει εκλογικούς νόμους τρεις μήνες πριν από εκλογές. Είναι θέμα σεβασμού στη δημοκρατική διαδικασία, αν και εφόσον ξεκινήσουν συζητήσεις, να γνωρίζουν οι εγγράψαντες, οι προτείνοντες ότι θα αφορούν οποιοσδήποτε μεταγενέστερες εκλογικές διαδικασίες. Το λέω, διότι σήμερα έχουμε ενώπιόν μας μια ανάλογη πρόταση. Συνταγματικό δικαίωμα των συναδέλφων, πλην όμως δεν πρόκειται η επιτροπή Εσωτερικών να ανοίξει θέματα εκλογικής διαδικασίας αυτή την προχωρημένη στιγμή πριν από τις επικείμενες εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Ναι, ελάτε, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εγώ θα συμφωνήσω απόλυτα με τον συνάδελφο, καθότι αυτή η τακτική, η πρακτική ισχύει για πολλά χρόνια. Νομίζω να σεβαστούν οι συνάδελφοι αυτή τη διαδικασία και να σεβαστούμε και την άποψη του προέδρου της επιτροπής, γιατί έχουμε και άλλα πάρα πολύ σοβαρά θέματα, τα οποία πρέπει να συζητήσουμε, κυρία Πρόεδρε, στην επιτροπή και προηγούνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Εξαρτάται βέβαια πάντοτε και από το περιεχόμενο, που αυτό, αντιλαμβάνομαι, θα το κρίνει και εν τη ουσία του η επιτροπή.

Έτσι, κύριε πρόεδρε της επιτροπής; Ωραία!

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ σε μία επιστολή που έλαβα από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024, στην οποία αναφέρεται σε πρόταση νόμου του κ. Παπαδούρη που κατατέθηκε σε συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής στις 16 Σεπτεμβρίου 2021 με τίτλο «Ο περί της Παροχής Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021». Η εν λόγω πρόταση νόμου η αλήθεια είναι ότι παραπέμφθηκε προς εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και με την επιστολή του ο κ. Δημητρίου, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξέταση της πρότασης νόμου δεν έχει αρχίσει, δεν άρχισε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών

και Προϋπολογισμού, εισηγείται την παραπομπή της προς εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μαζί με άλλη πρόταση νόμου, η οποία υπάρχει, ούτως ώστε να εξεταστούν μαζί και οι δύο προτάσεις νόμου.

Σωστά, κύριε Δημητρίου;

Οπόταν, σύμφωνα με τον Κανονισμό 40Α(12), θέτω το αίτημα του κ. Δημητρίου προς έγκριση από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Απολογούμαι.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ήδη άρχισε η συζήτηση στην επιτροπή Θεσμών και είδαμε και την πρόταση νόμου του κ. Παπαδούρη και της κ. Ατταλίδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προηγουμένως είχα ενημέρωση από τις υπηρεσίες ότι έπρεπε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να μεταφερθεί και αυτό γίνεται τώρα με βάση τον κανονισμό. Άρα, αντιλαμβάνομαι, αφού ξεκίνησε κιόλας, δεν υπάρχει ένσταση και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Προφανώς, κυρία Πρόεδρε, η επιστολή αφορούσε το τυπικό της μεταφοράς της πρότασης νόμου του κ. Παπαδούρη στην επιτροπή Θεσμών, για να συζητηθούν ταυτόχρονα και παράλληλα οι δύο προτάσεις νόμου, και αντιλαμβάνομαι ότι, βλέποντας και τη σημερινή κατάθεση, έρχεται και μία τρίτη δική σας πρόταση νόμου, που θα ενταχθεί και αυτή στη συζήτηση και θα συζητάμε επί των τριών προτάσεων νόμου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, έχω ζητήσει τον λόγο για τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ελάτε, απολογούμαι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με όλο τον σεβασμό, κυρία Πρόεδρε, εδώ απουσιάζει η πρόεδρος της επιτροπής και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε μιλήσει με την πρόεδρο της επιτροπής, οφείλω να πω. Ο κ. Δημητρίου ήδη με έχει διαβεβαιώσει και έχω και εγώ η ίδια ενημέρωση προσωπικά...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Επειδή δεν έγινε αναφορά, όφειλα καθηκόντως να το πράξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά το έχετε αναφέρει.

Βεβαίως, είναι με τη δική της έγκριση και ήδη -λέχθηκε από την κ. Χαραλαμπίδου- ξεκίνησε και η συζήτηση. Είναι το διαδικαστικό μετά από την επιστολή του προέδρου της επιτροπής. Όφειλα να το θέσω στην ολομέλεια. Ευχαριστώ που δεν υπάρχει κάποια ένσταση.

Έχετε ένσταση, κυρία Παπαδούρη; Ελάτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Αν είναι δυνατό να έχω ένσταση για τη δική μας ενέργεια, Πρόεδρε!

Όχι, να πω ότι όντως απλά ακολουθούμε την τυπική διαδικασία και, για να μη δημιουργήσουμε και λάθος προηγούμενο, σωστά τέθηκε από τον κ. Δημητρίου. Να πω ότι φρόντισα πριν από τη συνεδρία τη συγκεκριμένη ημέρα της επιτροπής Θεσμών να ενημερώσω τόσο τον κ. Δημητρίου, αφού πήρα πρώτα την

έγκριση από την πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, την κ. Ερωτοκρίτου. Άρα, κρίνω ότι διαδικαστικά έγιναν τα πράγματα όπως πρέπει να γίνουν και σωστά το θέτετε σήμερα, για να περάσει και επίσημα.

Μία απορία, Πρόεδρε, γιατί έχει αναφέρει κάτι ο κ. Δαμιανού πριν και θα ήθελα να το καταλάβω. Η αναφορά του έχει οτιδήποτε να κάνει με τη δική μας κατάθεση για τον περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμο; Επειδή αναφέρθηκε για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης για θέματα εκλογών ή, αν έχει και κάτι για το θέμα των ευρωεκλογών, προσπαθώ να το καταλάβω, γιατί τέθηκε ότι δεν θα συζητηθεί κάτι τρεις μήνες πριν από τις εκλογές. Να θυμίσω ότι σήμερα είμαστε Φεβρουάριο, οι εκλογές είναι τον Ιούνιο. Απλά, δεν το κατάλαβα. Θα ήθελα να επεξηγηθεί, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Οποιοδήποτε εκλογικοί νόμοι δεν αλλοιώνονται, δεν διαφοροποιούνται, δεν τροποποιούνται μερικούς μήνες πριν από τις εκλογές. Και, επειδή η πρόταση -δεν ήθελα να μπω στην ουσία- αφορά την αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους, πέραν του ότι ταπεινά λέω ως νομικός ότι υπάρχει και θέμα συνταγματικό, διότι δεν είναι δουλειά της Βουλής να επιβάλει την αυτόματη εγγραφή, να υπενθυμίσω ότι στο παρελθόν είχαμε κάνει ανάλογα διαβήματα και προσκρούσαμε σε άρνηση της τότε εκτελεστικής εξουσίας.

Επομένως, σέβομαι το δικαίωμα των συναδέλφων, είναι απόλυτο δικαίωμα, αλλά δεν πρόκειται αυτή τη στιγμή να συζητήσουμε ζητήματα που αφορούν τις επικείμενες εκλογές. Αυτό έχω πει. Είτε είναι δημοτικές είτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί για το μέλλον.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να πω ότι υπάρχει και ανάλογη άλλη πρόταση άλλου συναδέλφου για το δέκατο έβδομο έτος ηλικίας. Θα συζητηθεί αλλά με φόντο τις εκλογές του 2028, όχι για τις επικείμενες εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Κύριε Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επειδή ανοίχθηκε η συζήτηση, στη δική μας αντίληψη, κυρία Πρόεδρε, είναι πως κάθε αλλαγή εκλογικού νόμου που δεν αφορά τη μεθεπόμενη εκλογική αναμέτρηση νοθεύει τη δημοκρατία μας. Και αυτό θα πρέπει να το προσέξουμε πάρα πολύ και θεωρώ πως, αν δεν έχει να κάνει με διαδικαστικά ζητήματα, δεν ξέρω αν πρέπει να νομοθετήσουμε και γι' αυτό, αλλά θα πρέπει να είναι κοινή η θέση όλων ότι οποιαδήποτε αλλαγή -και το κάναμε στο παρελθόν, είτε αφορούσε εκλογικό μέτρο είτε αφορούσε άλλες αλλαγές- θα πρέπει να αφορά όχι την αμέσως επόμενη εκλογική αναμέτρηση αλλά τη μεθεπόμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Και πάντοτε αφήνουμε απλά ένα μικρό παραθυράκι. Εξαρτάται, όπως είπε και ο κ. Δημητρίου, μπορεί να είναι ένα θέμα διαδικαστικό που θα είναι κοινή συναινέσει. Αυτό θα το κρίνουμε αναλόγως.

Σας ευχαριστώ πολύ, συνάδελφοι.

Ναι, κύριε Παπαδούρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κάτι τελευταίο. Τόση ώρα περιμέναμε υπομονετικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Παπαδούρη. Να δώσουμε στον συνάδελφο που περίμενε υπομονετικά τόση ώρα!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Κατανοητό το τι έχει ειπωθεί, Πρόεδρε. Η εισήγησή μας όμως, επειδή δεν ξέρω αν έχει διαβαστεί το περιεχόμενο της πρότασης αυτής, καλό θα ήταν η ίδια η επιτροπή να ξεκινήσει τη συζήτηση και, αν κρίνει ότι όντως ισχύουν αυτά που έχουν αναφερθεί, θα παγοποιηθεί η πρόταση και θα συζητηθεί μετά τις εκλογές, αλλά θα ήθελα να έχουμε την απόφαση της επιτροπής γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το συζητήσετε στην επιτροπή.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.305 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Γεωργίου, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως κ. Μάριο Χαρτσιώτη

«Η βία στα γήπεδα καταπολεμείται μέσα από την πιστή εφαρμογή του νόμου, με την καταστολή κάθε έκνομης δραστηριότητας από τις αστυνομικές αρχές, τη σύλληψη των δραστών και την προσαγωγή των υπαίτιων ενώπιον της δικαιοσύνης.

Στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου καλείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, ως η αρμόδια αρχή, να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσες συλλήψεις έγιναν από την Αστυνομία τα τελευταία πέντε χρόνια που αφορούν αδικήματα κατά παράβαση του περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους Νόμου;
2. Πόσες ποινικές υποθέσεις οδηγήθηκαν ενώπιον των δικαστηρίων τα τελευταία πέντε χρόνια και ποιες από αυτές αποτελούν καταδίκες; Πόσα διατάγματα αποκλεισμού φιλάθλων εκδόθηκαν στους αθλητικούς χώρους από τα επαρχιακά δικαστήρια;
3. Πόσοι αθλητικοί αγώνες χαρακτηρίστηκαν ως “υψηλού κινδύνου” τα τελευταία πέντε χρόνια και ποιο είναι το κόστος αστυνόμευσής τους για τον φορολογούμενο πολίτη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.306 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Γεωργίου, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γιάννη Παναγιώτου

«Στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών στις 23 Νοεμβρίου 2023 συζητήθηκε το θέμα της δημιουργίας των δομών για ανήλικους μετανάστες. Ζητήθηκε ενημέρωση και διευκρινίσεις από τους αρμόδιους φορείς. Εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας δεσμεύτηκαν για στενότερη συνεργασία και έγκαιρη ενημέρωση των τοπικών αρχών. Έκτοτε παρατηρείται από πλευράς υπουργείου σιγή ιχθύος, αλλά και εκφράζονται παράπονα των τοπικών αρχών ότι το θέμα παρέμεινε στάσιμο χωρίς καμία εξέλιξη.

Καλείται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως η αρμόδια αρχή, να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Από τις 23 Νοεμβρίου 2023, που πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, σε ποιες ενέργειες προέβη το υφυπουργείο για το συγκεκριμένο θέμα;
2. Ποια συνεννόηση έγινε μεταξύ του υφυπουργείου με τα αρμόδια τμήματα του Κτηματολογίου και της Πολεοδομίας;
3. Καθορίστηκαν οι περιοχές που θα φιλοξενήσουν τις δομές ανήλικων μεταναστών; Λήφθηκαν υπόψη οι αντιδράσεις των δήμων και κοινοτήτων; Υπάρχει αλλαγή των περιοχών που επιλέχθηκαν από πλευράς κυβέρνησης;
4. Ποια ενημέρωση και επικοινωνία πραγματοποιήθηκε με τους δήμους και τις κοινότητες που αντιδρούν στη φιλοξενία αυτών των δομών;
5. Πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την Επιτροπή Προστασίας του Παιδιού για κοινό συντονισμό και δράση;
6. Εάν οι ανωτέρω συναντήσεις δεν πραγματοποιήθηκαν, πότε προγραμματίζει να το πράξει το υφυπουργείο και γιατί δεν το έπραξε μέχρι σήμερα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.307 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Παύλου Μυλωνά, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνο Ιωάννου

«Παρακαλείται ο Υπουργός Εσωτερικών, ως η αρμόδια αρχή, όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τυχόν στατιστικά στοιχεία για μικτούς γάμους Κυπρίων πολιτών με Τούρκους εποίκους, αλλά και με πρόσωπα προερχόμενα από τρίτες χώρες στα κατεχόμενα εδάφη της Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.308 της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίας Νικολάου, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργο Παπαναστασίου

«Όπως έχουμε ενημερωθεί ύστερα από απαντητική επιστολή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) προς τους κατοίκους της οδού Βοκολίδας στα Πάνω Πολεμίδια Λεμεσού, ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2021, δόθηκε γραπτή διαβεβαίωση από την ΑΗΚ σύμφωνα με την οποία περί το έτος 2023 θα αποξηλώνονταν οι ηλεκτρικοί πυλώνες που γειτνιάζουν με κατοικίες. Βαδίζουμε ήδη στο 2024 και δεν φαίνεται να έχει ξεκινήσει οποιαδήποτε διαδικασία αποξήλωσής τους. Υπενθυμίζεται δε ότι οι γειτνιάζουσες κατοικίες είχαν ανεγερθεί από τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ) για στέγαση νεαρών οικογενειών.

Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως η αρμόδια αρχή, μας ενημερώσει αν έχει αναθεωρήσει τα έργα αποξήλωσης και, αν όχι, όπως μας ενημερώσει για το πότε αυτά προγραμματίζονται και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.309 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κάρουλλα, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνο Ιωάννου

«Παρακαλούμε όπως ο Υπουργός Εσωτερικών, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσες τουρκοκυπριακές κατοικίες στις ελεύθερες περιοχές είναι χαρακτηρισμένες ως εξοχικές;
2. Με ποια κριτήρια και διαδικασίες αυτές παραχωρούνται ως εξοχικές;
3. Είναι ακόμα σε ισχύ η πολιτική χαρακτηρισμού κατοικιών ως εξοχικών;
4. Ποια η θέση του υπουργείου για χρήση όλων των κατοικιών αυτών ως πρώτων κατοικιών κατόπιν στατικού ελέγχου;
5. Ποια η θέση του υπουργείου για τη διαμόρφωση ειδικού σχεδίου επιδιόρθωσης και χρήσης τους ως πρώτων κατοικιών;
6. Πόσες τουρκοκυπριακές κατοικίες, σε ποιους και πότε αυτές παραχωρήθηκαν ως εξοχικές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.310 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κάρουλλα, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2024, προς την Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνά Μιχαηλίδου

«Παρακαλώ όπως η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην καταβολή προς τους συνδέσμους γονέων της χορηγίας για τα προαιρετικά ολοήμερα σχολεία μέσω των σχολικών εφοριών, δημιουργώντας έτσι προβλήματα λειτουργικότητας.

Γιατί παρατηρείται αυτή η καθυστέρηση και πώς μπορούν οι χορηγίες αυτές να καταβάλλονται έγκαιρα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.311 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κάρουλλα, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2024, προς την Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνά Μιχαηλίδου

«Παρακαλώ όπως η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Με ποια κριτήρια καθορίζεται το ποσό της χορηγίας ύψους €321 ανά παιδί για το κόστος συμμετοχής σε προαιρετικό ολοήμερο σχολείο;
2. Πώς το ποσό αυτό καθορίζεται στη βάση των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών;
3. Πώς το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα αυτά;
4. Στη βάση ποιων εισοδηματικών ή άλλων κριτηρίων σχεδιάζει να αυξήσει το ποσό αυτό, ως κίνητρο για τη συμμετοχή περισσότερων παιδιών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.312 των βουλευτών κ. Χρίστου Χρίστου, Λίνου Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας, αντίστοιχα, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργο Παπαναστασίου

«Καλούμε τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως την αρμόδια αρχή, όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με αναλυτική κατάσταση ανά έτος για το συνολικό ποσό που οφείλει το ψευδοκράτος στην Κυπριακή Δημοκρατία για την παραχώρηση ηλεκτρικού ρεύματος στα κατεχόμενα μέχρι και σήμερα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.313 της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2024, προς την Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Μαρία Παναγιώτου

«Με αφορμή τις κλιματικές πολιτικές στην Κύπρο βάσει της νέας δέσμης ευρωπαϊκών νομοθετημάτων "Fit for 55", που στόχο έχουν τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) κατά 55% έως το 2030, παρακαλώ όπως η Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια περαιτέρω μέτρα έχουν ληφθεί για την αύξηση της απαίτησης για μείωση των εγκαταστάσεων που εντάσσονται στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) από 43% σε 61%;
2. Ποια περαιτέρω μέτρα έχουν ληφθεί για την αύξηση της απαίτησης για μείωση των τομέων που δεν εντάσσονται στο ΣΕΔΕ από 24%, που αντιστοιχεί στην Κύπρο, σε 32% έως το 2030;
3. Ποια μέτρα έχουν ληφθεί για την αύξηση του ετήσιου ρυθμού μείωσης εκπομπών (linear reduction factor) από 2,2% σε 4,3% από το 2024 μετά τη μείωση του συνολικού ανώτατου ορίου εκπομπών (one-off cap reduction);
4. Έχει επιτευχθεί ή βρίσκεται σε τροχιά επίτευξης η υποχρέωση για μείωση κατά 25% για το 2024 των μέχρι πρότινος δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών για τον τομέα των αερομεταφορών;
5. Έχουν συμπεριληφθεί ή βρίσκονται σε διαδικασία συμπερίληψης στο ΣΕΔΕ οι εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές κατά 40% όπως απαιτείται για το 2024;
6. Υπάρχει σχεδιασμός για δημιουργία Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, όπως απορρέει από τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις του νέου νομοθετικού πακέτου "Fit for 55" και προκύπτει από το Προσχέδιο Επικαιροποίησης Ενοποιημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα 2023, για δίκαιη ενεργειακή μετάβαση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.314 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Σωτήρη Ιωάννου, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Μάριο Χαρτσιώτη

«Παρακαλείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ως η αρμόδια αρχή, όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει σχεδιασμός για ανέγερση νέου ή ανακαίνιση του υφιστάμενου κεντρικού πυροσβεστικού σταθμού Λάρνακας, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της πόλης και επαρχίας.

Ο συγκεκριμένος σταθμός κατασκευάστηκε το 1958 και ως εκ τούτου χρήζει εκσυγχρονισμού, για να ανταποκρίνεται πλήρως στις σημερινές απαιτήσεις.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία, η στίξη και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Μάριου Χαρτσιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.055, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι στην βάση του άρθρου 42^Α του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, Ν.94(Ι)/2001, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προωθεί την δημιουργία Σχολής Επιμόρφωσης Οδηγών, η οποία αποσκοπεί στην παροχή ευκαιριών σε παραβάτες οδηγούς να αναπτύξουν θετική οδική στάση και συμπεριφορά, κατά τη διακίνησή τους στο οδικό δίκτυο.

2. Ειδικότερα, στις εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων της Σχολής Επιμόρφωσης Οδηγών, θα μπορούν να συμμετέχουν παραβάτες οδηγοί οι οποίοι παραπέμπονται από το Δικαστήριο για επανεκπαίδευση στο πλαίσιο εκτέλεσης της ποινής τους, καθώς και εθελοντές παραβάτες οδηγοί για εκπαίδευση, με σκοπό την διαγραφή αριθμού βαθμών ποινής. Η Σχολή Επιμόρφωσης Οδηγών σε πρώτη φάση, θα γίνει στην Λευκωσία και εάν και εφόσον προκύψει ανάγκη, θα δημιουργηθούν παραρτήματά της και σε άλλες επαρχίες.

3. Πρόσθετα πληροφορείστε ότι εντός του 2024, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θα προχωρήσει με την προκήρυξη προσφοράς για ανάθεση σε ανάδοχο, ο οποίος θα έχει την ευθύνη λειτουργίας της Σχολής Επιμόρφωσης Οδηγών καθώς και την ευθύνη πρόσληψης προσοντούχου διδακτικού προσωπικού. Τα έγγραφα του διαγωνισμού έχουν ολοκληρωθεί και βρίσκονται για έλεγχο στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2023 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.095, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από σχετική πληροφόρηση που είχαμε από την αρμόδια τοπική αρχή:

2. Ο υπό αναφορά δρόμος είναι εγγεγραμμένος δημόσιος αγροτικός δρόμος. Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική, δεν προωθείται η ασφαλιτόστρωση αγροτικών δρόμων, αλλά γίνονται εργασίες συντήρησης της επιφάνειας του δρόμου. Εντούτοις, ο δήμος Αραδίππου, για σκοπούς διευκόλυνσης των δημοτών, προχώρησε πριν από μερικά χρόνια σε ασφαλιτόστρωση του δρόμου και εκεί και όπου κρίνεται αναγκαίο προβαίνει σε επιδιορθώσεις συγκεκριμένων σημείων του δρόμου.
3. Επισημαίνεται ότι η επιδιόρθωση του δρόμου σε όλη του την έκταση δεν περιλαμβάνεται στον άμεσο προγραμματισμό του δήμου Αραδίππου, αφού ο δρόμος θα κατασκευαστεί μελλοντικά από τους ιδιοκτήτες των τεμαχίων, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους που θα τεθούν στις εκδοθείσες άδειες για σκοπούς ανάπτυξης των τεμαχίων τους.
4. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2024 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Παπαναστασίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.196, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην ερώτησή σας και σας πληροφορώ ότι το άρθρο 4 της Οδηγίας 2022/2464/ΕΕ τροποποιεί τον “Κανονισμό 537/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής”, η εφαρμογή του οποίου και η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο τυχόν σχετικών διατάξεων δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αλλά στις αρμοδιότητες της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας του Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕΠ).»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2023 του Υπουργού Υγείας κ. Μιχάλη Δαμιανού στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.198, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η απάντηση από αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Υγείας, δηλαδή τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, είναι η ακόλουθη:

- (i) Οι πειραματικές θεραπείες αναφορικά με φαρμακευτικά προϊόντα (φ/π) στην Κύπρο ρυθμίζονται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 536/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 για τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων που προορίζονται για τον άνθρωπο και για την κατάργηση της Οδηγίας 2001/20/ΕΚ.
  - (ii) Ο υπό αναφορά Κανονισμός παρέχει το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις διαδικασίες για τη διεξαγωγή κλινικών δοκιμών για φ/π για ανθρώπινη χρήση ειδικότερα, για τη διερεύνηση νέων φ/π όσον αφορά στην ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα σε συγκεκριμένες ενδείξεις ή υφιστάμενα φ/π για νέες ενδείξεις. Ο Κανονισμός παρέχει προστασία στους συμμετέχοντες ασθενείς στις δοκιμές, με απώτερο στόχο η ευζωία και η ασφάλειά τους να υπερέρχουν των όποιων ζητούμενων από το πρωτόκολλο της δοκιμής. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η θεμελιώδης αρχή της ελεύθερης παροχής εν επιγνώσει συναίνεσης μετά από ενημέρωση για κάθε συμμετέχοντα η οποία δύναται να αποσυρθεί ανά πάσα στιγμή χωρίς οποιαδήποτε επίπτωση.
  - (iii) Η κατάθεση αίτησης για κλινικές δοκιμές πραγματοποιείται από τις βιομηχανίες παραγωγής φ/π ή από ακαδημαϊκούς ερευνητές μέσω μίας ηλεκτρονικής πανευρωπαϊκής πύλης που δημιουργήθηκε δυνάμει του υπό αναφορά Κανονισμού. Η χρηματοδότηση των δοκιμών γίνεται από τις οντότητες που καταθέτουν τις σχετικές αιτήσεις.
  - (iv) Η επιστημονική αξιολόγηση των κλινικών δοκιμών στην Κύπρο γίνεται από το Συμβούλιο Φαρμάκων δυνάμει του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμων του 2001 έως 2023 και η δεοντολογική αξιολόγηση από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου. Για να είναι σε θέση να διεξαχθεί μία κλινική δοκιμή, πρέπει να υπάρχει η συναίνεση αμοτέρων των Σωμάτων.
  - (v) Στο παρόν στάδιο διεξάγεται μικρός αριθμός κλινικών δοκιμών στην Κύπρο, κυρίως στον τομέα της ογκολογίας και της νευρολογίας. Εκτιμάται ότι στο μεσοπρόθεσμο μέλλον ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί. Οι ασθενείς, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής σε κλινικές δοκιμές και εφόσον το επιθυμούν, δύναται μέσω του ιατρού που διεξάγει την έρευνα, να λάβουν σχετική ενημέρωση/πληροφόρηση και να ενταχθούν στην δοκιμή που τους αφορά. Με αυτόν τον τρόπο συμβάλλουν στην έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων φ/π.
2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι η ως άνω απάντηση δεν είναι επαρκής ή χρήζει περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2024 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Μάριου Χαρτσιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.208, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας παραθέτω για ενημέρωση επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας με αρ. φακέλου 13.12.008, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2024, αυτόδηλου περιεχομένου:

“Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.208 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στις 16/11/2021, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπό την προεδρία της Έντιμης Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κ. Στέφης Δράκου, με θέμα την Υπερρωριακή Απασχόληση, στην οποία συμφωνήθηκε χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του Προγράμματος Υπερρωριών, με ορίζοντα την πλήρη εφαρμογή του μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2022.

3. Κατά την περίοδο των τριών πρώτων μηνών της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος εντοπίστηκαν αδυναμίες και ελλείψεις του προγράμματος, που είχαν ως αποτέλεσμα το πρώτο μηχανογραφημένο αρχείο να σταλεί στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας την Παρασκευή, **18/03/2022**, και το γεγονός αυτό μετέθεσε την πλήρη εφαρμογή του προγράμματος κατά τον μήνα **Ιούλιο 2022**, αφού απαραίτητη προϋπόθεση ήταν και είναι η εξασφάλιση της Γραπτής Έγκρισης του Προγράμματος από την Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας.

4. Σύμφωνα δε με τα όσα ανέφερε η κ. Δόνα Πολυδώρου, Προϊστάμενη της Λογιστικής Μονάδας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Αρχηγείο Αστυνομίας στις 16/02/2022, θα πρέπει για τρεις τουλάχιστον συνεχόμενους μήνες να αποστέλλεται το μηχανογραφημένο αρχείο, παράλληλα με την υφιστάμενη χειρόγραφη διαδικασία και τα αποτελέσματα των δύο διαδικασιών να συμφωνούν μεταξύ τους, γεγονός που θα πρέπει να επιβεβαιωθεί από τα μέλη της Λογιστικής Μονάδας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

5. Το Κεντρικό Λογιστήριο Αστυνομίας σε συνεργασία τόσο με τα Επαρχιακά Γραφεία Επιχειρήσεων όσο και με τα Επαρχιακά Γ.Α.ΔΥ. (Λογιστήρια) μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2022, από τη συνεχιζόμενη χρήση του Προγράμματος Υπερρωριών, διαπίστωσαν 12 σημαντικά προβλήματα/αδυναμίες που αφορούσαν τόσο λειτουργικά όσο και λογιστικά θέματα, τα οποία επηρέαζαν την αξιοπιστία του Προγράμματος.

6. Με τη συνεργασία του Τμήματος Πληροφορικής τα πιο πάνω προβλήματα τέθηκαν ενώπιον της εταιρείας “Net-U Consultants” και, αφού αξιολογήθηκαν, είχε συμφωνηθεί και τροχοδρομηθεί η επίλυσή τους μέχρι το τέλος Αυγούστου 2022.

7. Από τον Σεπτέμβριο του 2022 μέχρι και σήμερα, με το κλείσιμο κάθε μισθολογίου αποστέλλεται στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας μηχανογραφημένο αρχείο το οποίο καταχωρίζεται στο δοκιμαστικό περιβάλλον (Testing), τα αποτελέσματα του οποίου αποστέλλονται στη Λογιστική Μονάδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με σκοπό τη διεξαγωγή των δικών τους ελέγχων ως προς την ορθότητα του προγράμματος,

8. Στην συνέχεια, την Παρασκευή 16/12/2022, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με Αρ. 5761, οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022, (ΚΔΠ476/2022) και οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022, (ΚΔΠ477/2022). Οι εν λόγω Κανονισμοί αφορούσαν την αναβάθμιση των Μισθοδοτικών Κλιμάκων των Αστυφυλάκων και Ειδικών Αστυφυλάκων και είχαν ισχύ από την 01/01/2023. Επιπρόσθετα, αναβάθμισης έτυχαν τα μέλη της Αστυνομίας από τον βαθμό του Λοχία μέχρι και τον βαθμό του Ανώτερου Υπαστυνόμου, η νομοθετική ρύθμιση των οποίων έγινε με την ψήφιση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2023 (Ν.82(II)/2022).

9. Συνεπεία των μισθολογικών αναβαθμίσεων και ανελίξεων των κλιμάκων των μελών της Αστυνομίας μέχρι τον βαθμό του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κρίθηκε απαραίτητο όπως αναβαθμιστούν όλες οι εφαρμογές και τα προγράμματα του Λογιστηρίου στο σύστημα της Αστυνομίας, μεταξύ των οποίων και το πρόγραμμα υπερρωριών, έτσι ώστε να συνάδουν με τα νέα δεδομένα.

10. Ως εκ των πιο πάνω, στις 17/01/2023 και αφού εξασφαλίστηκε η σχετική έγκριση αναγκαιότητας από τον Βοηθό Αρχηγό (Δ&Εκπ.), λήφθηκε απόφαση για προκήρυξη προσφοράς με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με την εταιρεία “Net-U Consultants”, με υπολογιζόμενο κόστος αγοράς και συντήρησης για 2 έτη, το ποσό των €75.325.00. Αφού καταρτίστηκαν οι Τεχνικές Προδιαγραφές, η προκήρυξη της προσφοράς έγινε στις 06/06/2023 και στις 18/07/2023 υπογράφηκε το σχετικό συμβόλαιο με την ανάδοχο εταιρεία. Η παράδοση του έργου έγινε στις αρχές Δεκεμβρίου του 2023.

11. Περαιτέρω, έχει συμφωνηθεί με τον Προϊστάμενο της Λογιστικής Μονάδας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όπως στο μηχανογραφημένο αρχείο που αποστέλλεται στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας περιοριστεί το δείγμα σε δύο μόνο Υπηρεσίες (ΜΜΑΔ και Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας), έτσι ώστε να διευκολυνθεί ο έλεγχος.

12. Για τη διαδικασία δημοσίευσης των καθηκόντων που πληρώνονται σε κάθε μισθολόγιο, έχει επαναρχίσει και ήδη έχουν δημοσιευθεί τα καθήκοντα που πληρώθηκαν με τα μισθολόγια Δεκεμβρίου, Νοεμβρίου, Οκτωβρίου και Σεπτεμβρίου του 2023 και θα ακολουθήσουν και τα υπόλοιπα για όλο το 2023.

13. Όσον αφορά την αναφορά για απλήρωτα υπερωριακά καθήκοντα με καθυστέρηση πέντε έως δέκα μηνών, είναι κάτι που δεν ευσταθεί.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2024 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Παπαναστασίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.225, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

2. Έχει ληφθεί κάθε αναγκαία ενέργεια εκ μέρους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας προς πλήρη συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2121/ΕΕ στο εθνικό δίκαιο. Επισημαίνεται προς τούτο ότι το εναρμονιστικό με την Οδηγία νομοσχέδιο με τίτλο “Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023” συζητήθηκε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του στις 04 Ιανουαρίου 2024 και κατατέθηκε, ακολούθως, στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή του σε Νόμο στις 11 Ιανουαρίου 2024. Η σχετική επιστολή του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας προς την Πρόεδρο της Βουλής επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 1**.
3. Αναφορικά με τη ληφθείσα Αιτιολογημένη Γνώμη (Παράβαση αρ. 2023/0051), πληροφορείστε ότι αυτή έχει τύχει χειρισμού και, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και τη Γενική Γραμματεία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, έχει υποβληθεί απάντηση εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας εντός της τεθείσας προθεσμίας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2024 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Μάριου Χαρτσιώτη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.242, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2023, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Αναφορικά με την ως άνω ερώτηση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμος του 2022 [Ν. 6(Ι)/2022] είναι, όπως γνωρίζετε, σε μεγάλο μέρος του εναρμονιστικός νόμος, αφού ενσωματώνει τις πρόνοιες της Οδηγίας 2019/1937/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης.
2. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στην προσπάθειά του να βοηθήσει τα Υπουργεία/Υπηρεσίες/Τμήματα/Ανεξάρτητες Αρχές να συμμορφωθούν με την εφαρμογή των προνοιών του ως άνω νόμου, καθότι αυτός είναι οριζόντιας εμβέλειας, έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:
  - (α) Απέστειλε σειρά επιστολών στα νομικά πρόσωπα του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, διά των οποίων οι τελευταίοι ενημερώθηκαν για την ψήφιση του Νόμου και για τις υποχρεώσεις και ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν ως αρμόδιοι φορείς για σκοπούς συμμόρφωσης με τις διατάξεις αυτού.
  - (β) Ετοιμάστηκαν σε συνεργασία με το Γραφείο της Επιτρόπου Νομοθεσίας τρεις επεξηγηματικοί οδηγοί, οι οποίοι απευθύνονται προς τους εργαζόμενους, προς τους εργοδότες και προς τις αρμόδιες αρχές, αντίστοιχα, και στοχεύουν στην ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων σχετικά με τις βασικές πρόνοιες του Νόμου.
  - (γ) Ανάρτησε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου τούτου λίστα με αρχές αρμόδιες στη βάση του Νόμου, ώστε, ανάλογα με το είδος της ενδεχόμενης παραβίασης που επιθυμεί κάποιο πρόσωπο να καταγγείλει, να απευθύνεται στην ανάλογη αρχή.
  - (δ) Ετοίμασε έγγραφο το οποίο περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που απαιτεί το άρθρο 14 του Νόμου, αναφορικά με τη διαδικασία παραλαβής αναφορών (καταγγελιών) και την παρακολούθησή τους και το απέστειλε σε όλες τις αρμόδιες αρχές, ώστε αυτές να βοηθηθούν ως προς την ενημέρωση που πρέπει να παρέχουν στον πολίτη, σε περίπτωση που αυτός επιθυμεί να προβεί σε καταγγελία ενώπιόν τους.
  - (ε) Κοινοποίησε σε όλα τα Υπουργεία/Υφυπουργεία επιστολή με καταγραμμένες ερωτήσεις και απαντήσεις, αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή του Νόμου. Το περιεχόμενο της επιστολής χρησιμεύει ως οδηγός χειρισμού των αναφορών/καταγγελιών.

- (στ) Μετά από συνεννόηση με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, εντάχθηκε στον σχεδιασμό του προγράμματος ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης, με τίτλο «Καταπολέμηση της Διαφθοράς», σχετική αναφορά στις πρόνοιες της «Οδηγίας 2019/1937/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης», όπως και στις πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας, η οποία ενσωματώνει την πιο πάνω Οδηγία, ήτοι του περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου του 2022. Με τον τρόπο αυτό, θα ενημερωθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι για τις πρόνοιες του νόμου, δηλαδή για το δικαίωμά τους να υποβάλουν καταγγελία, καθώς επίσης για την προστασία τους σε τέτοια περίπτωση.
- (ζ) Ετοίμασε Κατευθυντήριες Γραμμές χειρισμού εσωτερικών αναφορών (καταγγελιών) από τους εσωτερικούς διαύλους αναφοράς, οι οποίες έχουν σταλεί σε όλα τα Υπουργεία/Υπηρεσίες/Τμήματα/Ανεξάρτητες Αρχές για σκοπούς καθοδήγησης των εσωτερικών διαύλων αναφοράς. Ταυτόχρονα, ετοίμασε και απέστειλε σε όλους το έντυπο καταγγελίας που πρέπει να συμπληρώνει ο πληροφοριοδότης.
3. Όσον αφορά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, πληροφορείστε ότι έχει οριστεί αρμόδιος Λειτουργός, ο οποίος θα ενεργεί ως εσωτερικός διάυλος αναφοράς, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, και προς τούτο έχουν ενημερωθεί όλοι οι Λειτουργοί του Υπουργείου. Παράλληλα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έχει λάβει πληροφόρηση και από άλλα Υπουργεία/Υπηρεσίες για τον ορισμό εσωτερικών διαύλων αναφοράς, παρότι δεν είχαν υποχρέωση προς τούτο.
4. Παρακαλώ σημειώστε ότι η υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 της Ερώτησης δεν ισχύει στην Κύπρο σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο. Κατόπιν σχετικής έρευνας στην οποία έχει προβεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, έχει προκύψει ότι η εν λόγω υποχρέωση ισχύει στην Ελλάδα.
5. Τέλος, πληροφορείστε ότι τους τελευταίους μήνες το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ευρίσκεται σε επικοινωνία με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ορθής ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2019/1937/ΕΕ στην εσωτερική έννομη τάξη. Κατά τις εν λόγω επαφές υποδείχθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συγκεκριμένα σημεία της Οδηγίας που φαίνεται να ενσωματώθηκαν ελλιπώς ή λανθασμένα στην εθνική νομοθεσία, τα οποία, ωστόσο, ουδόλως επηρεάζουν το περιεχόμενο και την ουσία των διατάξεων του Νόμου. Για τα πιο πάνω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατέθεσε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η συζήτηση του οποίου έχει πρόσφατα ολοκληρωθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και αναμένεται ότι σύντομα θα τεθεί στην ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2023 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.257, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2024, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόγραμμα μεταφοράς μαθητών Door to Door εφαρμόζεται σε 23 Δημοτικά σχολεία Παγκύπρια. Αναλυτικά ανά επαρχία, τα σχολεία είναι τα ακόλουθα:

ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Δημ. & Νηπ. Αγ. Μαρίας	Δημ. Αραδίππου Ε΄	Δημ. Ποταμός Γερμασόγειας Β΄	Δημ. Γεροσκήπου Α΄	Δημ. Βρυσούλλων-Αχερίτου
Δημ. & Νηπ. Αγ. Βασιλείου	Δημ. Βορόκληνης	Δημ. Πύργου	Δημ. Γεροσκήπου Β΄	Δημ. Δασάκι Άχνας
Δημ. & Νηπ. Αγ. Δημητρίου			Δημ. Γιόλου	Δημ. Φρενάρους
Δημ. & Νηπ. Αρχαγγέλου			Δημ. Κούκλια	Δημ. Ορμήδειας Α΄
Δημ. & Νηπ. Χρυσελευσάς				Δημ. Ορμήδειας Β΄
Δημ. Αγίων Τριμιθιάς				

Ε΄ Δημ. Αγλαντζιάς Ακη Κλεάνθους				
Δημ. Λυθροδόνα				
Δημ. Κυπερούντας				
Δημ. & Νηπ. Κακοπετριάς				

2. Παγκύπρια εξυπηρετούνται περίπου 1600 μαθητές καθημερινά. Αναλυτικά, στη Λευκωσία περίπου 680 μαθητές, στη Λάρνακα 200 μαθητές, στη Λεμεσό 80 μαθητές, στην Πάφο 160 μαθητές και στην Αμμόχωστο περίπου 500 μαθητές.
3. Σημειώνεται ότι, σε όλα τα λεωφορεία τα οποία εξυπηρετούν το πρόγραμμα Door to Door υπάρχει συνοδός, ο οποίος είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος, τόσο σε θέματα Οδικής Ασφάλειας, όσο και Πρώτων Βοηθειών. Όσον αφορά μεταφορά παιδιών με αναπηρίες, δεν έτυχε μέχρι τώρα να έχουμε τέτοιο αίτημα. Στην περίπτωση όμως που χρειαστεί, θα γίνουν οι κατάλληλες διευθετήσεις ώστε το λεωφορείο που θα μεταφέρει τον εν λόγω μαθητή να είναι προσβάσιμο και να διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό για μεταφορά ατόμων σε τροχόκαθισμα.
4. Στον πίνακα που ακολουθεί, σημειώνεται ο αριθμός των παιδιών που αρχικά είχαν δηλώσει ενδιαφέρον για να συμμετέχουν στο πρόγραμμα μεταφοράς Door to Door (περίπου 2000 σύνολο). Διευκρινίζεται ότι, στους αριθμούς αυτούς, περιλαμβάνονται και μαθητές οι οποίοι φοιτούν σε σχολείο το οποίο δεν ανήκει στην εκπαιδευτική περιφέρεια της διεύθυνσής τους και οι οποίοι δεν μπορούσαν να εξυπηρετηθούν από το εν λόγω πρόγραμμα.

	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
ΠΡΩΙ	453	121	171	80	242
ΜΕΣΗΜΕΡΙ	365	116	125	73	232
ΣΥΝΟΛΟ	818	237	296	153	474

5. Το πρόγραμμα μεταφοράς μαθητών Door to Door έχει μεγάλη απήχηση, ειδικά τη φετινή σχολική χρονιά, καθ' ότι αυτό έχει επεκταθεί σε 23 Δημοτικά Σχολεία αντί 13 Δημοτικά Σχολεία που εξυπηρετούσε κατά τη σχολική χρονιά 2022-2023. Επίσης, εξυπηρετεί περίπου 2000 μαθητές αντί 650 που εξυπηρετούσε πέρσι. Υπάρχει ζήτηση για περαιτέρω επέκταση του προγράμματος και αυτό θα μελετηθεί δεδομένου ότι υπάρχουν οι πόροι.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση, δεν θα προχωρήσουμε σήμερα.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Φεβρουαρίου 2024, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας αποσταλεί.

[Στις 12 Φεβρουαρίου 2024 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της δέκατης έβδομης συνεδρίασης της Τρίτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 15 Φεβρουαρίου 2024, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2024 Νόμος του 2024.
(Αρ. Φακ. 23.01.065.033-2024).
2. Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κάρουλλα, Μάριου Μαυρίδη, Πρόδρομου Αλαμπρίτη και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Παύλου Μυλωνά και Χρύσανθου Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.127-2023).

3. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. *(Πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Νίκου Σύκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Νίκου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).* (Αρ. Φακ. 23.02.064.071-2023).
4. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.193-2023).
5. Οι περί Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2024. (Αρ. Φακ. 23.03.061.008-2024).
6. Ο περί Συμβούλων ή Άλλων Συνεργατών Καθορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας (Κριτήρια Επιλογής για την Παροχή Υπηρεσιών) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2023. *(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).* (Αρ. Φακ. 23.02.064.045-2023).
7. Ο περί Συμβούλων-Συνεργατών των Μελών της Κυβέρνησης Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.074-2023).
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2024 Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.192-2023).
9. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021. *(Πρόταση νόμου των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).* (Αρ. Φακ. 23.02.062.141-2021).
10. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021. *(Πρόταση νόμου των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και Αλεξάνδρας Ατταλίδου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Μαρίνου Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).* (Αρ. Φακ. 23.02.062.145-2021).

ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδόουρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).* (20.1.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).
2. «Μεταναστευτικό: Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαχείριση του θέματος». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).* (22.9.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.002-2022).
3. Αξιολόγηση της μέχρι σήμερα πορείας υλοποίησης του Γενικού Συστήματος Υγείας.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Υγείας).
(9.11.2023).
(Αρ. Φακ. 23.05.056.001).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.15 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Κάρουλλας Γιώργος
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Κουλλά Ονούφριος
Γεωργιάδης Χάρης	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργίου Νίκος	Πάζαρος Χαράλαμπος
Δημητρίου Δημήτρης	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παντελίδης Χρύσης
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Σαββίδης Χρύσανθος
Ορφανίδης Χρίστος	Σενέκης Χρίστος

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Καρογιάν Μάριος	Τρυφωνίδης Αλέκος
Μουσιούπτας Μαρίνος	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Παπαδούρης Σταύρος
-----------------------	--------------------

Ανεξάρτητοι

Ατταλίδου Αλεξάνδρα

Θεμιστοκλέους Ανδρέας

Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής

Ευσταθίου Κωστής

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτέκς (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

1.	Αναφορά της Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων στην Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας και στην Παγκόσμια Ημέρα Συγγενών Καρδιοπαθειών.	1295
2.	Ενημέρωση για τη συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, αντιπροέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ, υπό την ιδιότητα του ειδικού αντιπροσώπου της Συνέλευσης για την Νοτιοανατολική Ευρώπη, σε συναντήσεις στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη.	1296
3.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2024 Νόμος του 2024», αγορεύσεις και συζήτηση (Λίνος Παπαγιάννης, Χρυσάνθος Σαββίδης, Νίκος Κέττηρος, Πανίκος Λεωνίδου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χάρης Γεωργιάδης) και ψήφισή του σε νόμο.	1296
4.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024», αγορεύσεις (Αντρέας Καυκαλιάς, Αλέκος Τρυφωνίδης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Σάβια Ορφανίδου, Στέφανος Στεφάνου, Ζαχαρίας Κουλιός, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή του σε νόμο.	1308
5.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2024 Νόμος του 2024» και ψήφισή του σε νόμο.	1319
6.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2024 Νόμος του 2024», αγορεύσεις (Άριστος Δαμιανού, Αλέκος Τρυφωνίδης, Ονούφριος Κουλλά, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Ηλίας Μυριάνθους, Ζαχαρίας Κουλιός, Στέφανος Στεφάνου, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Σταύρος Παπαδούρης) και ψήφισή του σε νόμο.	1323
7.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2024 Νόμος του 2024», αγορεύσεις (Αντρέας Καυκαλιάς, Σάβια Ορφανίδου, Αλέκος Τρυφωνίδης, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή του σε νόμο.	1332
8.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2023» και για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών) Κανονισμοί του 2023», ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024» και έγκριση των κανονισμών.	1336
9.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	1339
10.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφαλής και Αποτελεσματική Λειτουργία της Αεροναυτιλίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	1341
11.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2024 Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	1345
12.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	1348
13.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Προϊόντα Καπνού με Φίλτρο και Φίλτρα που Κυκλοφορούν στο Εμπόριο για Χρήση σε Συνδυασμό με Προϊόντα Καπνού) Κανονισμοί του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Νίκος Κέττηρος, Άριστος Δαμιανού) και έγκρισή τους.	1350

14.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», αγορεύσεις (Νίκος Γεωργίου, Χρίστος Ορφανίδης, Άριστος Δαμιανού) και ψήφισή της σε νόμο.	1355
15.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαδικασίας Αναγνώρισης και Εκτέλεσης Αποφάσεων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες Επιβάλλουν Ποινές Στερητικές της Ελευθερίας ή Μέτρα Στερητικά της Ελευθερίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	1359
16.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	1360
17.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και ψήφισή του σε νόμο.	1363
18.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών - Θέση Μηχανικού/Κυβερνήτη Σκάφους (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	1366
19.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Θήρας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού Α΄ και Ανώτερου Θηροφύλακα Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	1367
20.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέση Ανώτερου Οικονομέτρη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	1368
21.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Θέση Βοηθού Εξεταστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Θέση Βοηθού Εξεταστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2024».	1370
22.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	1371
23.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2024» και έγκρισή τους.	1372
24.	Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.	1374
25.	Συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Πανίκος Λεωνίδου, Πρόεδρος, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Δημήτρης Δημητρίου, Σταύρος Παπαδόυρης) για τη μη εξέταση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της πρότασης νόμου «Ο περί Εκλογής των Μελών του Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024» ενόψει των ευρωεκλογών και για τη μεταφορά της πρότασης νόμου «Ο περί Παροχής Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως.	1375
26.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Παραβάσεις του περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους Νόμου.	1378
-	Δημιουργία δομών για ανήλικους μετανάστες.	1378
-	Οι μικτοί γάμοι Κυπρίων πολιτών με Τούρκους εποίκους και με πρόσωπα προερχόμενα από τρίτες χώρες στα κατεχόμενα.	1378
-	Αποξήλωση ηλεκτρικών πυλώνων γειτνιαζόντων με κατοικίες στα Πάνω Πολεμίδια.	1378
-	Ο χαρακτηρισμός τουρκοκυπριακών κατοικιών ως εξοχικών, η παραχώρηση και η χρήση τους.	1379
-	Καθυστέρηση καταβολής χορηγίας για τα προαιρετικά ολοήμερα σχολεία.	1379
-	Χορηγία για συμμετοχή παιδιών σε προαιρετικό ολοήμερο σχολείο.	1379
-	Ποσό που οφείλει το ψευδοκράτος στην Κυπριακή Δημοκρατία για την παραχώρηση ηλεκτρικού ρεύματος στα κατεχόμενα.	1379

-	Οι πολιτικές της Κύπρου για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ένωσης.	1380
-	Ανάγκη εκσυγχρονισμού του κεντρικού πυροσβεστικού σταθμού Λάρνακας.	1380
27.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Σχολή εξειδικευμένης σειράς μαθημάτων για παραβάτες οδηγούς.	1380
-	Επιδιόρθωση οδοστρώματος στον δήμο Αραδίππου.	1380
-	Πιθανή ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης για την εφαρμογή ευρωπαϊκής Οδηγίας αναφορικά με την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες.	1381
-	Δικαίωμα ασθενούς για λήψη πειραματικής θεραπείας.	1381
-	Εγκατάσταση λογισμικού συστήματος πληρωμών στην Αστυνομία.	1382
-	Μεταφορά ενωσιακών κανόνων στην εθνική νομοθεσία.	1383
-	Δημιουργία και λειτουργία διαύλων αναφοράς στα τμήματα και υπηρεσίες του κράτους και σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.	1383
-	Η εφαρμογή και αξιολόγηση του προγράμματος μεταφοράς μαθητών δημοτικής εκπαίδευσης με λεωφορεία στα σχολεία.	1384
28.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	1385
29.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	1387

Τιμή: €3,50